

~~19~~
1913

714
4-1913

114
1913

శ్రీ యోగముః .

శ్రీమత్సేనానందాచార్యకవీంద్రాచార్య

३५.

తిరువేళ్ళడ ముక్తియానము తిరుమణియ్యనార్ అనతారమాన్
 శ్రీనాథుడైయ నివ్యాణైయాలే వేనాడేళివన్ముమ్, శ్రీరజ్జి
 నాయకి కటాక్షత్రాల్ సత్వతన్ద్రస్వతన్ద్రశ్చమ్, చిరువణి మేలు శ్రీ
 మద్రామానుజ దర్శనభావనాటర్కరంగిల్ ముఖ్యగా యెత్తులయి
 రువ్వు ఇన్ద్రగ్రంథకర్తావుక్కు యాదుమిచ్చెయిలై యెనుయ్యకివిశిష్టవర్చవి
 తార్కికి శిర్ది మెరుమ్ తిరునామచిత్ పారామైకోణ్డు అక్షయ మగ
 వాళప్పరుమాళ్ నయినారెప్పవర్ ఒరుకాల్ గోయిలిల్ తమ్మాకు
 కూడ ఇవర్ కవిత్వనై నిర్వహిక్క వేణ్డుమెన్దు అగ్రహస్తుట్టరాదు,
 అగ్గిరున్ద స్వామికల్ ఒరురాలియిల్, (౧౦౦౦) ఆయిరమ్ శ్లోకముల్ల
 ఒరుగ్రంథనై యార్ తెయ్కొళాల్లో అనర్కభుక్కే కవితార్కికిసిమ్మా
 మెన్దు తిరునామమాహక్కడవశెన్పార్కళ్.

అప్పడు అట్టియ మణివాళి పురుమాళ్ నయినాఁ పెరియ పురుమాళ్ నిరువడి విషయమాన్, రామ్ పడఁమలనశాసమెన్లు ఒరు ద్రవ్వమ్ శేయి వదాఁబప్పకొన్లు ఉదయత్తుమ్మ న్ మున్నూరు శోకొన్లు

చెప్పయ్యేవారు వేదాంతదేశికలో అర్థిరువది నిలైకళవిషమాయ్ పాదు
కాసహస్రమెస్తి అయివ శ్లోకముల్ల ఇంద్ర గ్రంథతై యితాత్రికుల్లై త
లైకట్టియరుళినార్. ఉదయమానపోదు పెరుమాళ్ సన్నిధియిల్ స్వామి
కళ్ తిరువైఅక్కమాయురున్దు ఇరణై యువ పార్ త్తు పాదుకాసహస్ర
త్తి శీరైవియన్దు అన్దత్తిరునామమ్ దేశికత్తై తకుమెన్బార్ కళ్.

సంస్కృత త్రిలుమ్, ప్రాకృత త్రిలుమ్, ద్రమిడ త్రిలుమ్, మణిప్ర
వాళ త్రిలుమ్, ఇంద్ర శ్రీమద్వేదాంతదేశిక శేయదరుళిన ౧౨౦ గ్రంథ
లైపోలే ఇంద్ర పాదుకాసహస్రమ్,

“ శీరోస్తుమాప్సుస్థిరువేదగదముదైయా

పారోస్తుచోన్న ప్థమైత్తికళ్

ఓరోస్తుతానేయమైయాతో

తారణియిల్ వాక్రవార్ త్తువానే రప్పొయళవుమ్, వాక్రవు. ”

ఎనుప్పిల్లై లోకాచార్యర్ ముదలాస అభియుక్తర్కళాల్ పాదు
వృద శ్లాఘిక్క ప్పట్టదుచున్ది “ శాణ్కట్టైయిల్ ఆయిరమ్ తులైతు
లై త్తమాపురప్పిల్లై యేప్పిల్లై, ” ఎనుఅప్పయదీక్షితర్ ముదలాస వి
ద్యాన్దళాటుమ్ విశేషమాక శ్లాఘిక్క ప్పట్టరుక్కిన్దతు ఆరలాల్ యా
వర్కుమ్ శ్లాఘియ మాయిరుప్పదువల్లి ముదలి లిన్ద ప్రబన్ధమ్ అచ్చిడ
లాయిల్లి.

దేశిక తిరువనకార వరుషమ్, ౬౦౬ వదాన భవ సంవత్సరమ్,
వై కాళిమానమ్.

శ్రీమద్వేదాంతదేశిక తిరువడిక శేకంగమ్.

శ్రీమద్వేంకటాచార్యులైన శేనావతీర్థ శ్రీరంగనాథ దివ్యాక్షల
బృ వేదానాచార్యులద, నత్తనాథర్థచారిణీకలూలమ్మల నర్వత స్త్రీ
స్వత స్త్రీతామికుడ శ్రీమద్వేంకటాచార్యో వివేకాచార్యులతోడ క్షే
ణ స్వవాదవైభవేన తత్తత్పిష్టాంత స్తామతూల్యాత్మలయన్నితర
సాధారణతయా శ్రీభగవద్రామానుజ దగ్ధనవ్యవస్థాపన ధురముద్వహ
స్వ్యకాజర

శ్రీరంగస్వామ్యం కనాదిదేవం భూతస్యాచార్యవర్యస్య తాదా
త్మికసాత్వికస్వామిత్వాత్ నమర్పిత కవితార్కికసిహ్నాచికుడ నముదజ్జు
ద్యతో మహాదనసామాంకి అత్తియమణివాళిప్పెరుమాళ్ నయినారా
హ్వామి కవితాయాం స్వసాదృశ్యం నిర్వోధుమాగ్రహగ్రహగ్మహీర
స్సమాహ్వామి తవా మస్యస్థాపనా వ్యవస్థాపయామాసుః. యస్తావ
దేకయా తాత్కాలికద్యనమాప్రాకృతం ప్రబంధం నిర్మాతమిష్టేనవన క
వితార్కికసిహ్నావనమృతీతి. ప్రతిష్ఠాతాచ ప్రతిపక్షేణ వదకమలనహ
స్రం కకోమితి; ఆచార్యైస్తు పాదుకానహస్రమితి. వదకమలనహస్ర
ముదక్రమ్యత్రశతీ మేవవద్యానాం నిర్మమ ప్రతిపక్షః. దేశికవర్యాస్తు
పాదుకానహస్రం సమ్యగాపూర్వ ప్రాదర్శయన్.

ప్రత్యేకవత్సన్నిహౌ మిళితాస్య క్వపి స్వామినఃపరం విస్మయ
మపగతాత్తత్తదం శ్రీమద్వేనాంత దేశికవైఖ్యవైచిత్రమిత్యుద్భవ్య
ప్రతిపక్షం వ్యనిష్కా.

ఏవం శ్రీహయవదన కలూల నముదజ్జిత వైభవేన నిగమాంత
గురునాసర్వత్సామీయః పాదుకానహస్రసాధిభేయోమహాప్రబంధః ప్రణీతః
వతతాంసర్వామపిసంబుధం వదదాతీతి ముద్వాపభవత.

శ్రీ యోనమః .

శ్రీ హయగ్రీవానమః .

శ్రీమత్కపిస్తలం రంగనాథార్య విరచిత

శ్రీ సాదుకాసహస్రావతార నివాస వివరణమ్ .

శ్రీమాన్వేంకటేశ్వరేశ్వరమణిః కారుణ్యవారాంవిధిః ప్రత్యాప
న్నతమాంసమామనుషమాం ముక్తేపుతావర్తనమ్ । నాథాద్యైర్గురు
భిః ప్రకాశ్యవరిత స్తత్కర్తృకానుద్ధరన్ భుక్తాం స్వాంసిగమాస్తమారివ
పుషా భూమావవారీతరత్ ॥ ౧ ॥ దూరోత్సారిత వైరివక్షవిజయా శ
క్త్యాభ్యశంకాతర స్వాంతానాంశరణార్థినాం సుతుససా మాసస్తనాడిన్
మాః । యద్గన్ధాశ్శతదూషణీప్రభృతయో యుక్తైః ప్రయుక్తాః క్విది
చ్ఛాణానామనుకుర్వతేతఘుతతే స్సజ్జామిసమ్పూరినామ్ ॥ ౨ ॥ ఆమ్నా
యత్వితయేవిచిత్రవితా మాగ్నేషువర్షేషువా శాస్త్రాణాం సమయేషు
వాఽథకుద్భవాం పుష్టాతివిష్టాతిసిః మేధాయస్యజగత్ప్రయేపివిదుషామా
పాతధీపారీనా మేకత్రావ్యవలేప గోపమధికం మన్దాత్ సన్ధుకగాల్ ॥ ౩ ॥
శ్రీమాన్రక్తసనుద్ధరా పరిబ్రుహో హ్యుచాశ్యస్సమ్మతాం ముఖ్యోదాహరణ
స్యయస్యవివధే వేదాస్తథా రేయతామ్ । సర్వత్రాపితృచాతురీమసద్యశీ
మాలోక్యరక్షేత్వశీ సమ్మానాస్పదసర్వతస్త్రీ వింశత్సాగ్రనన్యకీర్తిం
ముదా ॥ ౪ ॥ ప్రజ్ఞాశక్తివిభిన్నశాత్రవఘాతానమ్నాప్రభుయోయశో
ముక్తాశ్చః కవివాదిసింహ ఇతియ స్సంస్మృతధేరీద్యతే । తస్యైతాంవిరు
దావలంసహృదయ శ్రీశేమనోహరిణీం సాదుకశ్చిదపారయన్ ప్రతిభ

బోఁనూయానిమగ్నశయః । ౫ ॥ ఆశ్చర్యాస్పదమప్రమేయమహసా
 మాచార్యచూడామణిం త్రాసహస్తనిసమరాత్మకలయావాణిమభాసీ
 దిమామ్ । అస్వర్థంకవిసిన్మనాయదితే సాకంఠయాకల్పగోః పశ్యా
 న్యద్యవరాజ్ నాథరసుధా మృద్యాని విద్యానిధే ॥౬॥ వాచంతస్యని
 శమ్యదర్పతటినీ స్రోతః పరీవాహవ ద్దాన్తాగ్రేనర సచచన్దవాసిత శ్రీసున్ద
 రాస్యామృజం । ఆదత్తప్రతివాచమేవమయితే కుగ్ధామృతసత్కవే
 గోష్ఠ్యాసమ్ప్రీతి రజ్జనాథసదన సేవాగతానాంశతామ్ ॥౭॥ తయ్య
 న్తార్యగురుః కవిస్సచతతో రజ్జమూహభస్మాస్థానేవిమహంపురోనిజ
 మభిప్రాయంస్ఫుటీచక్రతుః । ప్రోచుస్తేవిదధీతయస్తుయువయో రస్యాం
 రజన్యాంపారేః దివ్యస్తోత్రసహస్రపద్యోచనాం సస్యాశ్కవిగ్రామణిః ।
 ఆజ్ఞామమ్ముఖోచఃస్యవిమహమాస్యారవిష్టోదితా మాచార్యోవిసయా
 సతేనగిరసా మాలామివాదాయతామ్ । సాన్ధ్యంకర్మసమాప్తయోగజ
 సుఖం సంసేవ్యసర్వోత్తరామేకేనైవవినిర్భ మేస్తుతిమిమాంయామేనకిం
 వాఽతరైః ॥౮॥ ప్రాజ్ఞానాంతుణదాగమిష్యతి కమత్వత్కర్తవేషాస్తు
 తిర్భుజైవంతుణదాఽభశత్కృతసుశ్శోకాతిరేకాదిన । మాహాత్మ్యం
 విధుపాదయోర్మహురద స్తుత్యాజగత్పాంకయో కత్వన్మేషముపై
 ష్యతీనబభుః పాదాన్తదానీంవిగోః ॥౯॥ చిమ్పేవ్యశ్యసహస్రపాదల
 సితే యారగ్గిణిపాదుకా నిత్యంభాతిచతుర్దుజైర్విలసితే పాదైస్సహస్రై
 శ్చుభైః । గంధేఽస్మిగురువుజ్జవేనగదితే నైషాత్రియంకామపి ప్రాప్నో
 తీతిని మేవితుందినమణిః ప్రాప్నోఽనురక్తోచ్చరమ్ ॥౧౦॥ వేదోత్తంస
 గురు స్త్రోదినముఖేఽర్థాయకర్త్యాగృహ సాకంకిష్యగజైరదృశ్యలిఖ
 తైర్గ్రహంజగాహేనారేః । నీర్వాయామవతీంసపద్యోచనామాత్రేణధీ
 రోఽపితానిద్రా ముద్రితగోచనః పరిజనై రత్రాజగామాన్వితః ॥౧౧॥
 గోష్ఠీరజ్జవతేఃపురస్తరసభా హజ్జారహుజ్జాగ్రే మాసేషర్విబుధాః
 కుతూహలవశోత్ఫుట్టిబభువుః ప్రజాః । తత్తాద్యక్ష్మవిచాదిసంహనినదం

శ్రుశ్రూషభిర్వారీహో వాద్యావాం నివహాభ్యతరప ఇవా ముష్టా
 ద్వ్యరంసీతదా || ౧౩ || ప్రాచీనోక్తివరసదేశికమణిసాహస్రస్థైర్య
 దానానాకౌరిగుణప్రకాశకతయాహృద్యైస్త్వపద్యైరసా । రోలమృ
 నివహాభిరామ్బుజవనీ శేఖైర్మయాభైరవిస్తస్యాగే కమలేశ్వరస్యసక
 లా నుల్లాసయామానతాన్ || ౧౪ || ఆస్తాకంసుకృతైః పురస్థరగురుః కిం
 వావలీర్ణో మహీమాహ్లాస్విద్దనుజన్మనాంగురురసా వాల్మీకీ జన్మాఽ
 భవా । కింవావ్యాస ఇతితతర్క్యవిబుధైః శేవంస్త్వనిశ్చయతే కశ్చిత్సా
 క్తః సూక్తిసుప్తకదరీవభూరివభూననః || ౧౫ || స్తథావిస్తయవారిరాశి
 జలరే మగ్నాన తామద్ధరీవేదాస్తార్కగురోర్దురైరతితరామాకృష్టమా
 గాతతః । అథ్యాభిస్తునిభిస్తస్త్వార్వాజునఘం తుష్టవవాదాంనిధిం శ
 స్తోపాత్కవివాదిసింహ ఇతితంత్రఖ్యాపయాయానచ || ౧౬ || కారేతర
 కవిస్సతు ప్రతభతో వేదాస్తవిద్యాగురో స్సత్సద్వ్యానివిమ్యనిగ్ధతమదో
 శేషేదివాదీపవత్ । నప్రాచీకశేవనైజకవితాం హస్త్యత్వజన్మాప్తకం
 ప్రాణంసీ దధదేశికేస్త్రీమసకృన్నన్దుర్నిమిస్తువ్యయః || ౧౭ || మన్యేమాన్య
 ముజస్త సుస్తరపదప్రాణాభిధాన రక్షే రజ్జస్థాన ముపాగతాభరతసత్కా
 రైర్యశోలమ్భితా । నేవ్యస్తీనిరుప్లవంసుభరం భావైర్జనా సాత్వి
 కై రేతత్సద్వ్యమయైశికాసుపటహైః ప్రాచీకశత్స్వానుగా || ౧౮ || పరా
 బాజముఖాత్మ తామధిగతో వేదాస్తవిద్యాగురుశ్చోకాతుజ్ఞ భుజ్జత్ర
 జ్జనతమాకాయాపురాణిపుమా || వాద్యాసామణిపాదుకాదివిషదాం
 చూడాభిరూఢా సహావ్యస్యాజగతిస్తుతేర్విజయతే భూమాకిమాద
 త్తహే || ౧౯ || యేకావ్యస్య చిరస్తనై రభిహితామాధుర్య ముఖ్యాగు
 గామాశ్చాలజ్జుతయోద్విధాలనదమ ప్రాసాపమాద్యాస్తథా । వై
 దర్భీముఖితయోధ్యనిభిదాయాస్తవ్య జీవాతవస్తస్మఖ్యాస్పదమేతదేవ
 భవతాం చేతోఽత్రమానంబుధా || ౨౦ ||

శుద్ధా శుద్ధ వ్రతా .

పుట.	పజ్జి.	అశుద్ధం.	శుద్ధం.
1	10	నిత్య	నిత్యం
1	14	న	న
2	17	న	న
7	13	తం	తం
8	8	త	త
13	24	తే	తే
16	7	న	న
17	4	ప	ప
22	1	త్వం	త్వం
31	18	పిం	పిం
37	17	మ	మ
37	19	స్వ	స్వ
43	20	తి	తి
45	17-20	భా	భా
49	18	ర	రం
"	"	స్ని	జ
50	4	తం	తం
52	20	ర	ర
53	3	స్వం	స్వం
61	14	శి	ని
75	2	ం	న
76	13	క్త	క్త
77	1	ధి	ధి
80	19	మగత	శతమగ
81	8	ం	న
81	19	ం	న

82	6	జో	జో
83	4	బు	ం
83	24	సమ	ం
83	,,	ం	నిమ
84	9	ం	ర
84	12	భ	భ
84	19	భ	భ
86	26	ర్మ	ర్మి
87	5	భ	ము
88	11	చ	శ
88	11	భం	భం
88	15	స్వ	స్వ
88	17	ప్ర	వి
89	17	తం	తం
89	1	య	యం
89	2	య	త
89	14	స్వ	స్వ
89	19	య	య
89	19	ం	భ
,,	21	ం	స్వ
,,	25	ం	చ
92	3	లి	వి
93	8	చ	చ
,,	13	తం	పం
,,	17	భ	భ
95	11	భ	భ
96	11	భ	భ
98	12	వి	వి
,,	18	వి	త
99	2	నం	నం

101	15	హా	తా
104	2	శ్రా	శ్రా
„	12	ద్వి	ద్వి
„	„	హి	హి
105	6	ప్ర	ప్ర
„	15	మా	మా
106	5	కృ	కృ
„	6	ద్య	ద్య
107	4	వి	వి
„	15	స	స
108	5	త్వం	త్వం
„	6	మా-త్వ	మా-త్వ
„	18	త్వే	త్వే
„	21	స్వం	స్వం
111	5	ప	ప
„	21	భ్యాం	భ్యాం
113	16	పం	పం
„	„	తా	తా
114	7	ద్య	ద్య
„	20	స	స
115	13	చ్చ	చ్చ
„	17	క్ర	క్ర
116	4	లి	లి
117	11	తే	తే
„	19	స్థ	స్థ
118	3	ప	ప
„	7	భా	భా
„	24	చ్చ	చ్చ
120	3	స్థ	స్థ
„	6	వి	•

„	23	ం	చ
121	2	క్ష	క్షి
„	21	ది	దీ
122	7	స్థి	స్థి
„	9	హ్	హ్
„	13	క్త	క్త
„	18	ల	ల
„	19	భ	భ
„	23	త్య	త్యం
„	„	అభిజిత	అభజిత
„	„	ప్రవాహం	ప్రవాహంత్యయమువశ
			సమ్మర్థింమాత్రికప్రవాహం
123	5	తుం	తుః
„	7	త్రై	త్రై
„	18	రి	రి
124	3	కి	కి
„	9	య	య
„	10	య	య
„	25	హ	హ
125	13	ది	ది
„	„	మ	మ
„	22	ప	ప
126	6	క్త	క్త
„	10	స్థు	స్థు
„	16	త	త్ర
127	6	శ్య	వ్య
„	13	మహః	మః
„	19	ద	ద
128	3	„	స్థ
„	23	మ	మ

130	3	తా	క
„	„	ను	ప
„	„	సు	ల
„	10	గ	పు
„	16	స్వా	స్వా
135	15	వై	వై
„	18	తం	దం
136	1	ధీ	ధీ
„	7	య	య
„	11	క్తి	క్తి
„	13	మ	మ

శ్రీరస్తు.

ముఖ్య గ వ నింపు.

తెలుగు అరవం కన్నడం యీ మూడుభాషలు.

శ్రీవేంకటాచల మాహాత్మ్యం ప్రతి 1-1 వెల 0—2—0

శ్రీ మన్నిగమాంత మహాదేశికులవారిచే
అనుగ్రహించబడిన శ్రీరంగనాథపాదుకాసహస్రం
మూలం ప్రతి 1-1 వెల 0—6—0

మరియు శ్రీవేంకటేశ్వరులు అలుమేలునుగ
తాయాల్లు వీర్లను ఒకటిగాచేర్చియుండు పోటోగ్రాఫు
పటంభిములు 5
గరుడవాహనం తాయాల్లు రథం 1-1 వెల 0—4—0

వజ్రకవచం తాయాల్లు

కేశవవాహనం తాయాల్లు

కళ్యాణోత్సవం డిటో పుథయనాచ్చిమార్గతో
చేరినది చిరుతానూరు తాయాల్లు తెప్పోత్సవం
రథం 1-1 వెల 0—4—0

కావలసినవారు కే. సుందరాచార్యులు అండ్ బ్రదర్స్,

చిరుతానూరు.

తిరుపతి.

శ్రీయై నమః.

శ్రీమతే గామానుజాయ నమః

శ్రీమతే విగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీరజనాథ పాదుకా సహస్రే

ఆద్యాపస్తావధతిః.

శ్రీమాన్వేద్యుః తా నాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతార్యవిర్యోమే శ్చైతన్యై సదాహ్వాది ।

నంతర్భింగపృష్ఠే శ చరణత్రాణశ్శేఖరాః ।

జయంతి భువనత్రాణ పదపద్మజరేణవః ॥ ౧ ॥

భరతాయ నమః మోస్తు రస్మి ప్రథమాదాహరణాయ
భక్తిభాజమ్ । యమపద్మమశేషతఃస్పృధివ్యామ్ ప్రళిఖోరాఘ
వపాదుకావభాజి ॥ ౨ ॥

వర్ణస్తోమైశ్చకుశసు మనోవాసనా ముద్యహంతీ మా
హ్నాయానాం ప్రస్థితమపరాం స హితాస్త్యష్టవంతం । పాతే
నిత్యప్రణీతఫలం । పాదుకేశ్చభతుః స్వర్ణమానం ముని
మహాభక్తే త్యాగహంస్తాసు కామః ॥ ౩ ॥

దివ్యస్థానాల్లిమిన జగతీం పాదుకే గామామానా పాద
న్యాసం ప్రథమమనఘా భారతీయత్రచక్రే । యోగక్షేమం సకల
జగతాం త్వయ్యుభేనంజహానా వాచుదివ్యాంసి శేతువసుధా
శ్రోతవస్తామునిశ్చే ॥ ౪ ॥

సీచేపిహంతమమమూర్ధనినిర్విశేషం తుళ్లెపియన్ని విశ
తే నిగమోత్తమాళ్లే । ప్రాచేతనప్రభృతిభిః ప్రథమోపగీతం
స్తోమ్యమిరజ్జపతిపాదుకయోర్యుగంతత్ । ౫ ॥

ధతైముకుందమణి పాకుకయోర్ని వేశాద్వల్లీకనంభ
వగిరానమతాం మమోక్తిః । గంగాప్రవాహవతి తస్యకియాని
వస్యాద్రథ్యోదకస్యయమునా నలిలాద్విశేషః । ౬ ।

విజ్ఞాపయామిమిమ పివతివన్నభీతిః ప్రాగేవరజ్జ పతివిభ్ర
మపాదుకత్వామ్ ॥ వ్యజ్జుంత్ మాస్పదనతి విగతాభ్యసూయా
స్సంతస్పృశంతునదయైహృదయైస్తుతింతే । ౭ ।

అశ్రద్దధానమపినస్వధునాస్వకేయే స్తోత్రేనియోజయసి
మాంమణి పాదుకత్వామ్ । దేవకినమాణిమా రజ్జపతిస్తధా
త్వే తస్మైవదేవిపదపజ్జజయోర్యధాత్వామ్ । ౮ ॥

యథాధారంవిశ్వంగతి రపిచయస్తస్య పరమారమప్యే
కాథత్వే దిశసిచగతింతవ్యయచిరామ్ । కథంసాకంసారేద్రుక
హిణహరదుభాకాథ మహిమాకవీనాం కుగ్రాణాంత్యమసిమ
ణిపాదుస్తుతిపదమ్ ॥ ౯ ॥

శ్రుతప్రజ్ఞానంపన్మహిత మహిమాన కతికతిస్తువంతి
త్వాం సంతశ్చృతికుహరకణ్డూహంగిరః । అహంత్యల్పస్తద్వ
ద్యదిహ బహుజల్పామి తదతి త్వచాయ త్తరజ్జక్షితిరమణపా
దావనివిదుః॥౧౦॥

యదేషస్త్రామిత్వాంత్రియగ చరణత్రాయణితతో మ
హిమ్నః కాశాని స్తవమమితుసంపన్నిరవధిః । శునాలీధాకామం
భవతుమరసింధు భాగవతి తదేషాకింభూతానతుసపది సంతాప
రహితః॥౧౧॥

మిత్రప్రేక్షాలాభ మ్మణవణిమత్సంచషవదా మదుక్తి
స్త్ర్యయ్యమా మహితకవినంరంభవిషయే । నకస్యేయంహస్యా
హరిచరణధాత్రి క్షీతితలె ముహూర్వాత్యాధూతే ముఖవవన
విహ్వాదితమివ॥౧౭॥

నిస్సందేహనితావకషణ విషయోత్కృష్టోపి హాజోఽ
దయ స్రత్యుధక్రమథ ॥ వైభవభవదై వ్యయాత్యవాచాలితః॥
రంగాధీశ పదత్రవర్ణకృతారంభేర్నిగుంభేర్గిరాంసర్వాస్వా
దిషువేజ్జ్కటేశ్వరకవినానీరమానీదతి॥౧౮॥

రజ్జత్మపతి తత్పాదు భవతిం తుష్టాషతోమేణవా
జ్జ్యంభంతాం భవదీయ శింజితగుఢా సందోహసందేహదా॥
శ్లాఘాఘూణితచంద్రశేఖరజటా విభ్రాంకజ్ఞావయంత్రాసా దేశ
విశృంఖలప్రసరణోత్పితాస్వయంనూక్తయః ౧౯॥

హిమవన్నేశసేతుమధ్యభాణం భరతాభ్యర్చిత పాదు
కావతంసః । అతపోధనధమోతగ్గ కవీనా మఖలేవ్యస్త్రిమనోర
థవ్యబాహ్యః॥ ౨౦॥

అనిదంప్రథమస్య శబ్దరాశేరవదం రజ్జధురీణ పాదుకే
త్వాం । గతభీతిభిష్టువ నిష్టమోహత్పరిహాసేన వినోదయామి
నాథమ్॥౨౧॥

వృత్తిభిజ్ఞాహువిధాభిరాశ్రితా వేజ్జ్కటేశ్వరకవేస్సర
స్వతీఅద్యరజ్జవతిరత్నపాదుకే సతాకీవభవతిం నిపెవరాం॥౨౨॥

అపారకదుఃఖాంబుధేస్తవఖలు ప్రసాదాదహం విధాతు
మపిశక్నుయాం శతసహస్రికాం సంహితాం తథాపి హరిపా
దుకే తనగుణాఘ శేశస్థితే రుదాహృతిరియంభవేదితి మితాపి
యకానుతి॥౨౩॥

అనుకృతనిజనాదాం నూక్తియాపాదయ తీ మునివచ
సిచర్వం సావధానామమస్యాః । సశమయతి యథాసా నిద్ర
యా దూరముక్తగ్ల పరిషదినహలయ్యై పాదుకైరజ్జనాథః ౧౯॥

త్యయివిహితాస్తుశిరేషా పదరతీ గిభవతి రజ్జనాథః ౨౦॥
తదుపరికృతా సపర్యా సమతామివ నాకినాగిరసి॥ ౨౦॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సవలంత్ర స్వశాంతస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషు శ్రీరజ్జనాథ పాదుకాసహస్రే

ప్రస్తావ పద్ధతిగ్గ్రంథమా

శ్రీమతేగమాస్తమహాదేవి కాయసమః.

శ్రీ యైః మః.

శ్రీమతేరామానజాయ నమః

శ్రీరజ్జనాథపాదుకాసహస్రే

ద్వితీయా సమాఖ్యా పద్ధతిః

మందేవిష్టుపదానక్తం తమ్యసింతాంచపాదుకాం యథా
థాశతజన్మజ్ఞా మద్భిత్తవిజయాద్యయోః॥ ౨౧॥

ద్రమిదోపనిషన్నివేశశూన్యా సవిశ్రీరమనాయ రో
చయివ్యక్త । ధ్రువమావికేతస్త పాదుకాత్తా శతకోపస్సయ
మేవ మాసనీయః॥ ౨౨॥

నియతంమణిపాదుకే దధాన స్సమునిస్తే శతకోప ఇత్య
భిఖ్యాం । త్వదుపాశ్రిత పాదజాతనంశ ప్రతిపత్త్యైవరమాత
తానరూపమ్॥ ౨౩॥

మునినామణిపాదుకేత్వయాచ ప్రథితాభ్యా శతకోప
సంజ్ఞయైవ ద్విలయంసకలోపజన్యమాసీత్ప్రథమేన శుతీరన్య
త నదథః॥౨౪॥

ఆకణ్ఠ్యాకణ్ఠామృతమాత్మనంతో గాధాసహస్రం శత
కోపసూరే: | మంజుప్రణాదాం మణిపాదుకేత్వా తదేక నా
మానమచస్తరంతి॥౨౫॥

యస్సప్రపంచస్యనధానతుక్లాం శేషత్వకాష్ఠామ భజ
న్మరాణే: | తస్యాపినామోద్వహనాత్వయాసౌ లఘూశ్చనో
భూచ్ఛతకోప నూరి:॥౨౬॥

శయ్యాత్తనామధురిహరసి శేషభూతా పాదాశ్రయేణ
చపునద్వికాగుణీకృతంతత్ | భూయోపిభాగవత శేషతయాలదేవ
వ్యఙ్మూపదావనిశతారిపదంబిభాషి:॥౨౭॥

పద్యేనదేవిశతకోపముని ప్రవాసీ తస్యాపినా మతహనా
న్మణిపాదుకేత్వమ్ | శేషేబభూనయావయోరపిశేషశాయీ శే
వింశ్యశేషమపి శేషపదే స్థితం॥౨౮॥

వింశ్యత్తుంభాదవిహతగతే వికష్టగా రాంతసింధోః
కుంభీచూనోరమృతజలగాసినస్తైస్త్వరిభావా నిత్యతాతాశత
రిపుతనోవికష్టతులీముఖై ప్రాచీనానాం శ్రుతిపరిషదాం
పాదుకే పూర్వగణ్యా:॥౨౯॥

శతకోపఞ్చసమాఖ్యా తనరజ్జధురీణ పాదుకయుక్తా
మాలెనహస్రమేవం సూక్తిస్త్వయమేవ యన్తయాభవతి॥౩౦॥

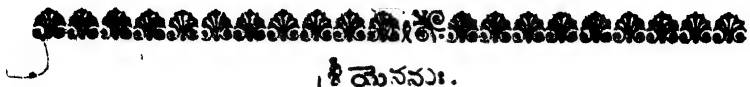
ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ తంత్ర స్వతంత్రస్య

శ్రీమద్యేంకటనాథస్య శ్రీమద్యేచాంబూచార్యస్య

కృతిషు శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

సమాఖ్యా పద్ధతిర్ద్వితీయా.

శ్రీమతేనిగమాన్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తవమహాదేశికాంతనమః.

శ్రీరజనాథపాదుకాసహస్రే

తృతీయా ప్రభావ పద్యతిః.

మందేతద్రజనాథస్య మాన్యంపాదుకయోక్యగం । ఉన్న
తానామనవతిః తానాంయత్రచోన్నతిః॥౩౧॥

నిశ్శేషమంబరతలం యదిపత్రికాస్యాత్సప్తాగావీ యది
పశుత్యమపీళవిత్రి । వక్తావహానవదన్గపురుషస్సయంచల్లి
త్యైత రజవతిపాదుకయోప్రభావః॥౩౨॥

వేదోపబృహ్మగుతుమాహతినానిబద్ధం విశ్వంధరా శ్రుతి
భవేష మహామీనాయత్ । న్యాసేనయచ్చతుధుమాదవ పాద
రక్షే ద్వేచతుషీ త్వదనుభావమవేక్షితుంసః॥౩౩॥

ప్రత్యక్షయంతి పరిశుద్ధనియోయథావ బ్రాహ్మాయగె
రఘుపురందరపాదరక్షే । శశ్వత్ప్రపంచితమిదంపరయైవపుర్రా
సంక్షేపవిస్తరదకానుతవానుభావం॥౩౪॥

అబ్బుశ్రుతైరపివనైరయమీయశేత్సం రక్షేకపాదునియ
తంనిగమామగీతా । జారంతదధామువబృహ్మతుంప్రగీతం
రామాయణంతవమహిన్నియతేగ్గ ప్రమాణం॥౩౫॥

తిమంతుశ్రుతయస్తతోపిమహితం జాగరితత్పాదుక
తత్తాదృశ్యధనాయతావకగ్గరామాయ రామాయణి య
న్యాసీదరవిందసంభవపథానుజీరిజానవ స్పర్ధాదుధారపాద
బద్ధఫణితిఃకల్పకజన్మావిః॥౩౬॥

భక్తిప్రహ్వపురప్రభంజనజటా వాటిపనీతస్ఫుర చూచు
తారగర్వధవాననావలిమకస్త్యానేస్తుచుల్లశాచుకె । రిజ్జక్షోణి
భృదంఘ్రితద్వయుగళి పూర్ణప్రవత్సైగళం నిశ్చిన్వంతివివ
శ్చిత శ్చమననా నిత్యంయదుత్తంసంసమ్॥౩౭॥

మూలమూఢవచాదుకె తేవగుణా కస్తామితుమస్తాకధీల్ల
కోటిరేషుయదర్పణ ప్రణయినాం నేవాక్షణె స్వగిణాం । అ
న్యోన్యంక్షివతామహంప్రథమికా నమదకొలాహలం విక్స్వ
శ్చనవిహారవైత్రలలికా కంపశ్చిరాల్లంపరి॥౩౮॥

యోషిద్భూతదృవంత్యపాథశకట స్థేమానితైమానిక
ప్రాతస్విస్మయలబ్ధునానిభసితో దంచత్పరీక్షింతిచ । దూత్యాది
వ్యపిదుష్టదాని పదయోగ్యత్యాని మన్వేవయ ద్ధస్తైతత్ప్రణ
యం తదేవచరణ త్రాణంవృణెరగ్గిణ॥౩౯॥

పంచైతప్తధుకైటభారి పదయోర్జితం పదతద్యయం
యత్తద్భక్తి భరావతేన శిరసా యత్రక్వచిద్భిభ్రీతి । త్విత్త్రల
ప్తా వినాడికావధిపదస్య త్యానశక్త్యాభర త్రాసాత్మం పదకావి
సంస్ఫురభృతి స్త్రీవిష్టచానాంగణ॥౪౦॥

పద్మాకాంతపదాంతరంగవిభ్రా ద్ది క్తంపదత్రంభదేయ
దృక్త్యానమతాంత్రివిష్టపసతాంచూడావిదేవ్యసీతం । నిత్యా
వీరసఖేంతుదీధితిసుధా సందోహానుచైచ్చిర్వమ త్యంతహ్నున
మమాంతమంతికలవచ్చెమావటచ్చద్దనా॥౪౧॥

తద్విష్ణాకి పరమంపదత్రయుగళం త్రయ్యంతపర్యంతగం
చింతాతీతవిభూతీకం వితరతుశ్రేయాంసి భూయాంసినః॥యద్వి
త్రాంతపకాసముత్థిత పదప్రస్యందిపాథస్విసి సఖ్యేనవనదానత
స్యతమితే మాభా స్థితింశూలిస॥౪౨॥

అంబుస్యంబునిధిరవన్యగతిభి మిహానైర్లగియద్గమ్యతే
 క్లేశేనాపికియద్వ్యలంఘిరభసాత్తుక్తైః ప్లవక్తేశ్వరైః । విజ్ఞాతాః
 యతీపునః క్షితిభృతా మంధేనగంభీరతా కింతైః కేశవపాదు
 కాగుణమహామ్భాభై స్తటస్థావయవః॥౪౩॥

పదకమలంజోభిర్వాసి తేరజ్జభర్తుగ్గ పరిచితనిగమాంతే
 పాదుకేధారయంతః । అవిదితపరిపాకంచంద్ర ముత్తంసయంతే
 పరిణతభువనంత తృద్రుచుభ్యాగతేవా॥౪౪॥

సకృదపికిలమూర్ఖాశ్చాక్షిణింపాదుకేత్వా మనుజ
 మనునహంతం దేహబంధవృషాయే । ఉపచరతి యథాహం
 దేవవర్గస్త్వదీయ స్సతునియమిత భృత్యోకోపమాస్తైకృ
 తాంతః॥౪౫॥

పదసరసిజమేతత్ పాదుకేజ్జభర్తుః ప్రతినిధిపదవీంతే
 గాహతేస్వేనభూమ్నా । తదిదమరథాచే త్తిస్తత స్తస్యనిత్యం
 కథమివ విదితాథాన్ స్త్వాంభజంతేమహాస్తైః॥౪౬॥

శ్రుతిశిరసినిగూఢం కర్మగాంచోదితానాం త్వదపధి
 వినివేశంనాధిగతుంక్షమాగాం । పరిహసతీకురార్కే పాదు
 కబాలికానాం పశుపదపరిశేషావస్థికోనామయజ్ఞాః॥౪౭॥

జనమతుమలమఘ్యం దైత్యజరాదరక్షే సమతిమహా
 తదేవేనాకసింధోశ్చేర్ణాః । ముహుంహిపతిచూడా మాలిర
 త్నాభిఘాతాత్ పరిణతలఘిమానోపాధసామూర్తయస్తే॥౪౮॥

పదసరసిజయోస్త్వం పాదుకేరజ్జభర్తుగ్గ నసి మునిజనా
 నాం మాలిదేశే శ్రుతీనాం । వదసిచసువీనాం వర్తనే నిత్య
 మేకా తదిదమవగతంతే కాశ్వతంవైశ్వరూప్యం॥౪౯॥

పరిసరవిసతానాంనూర్ణిదుర్వర్ణవక్ష్యం పరిణమ
 యసికౌర్కే పాదుకేత్వం సువహం । కుహకజనవిదూరేన

త్వదేలబ్ధవృత్తైర్గ క్వచుఖలువిడితస్తే కొవ్యసాధాతువాద:॥౧౦॥

బలిమధసవిహారాద్వర్ధమానస్యోష్ణో రఖిలమతివతద్భి
ర్విక్రమైరప్రమేయైర్ల । అవధిమనశిగచ్ఛకాపరాశిమణీయ
స్సమజని పదరక్షే సావధి స్వస్థహిమా ॥౧౧॥

తటభువియమునాయా న్నమషీయన్నివేళా ద్వహనిగ
మశాఖావైభవసీతశాఖా । పదకమలమిదంతత్పాదుకెరంగభ
తు స్తస్త్రిభజివిభూతిం పశ్యతాఖానుకాఖం॥౧౨॥

శింసినిహితాయాంభక్తివమేభవత్యాం సపదితనుభృ
తస్తా మున్నతిం ప్రాప్నోవంతి । మధురిపుపదరక్షేయద్వశేనై
వ శేషా మనితర సులభంతద్ధామహస్తాపరమం॥౧౩॥

సకృదపిభువనేస్తీకాశ్లాగైర్ల పాదుకైర్వా ముపనివ
దనుకలైర్మరుత్తమాంగైర్దక్షిణాః । నరకమివమహాంహోనా
కముల్లంఘయంతర్ల పరిపదినివిశంతేప్రాక్తనానాం గురూణాం॥

శమదమగుణదాంతో దంతవై దేశికానాం శరణమశర
ణానాం మాద్యకాంమాధవస్య । పదకమలమిదంతే పాదుక
రత్నమాసీ దనుదయనిధనానా మాగమావాంఛిధానమ్ ॥౧౪॥

పరిచితపదపద్మాం పాదుకైర్గోస్తాస్త్వా త్రిభువనుహసీ
యాం సాదరంధారయంతః । నిజశిరసినిలీపం దేవిమందారమా
ల్యం విగమపరినుశైస్తే వాసయయేవచైవాః॥౧౫॥

కనకనదిదమాపే కల్పవృక్షస్య శ్లాష్టాగ్ల పదకివలయల
గ్నాపాదుకైర్మద్భరత్వో । పరిణతి మధురాదాం యాఫలానాం
పరిత్రీ పహసినిగమ్యానై స్సమృద్ధంపట్నదానాః॥౧౬॥

పరికలయసిచెన్నాం పద్మవాసానిషేవ్యే పదకమలయగ
త్వో పాదుకై రద్భభతుఃకః । అవిదితనిగమానాంమావమస్తాద్భ
కానా ముఖతీశుభితీ శక్తిరానిమ్ముకాస్యాత్ ॥౧౭॥

శ్రుతిశతశిరశ్శూడాపీడేనివీడయితుండుమే దురిత సరి
తామాఘానతానమాఘవిసర్పిణః । క్రమపరిణమద్వేధశ్శ్రేణీ
శిఖామణిఘట్టనా మస్మణితతలే రజ్జత్తోణీభృతోమణిపాదుకే॥

జగజ్జననరక్షణక్షణజగజ్జినోరక్షణః పవిత్రతమమాద్రి
యేభగవత్సర్గ పదత్రద్యయమ్ । శివత్వకరణక్షమ త్రిదిశసింధు
సమృంధియమ్ ప్రధాన్యచరణక్షిజప్రణేదధాతియత్రప్రభుః॥౬౦
యదధ్వరభుజాంశిరస్స పదయుగంచ రజ్జేతుర్ద్వంధం
ఘటయితుం క్షమం భవతిశేషశేషిత్వతః । శిరస్త్రమిదమస్తు
మేదురితసింధుముష్టింధయం కదధ్వవిహతిక్షమం కిమపితత్పద
త్రద్యయమ్ ॥౬౧॥

సమత్తి కతిచేతసి స్థిరనివేశితాతావకీ ముక్కుస్త మణిపా
దుకేముహురుపాసనావాసనా । ఉదకకపరికర్కశానుపరిపర్వ
రాఖినితాననధాశతగర్భితానమరశభళీవిధ్రమా॥౬౨॥

విగాహంతేరజ్జక్షిరఫతిపదత్రాయణిస్సృ ద్వహంతస్తా
మంతర్వినిహితకుచేలవ్యతికరాః । మదోద్దామస్తంబే రమకరట
నిర్భస్యధుర్దురీ పరీవాహ ప్రేజ్ఞదభ్రమరముఖరా ముగ్ధా
భువమ్॥౬౩॥

అధిదైవతమావతత్సుకల్పే వ్యధికారం భజతాం పితా
మహానాం । అభిరక్షతు రజ్జభతుకరేషా కడుగాకాచన పాదు
కామయీనః॥౬౪॥

ధ్రువమిన్ద్రియనాగ శృంజ్జలావానిరయద్వార నివారణా
గణావా । అనపాయపదాధి రోహిణీవా మమరజ్జేకవిహర
పాదుకేత్యమ్॥౬౫॥

కరణాగతసార్థ తాహశీలాం శ్రుతిసీనుత కదప్రసాధ
నాశీలామ్ । అధిరక్షిముపాస్మహే మురారే మహానీయాంత
పసియపాదుకేత్యామ్॥౬౬॥

ఇహ యేథవతీం భజంతిభక్త్యా కృతినఃకేశవ పాదుకేని
యుక్తాః । కథయా మృతిరోహితం తృతీయా సయసంప్రేణ
ముఖాని నా కిమేషాం॥౬౭॥

మధువైరిపరిగ్రహేమనిత్యం క్షమయాత్వంతుణి పాదు
కేశమేతా । తదపిక్షమనేవకిం పశేషాం త్రిదశాధీశ్వరకేశరే
నివేశం॥౬౮॥

ద్వితయంప్రతియంతిరజ్జభతుఃకి కలిచిత్రా చనపాదుకే
శరణ్యం । ఆభయాన్వితమగ్రిమంకిరంవా భవతీకేళరితంపదా
మ్బుజంవా॥౬౯॥

భరతాశ్వసనేషుపాదశబ్దా వసుధా శోత్రసముద్భవౌ
మునీంద్రః । పఠతిత్వయిపాదుకేతః స్వం నియతం రామపదా
దభిన్నభూమా॥౭౦॥

మహాశుషునివిశ్వదిక్పతీనా పదమేవపనిపద్య తైత్త
హంతుః । పరిరక్షసిపాదుకేపదంశ్వం క్షమభిద్యేత గరియసాం
ప్రభావః॥౭౧॥

జగతామభిరక్షతేత్రయాణా మధికారం మణి పాదుకే
నహంశోః । యువయోః పరికర్మకోటి లగ్నం చరణద్వంద్వ
మవైమి రజ్జభతుః॥౭౨॥

పదరక్షిణి వత్సలానికానుం రఘువీరస్యపదామ్బుజాద
పిశ్వం । యదసాధరత స్వయాంశవత్త్వా స్మృతస్తాదృశ మన్వ
భూయోగం॥౭౩॥

అభిగన్య హంతుస్త పాదుకే త్వమవసితాత వహరజై
శ్చిరోభిః । హరితాంబితయో దురావమన్త్యై రనఘచ్ఛాయభు
వాచ్ఛవంతి భోగం॥౭౪॥

అజహయ నితాసితానుపాయా సరవిందేక్షణ పాదుకే
మహంతః । త్వదవస్యతయా భజంతివృత్తిం త్వదసాధారణభో
గసాభిలాషా॥౭౫॥

ప్రణమంతినవావిధివిపాకాద్య ఇమేరజ్జనరేంద్రపాదు
కేత్వాం । ఉపకారమనుత్తమాజ్ఞ మేమా ముఖయేషా మపి
చిత్ర ముత్తమాజ్ఞం॥౭౬॥

తవకేశవపాదుకేప్రభావౌ మమదుష్కర్మ చనస్వనంత
సారే । నియమేన తథాపివక్తృమిన్య ప్రథమేనైవ పరాభవం
ప్రసీమి॥౭౭॥

అస్త్రభూషణతయైవ కేశవలం విశ్వమేత దఖలంబిభర్తి
యః । అక్లమేన మణిపాదు కేత్వయా సావిశేఖరత యైవ
ధార్యతే॥౭౮॥

రామపాద సహధర్మచారిణీ పానుకేఖల పాతకచ్ఛి
దం । త్వాయుకేష జగతా మధీశ్వరీం భావయామి భరతాధి
దేవతాం॥౭౯॥

చూడాకపాలవ్యతివజ్రదోషం విమోచయివ్యన్నిఃవిష్టు
పద్యాః । కృతాదరః కేశవపాదరక్షేచిభర్తి బాలేందు విభూష
ణస్తాం॥౮౦॥

త్వయైవతత్వం మణిపాదరక్షే రాజన్వతీ సృష్టిరియం
బ్రహ్మణాం । స్త్రీరాజ్యదోషప్రకమాయనూన నిర్దిశ్యనేనా
భవికేశవతేన ౮౧॥

విభషీనిత్యంమణిపాదుకేత్వం విశ్వన్భగంధామ విజే
నభూమ్నా । తవానుభావశ్చుకకీకృతోయం భక్తైరజన్రం భవ
రీందధానై॥౮౨॥

పరస్య పుంసః పదసన్నికషే తుల్యాధికాకాం మణి

కాదుకేత్వాం । ఉత్తంనయంతిస్వయముత్తమాజై శేషానమం
శేషగఃత్మదాద్యాః॥౧౩॥

ముకున్దపాదామ్బుజధారిణీత్వా మోహదనుత్తనయ
తాజ్ఞనానాం । మూర్ఖిణీతామలిపయో భవంతి ప్రశస్త
వర్గావలయస్తటియాః॥౧౪॥

భూమిశ్శ్రీతీనాం భువనస్యధాత్రి గుణైరనంతావివృలా
విభూత్యా । స్థిరాస్వయంపాలయతుషమాన స్సవకంసహశౌ
రిపదావచిత్యం॥౧౫॥

స్థైర్యంకుల త్కోణిభృతాం విభజ్యే శేషాదయస్త్యాం
శిరసావహంతి । పదప్రసూతా పరమస్యపుంసః పృథ్వీ మహి
మ్నామణిపాదుకేత్యం॥౧౬॥

జైత్యాధిపానాం బలినాంకీటా నిక్షేపణంతే యదినా
భ్యసంధా । రజ్జేశపాదాపరజ్గ ధామ్నస్సపానరాంప్రాప్యవ
హంత్యమిత్యాం॥౧౭॥

శేషాగతుత్తామణిపాదవీరీ స్వంచేలిపాతావని విశ్వ
మాన్యాః । తుల్యాధికారా యదికిన్నసంత స్త్వామేవ నిత్యం
శిరసావహంతి॥౧౮॥

పరస్యపుంసఃపరమంపదంత ద్విభుషిణిత్యం మణిపాదు
కేత్యం । అన్యాదృశాంప్ర్యామనదాం పదాఃత్వయ్యాయతంతే
యదిదంసచిత్రం॥౧౯॥

పాదామురారేశ్వరణంప్రతానాంతయోస్తదేవాసివతా
వనిత్యం । శరణ్యతాయాస్తవమనస్యరతౌ సందృశ్యనే విశ్రమ
భూమిరేకా॥౨౦॥

అన్యేషుపశ్యా కమలాసనాద్యై రక్తేషురక్తాధి పశ్యితే)

తెను || పరావనిత్వా మధిగమృతాతం పదంకురారే రధిదైవ
తన్నః||౯౧||

క్షుణ్ణం రోజేక్షణపాదుకేయః స్మృతాదరఃకిం కురుతేభవ
త్యాః | అకించనస్యాపి భవంతిశీఘ్రం ప్రాకిజ్జరాస్తస్య పురం
దరాద్యాః||౯౨||

వహంతియేమాధవ పాదుకేత్వామూహ్యంతపతే దివి
నిర్విఘాతాః | హంసేచనిత్యం శరదభభాపాకైలాస గౌరేణ
కిరుద్మతావా||౯౩||

రద్రంశ్రితో దేవగణస్సగుదః పద్మాసనంసోపిచ పద్మ
నాభం | సత్వామనంతో నపున స్తస్యమన్యం కపిషపాదాపని
తేనభావః||౯౪||

పరస్యధాన్యుః ప్రసేపాగనాహం వదంతివిద్యాంతుః
పాదుకేత్వా | యతస్తవై వాధిగమే ప్రజానాం దూరీభవత్యు
త్తర పూర్వమంహః||౯౫||

ధన్యాముకుందస్య పదానువద్ధా ధనీయతాయేనసమ
చితాత్వం | వాసస్తపేయోమణిపాదగత్తే లప్త్యైలకామస్య
ధరీకరోతి||౯౬||

వజ్రవిష్ణోః కిముతేతశేషాం విశ్వజ్యనంగం నముపాస
తేత్వాం | కిరోషీదాక కింస్య మితేత కామూకాలేనపాదా
పని సత్యకామూక||౯౭||

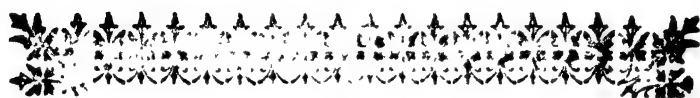
అభ్యాసయోగేన నిగృహ్యమాతై రంతర్యుపై రాగ్నవి
దోమనోభిః | మాత స్తస్యమాగుస్తపదం ప్రభావా దన్వేషయం
త్యాగమికిన్నిధానం||౯౮||

మూర్ఖాదధానాం కుగిపాదుకేత్వా ముత్తంసిరం

వాచురుపంభవత్యా । పదంతిశేచిద్వయ మామనామ స్త్వా
మేవసామౌదధి దైతన్యః॥౯౯॥

మూర్ఖానతామధస్తా దుపరిచవిష్టాః వదేనంఘటి
తా । అదవీయసీం విముక్తేః పదవీమవయంతి పాదుకే భవ
తీం॥౧౦౦॥

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ తంత స్వతంతస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరఙ్గానాథ పాదుకా సహస్ర
ప్రభావ పదవి స్థితీయా.

శ్రీ యోగము.
శ్రీమతేవిగమస్తమహా దేశికాయనమః.

శ్రీరఙ్గానాథ పాదుకా సహస్ర
సమపాద పద్ధతి.

భజామర్గపాదుకేయాభ్యాం భరతస్యాగజస్తవా । ప్రా
యఃప్రతివ్రయాగాయ ప్రాప్థానికిమి క్షయత్॥౧౦౧॥

రాజ్యావిషయ రిఘుంశిమహీశతీనాం పారాంశ్చపా
దరసిర్కా వ్యధివీం చుక్తాం । త్వమేవహంత చరణావనిసం
ప్రయాన్య న్నాలంబత ప్రథమ ముత్తరకొనశేంద్ర॥౧౦౨॥

ప్రాప్తప్రయాగవసుయే మణిపాదరక్షే పారానవేక్ష్య
భవతీకరుణ ప్రలాపాః । మణ్ణప్రణాదముఖరావినివర్తనార్థం
రామంవద గ్రహాగపూర్వ మియాచలేన॥౧౦౩॥

మత్స్యత్వణాయ భరణోమణిపాద రత్నై రామేణతాం
విరహితాంతఃపురాణధానీం । త్వామేవనప్రణయ ముజ్జయసి
మవంతిం మేనేమహూ దయమయీం మధురా మయో
ధ్యాం॥౧౦౪॥

రామాత్మనఃకృతపదం మణిపాదరత్నై విశ్వంభరస్యవ
హనేన చరీతీతాంత్యాం । విశ్వస్యదేవి వహనేవివివేళ యిష్య
న్వి సబ్ధవన భరణో భవతీంయయాచె॥౧౦౫॥

భక్త్యాపరంభమతత ద్భరతస్యసాధో స్వత్వాధానం
రఘువతో మణిపాదరత్నై । కేనాకయేనసనునిః పరమాథా
దక్షిణ భద్రాయదేవి జగతాం భవతీమవాదీత్॥౧౦౬॥

రామేవం ప్రజతివక్త్రీరభేప్రసుప్తై రాజ్యావవాదచ
కిశేభరతేతదానీం । అశ్వాసయేత్కృణవ కోసలవాసినస్తా నీతే
వచే త్వమపి సాహసవృత్తిరాసీ॥౧౦౭॥

సాహసవిప్రభవతో జగతాంతయాణాం రామాదపి
త్వమసితానియతం ప్రభావాత్ । నోచేత్కథన్న భరతస్యత
మేవలిపాః ప్రత్యాయసం పరిషణంభవతీభవతీ॥౧౦౮॥

మన్యేనియజ్య భవతీంమణిపాదరత్నై సాష్టిగ్రహస్య
భరతస్య వివారణాథాం । రత్నాకరం సపదిగోష్పదయ్య విజ
గ్య రామఃకుడేనరజనీ చరరాణధానీం॥౧౦౯॥

సారావప్రభుశరాన వరావర్గా సాధూ మమాత్మ
మసి మూలీకతుతీమైవ । యత్స్వావిహాయవిహతాః పరివం
ధినస్తే దేవేన చాశరథినా దశకణ్డహుభ్యాః॥౧౧౦॥

వాక్యేగరియసి పితృహితే కృత్యస్య మాతుమనో
రథమితేవమవస్థయిష్యే । మన్యేతదా రఘువతిర్భరస్యతే
నే మాత స్వయైవ మణిమాలినివేళలక్ష్మీమ్॥౧౧౧॥

పాదాంబుజాద్విగళితాం పరమస్యపునస్త్యామాదరేణ
వివివేశ్య జటాకలాపే । అక్లిచకారభరతో మణిపాదరత్నే
గంగాధిరూఢ శిరసాగరి శస్యకాంతిమ్॥౧౧౨॥

అవికలమనికర్తుం రక్షణేన పులోక్యా రఘుపతిచరణేన
స్థాస్త డివ్యామభావాం । అభజత భరత స్త్యామజ్ఞ సాపాదరత్నే
మణిమకుటనివేశ త్యాగధన్యేన మూర్ధ్నా॥౧౧౩॥

ఇమమవికల యోగక్షేమ సిద్ధ్యైవజానా మలమితిభర
తేన ప్రాధికతామాదరేణ । రఘుపతింధిరోహన్న భృషిశ్చ
త్వయంత్యాం చరణనఖమణీనాం చంద్రికానిర్ఘోరేణ॥౧౧౪॥

వ్రణయిని పదపద్యే గాఢమాల్లిప్యతిత్వాం విసిసుత
కథితంత ద్వైభవంతే వివంతః । అనుజినమృషయ స్త్యామచ
యంత్య గృహారే రఘుపతి పదరత్నే రామగిర్యా శ్రమ
స్థాః॥౧౧౫॥

నియతమసికరోహ త్యాగనాథయశక్తిం నిజచరణ
సరోజే శక్తిమాధాతుకామః । పాథమితరథాత్వాం స్యస్యరా
మావిజ్రహే దృవదువచిత భూషా దద్ధికారణ్యభావే॥౧౧౬॥

రఘుపతిపదపద్మా ద్రత్నపీఠేనివేష్టం భరతశిరసిలగ్నాం
ప్రేక్ష్యపాదాపనిత్వా । పరిత పురుషార్థస్య పౌరవర్గస్త్వ
యంతే విధిమభజతసర్వోనన్దివై తాళికానాం । ౧౧౭ ।

అనన్యరాజన్యవిదేశేనిష్ఠాం చకారవృక్షీం చతురణాం
తాం । భ్రాతుయియాసో ర్కరత స్తకాత్వాం మూర్ధ్నావ
హా మూర్తిమతీమివాజ్ఞాం । ౧౧౮ ।

యద్భ్రాతేభరతాయరజ్గపతినా రామత్వమూతస్థుషా
నియోపాగమనిజాంఘ్రి నిష్క్రియతయా నిశ్చిత్తవిశ్రాంతం ।

అభ్యుత్తరవినివృత్తిసాహసాదేవి రజ్వవతిరత్నసాదుకే ।
అత్యతేతభవతీమహీయసా పారతంత్ర్యవిభవేనమైఖిలిం ౧౨౪ ।

అవ్యాచారాం రఘువశేర్వనాతః ప్రశిష్టామంసాధిరో
మాణసే విహితేధరణ్యాః । ప్రాదాన్నివృత్తిభవతీమణి పాద
రక్షేన్సర్వంపదేనవిగతవ్యవధానభేదం । ౧౨౫ ।

మంత్రాభిషేకవిరహాద్భుజతావిశుద్ధిం సంస్కారపర్జనవ
కాదభిసంస్కృతేన । మూర్ధ్నాననాయధరణో మణిపాదుక
త్వాం రామాజ్ఞయావినిహితామివరాజ్యలక్ష్మీం । ౧౨౬ ।

రక్షార్థమస్యజగతో మణిపాదరత్నై రామస్యపాదకమ
లంపమయేత్యజంత్యైః । కింకుష్కరంతవవిభూతివగ్రహణోవా
కింవావిదేహదుహితః కృపణాదశాసా । ౧౨౭ ।

సీతాసఖస్యసహసా చరణారవిందా ద్భక్త్యానతేక్యతవ
దాభరణోత్తమాగ్నే । అరుహ్యనాగమిభితో భవతీవితేనేమా
యూరచామరభరం మణిరశ్మికాలైః । ౧౨౮ ।

మూర్ధ్నాముకుంద పదరక్షిణిభితస్తామా విరృద
స్యరఘువీరమదావళస్య । ఆమోదిభిస్సపది దానజలప్రవాహై
స్తోభేచిరాద్వసుమతీ రుచిరంవిలేపం । ౧౨౯ ।

అశాప్రసాధయితుమంబ తదాభవత్యాం దైవాదకాన్త
శరదీపసముద్భితాయాం । స్తాకావశేషనలితాస్సహ సామభూవు
స్సాకేతయావతవిలోచన చారివాహః । ౧౩౦ ।

అంశేవనస్మచరమస్యకవేస్సయోగీ వన్యాన్సగ్ధ్యావి
విధానుపదావిశేషాః । ఆతస్థుషీంరఘుకులోచిత మానవా
హ్యం ప్రత్యుజ్జగమభవతీం భరణోపసీతాం । ౧౩౧ ।

మాత స్వదాగమనమంగళదర్శనీనాం సా కేతవత్కళ
దృశాంచటలాపిభృంగైః । జాతానలత్రసహసామణిపాదరక్షే
వాతాయనానిపదనై శ్చవత్రితాని ॥ ౧౩౨ ॥

సాకేతసీమ్నిభవతీ మణిపాదరక్షేమాంగళ్యలా జవికరై
రవక్రీమాణా । కీర్తిస్వయంవరవత్తేర్భృతస్యకాలే వైవా
హిణీజునివహ్నిశిఖవరేజే ॥ ౧౩౩ ॥

ఫలైర్మనుషుడలవతీమణిపాదుకేశ్వర వ్యాఘ్రతదామ
రకలాపశరవ్రణానా । సద్యోఽభూనిభసమగః పానహేతు
స్సాకేతపారవనితానయనోత్పలానాం ॥ ౧౩౪ ॥

వైశింతువక్త్రైర్మణిపాదరక్షే శ్చతుఃజయగళైలమిచా
ధియాధాం । గామాభిధాన ప్రతిపన్నహస్తైరుత్తానివైరుత్తర
కొసలాస్త్యాం ॥ ౧౩౫ ॥

ద్రష్టుంతేదా రాఘవపాదరక్షే సీతామివత్పానివివర్త
మానాం । ఆసన్నయాధ్యాపుసుందరీణా మాత్సుర్యగోలాని
విలోచనాని ॥ ౧౩౬ ॥

ఆస్థాయత్రస్ఫుటబిందునాదం స్తంబేరమంతాద్భుత
సన్నివేశం । అద్యయ స్వంపుమధ్యభాగే పాదావస్థత్పరి
ణవాశ్రయత్వం ॥ ౧౩౭ ॥

దశగ్రీవస్తంబేరమదశసదుద్ధాంతశ్చాదయే విహరస్వా
చ్ఛంద్యాద్విశేషిరఘసింహేవః భునం । స్వనాత్సల్యకొడికృత
భంతకా బేవభవతీ నిరాబాధాంపాదావసనవిజహా కొసల
గుహం ॥ ౧౩౮ ॥

శైకేయావరచానమర్చితనిరాలోకస్యలోకస్యయ త్త్య
గాథాం భరతీభవ్యశునసా సాకేతమానీయత । రామతా

గనహైరసహ్యవిరహం రంగక్షితీద్రస్య యత్నాదత్రాణమన
స్యోత్రఫణితేర వీడమిడిమహి ॥ ౧౩౯ ॥

సముపస్థితే ప్రదోషే సహసావివివృత్య చిత్రకూటవ
నాత్ । అభజతపుంజనపదంవత్సంధేరురివపాదుకైభవతీ ॥ ౧౪౦ ॥

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ రంత స్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేంకటాచార్యస్య

కృతిషు శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

ప్రతివ్రస్థాన పద్ధతి పంచమి.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేగమానమహాదేవి కాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

అధికార పరిగ్రహ పద్ధతి ప్రారంభః.

అధీష్టేపాదుకాసామే యన్యాస్సాకేతవానీభిః । అస్య
యవ్యతిరేకాభ్యామన్వమియతవై భవం ॥ ౧౪౧ ॥

మోచితస్థిరచరానయత్నతః కొసల్యాజనపకానుసా
న్మహే । యేషుకాంశ్చసఖభూవవత్సరా దైవతందమజవైరిపా
దుకా ॥ ౧౪౨ ॥

సామ్రాజ్యసంపదినదాసజనోచితాత్మం రామేణసత్త్వవ
చసాధరతాయదత్తా । నర్వానిజేక్యచాణావనిభద్రపీతపుష్పీన్
బుభోజబుభుకేచయశోవిభూతిం ॥ ౧౪౩ ॥

భోగాననన్యమనసాంమణిపాదుకైర్నం పుష్టాసిహంతభ
జతామనుషంగసిద్ధాః । తెనైవనూనమభవ ద్భరితన్యసాధో
రప్రాధికతం తదినారాజ్యమనానీయమ్ । ౧౪౪ ।

రామప్రయాగాజనితం న్యవనీయశోకం రత్నానసేస్థితవ
తీమణిపాదరక్షే । నృధీన్విజెనయశసావిహితోత్తరీయామేకా
తవత్ర తిలకాంభవతీవితేనే । ౧౪౫ ।

రామాజ్ఞయాపరవతీపరిగృహ్యరాజ్యం రత్నానశంకర
ఘృతులోచితమాశ్రయతీ । శుద్ధాంపదాపనిపువర్భః తీవిశేనే
స్వాతంత్ర్యలేకకలుషాంభరతన్యకీర్తిం । ౧౪౬ ।

చాలస్త్యవీరవదనస్తబకావసానా త్పుష్పాదండకవనేవ్యవచే
తుమిచ్ఛః । రత్నాధురంధృతవతీమణిపాదుకైర్నం రామన్యమై
థిలసుతాసహితైవచారై । ౧౪౭ ।

పాతావనివచలచామరబృదమధ్యే భద్రాననాస్తరగ
తాభవతీవిరజే । ఆకీర్ణదన్యవలిలేటకెసుమేరోరంభోజనీవకల
హయితహంసయూథా । ౧౪౮ ।

మూన్యగఘూర్జవాపదే మణిపాదుకైత్వాం విన్యన్య
నిగ్రహవతీమివరాజ్యలక్ష్మీం । ఆలోలమక్షవలయీభరతోజటా
వానాలబ్ధ్యై చామరమనన్యమనాస్సిమేనే । ౧౪౯ ।

ప్రాచేదిపందశరభే భరతేవిలత్యై పర్యాకులెషువరము
త్తరకౌసలేషు । త్వంచమపక్షితః తీ కళివాభవివ్యద్గోపాను
తుంగుహసఖన్యవిభోజిపదంతత్ । ౧౫౦ ।

భ్రాతుర్వదంబవిరహాద్భరతేవివృణ్ణ దాక్షిణ్యమాశ్రితవ
తీమణిపాదుకైర్నం । అనీదశేషజగతాం శ్రవణాంమృతంతద్వా
చాలకాహళనహం చిరుదంతదారై । ౧౫౧ ।

రాజ్యంతదాదశరథాననుకామతః, పాక్ విభాగయా
చరణరక్షిణివతఖేదం । తుల్యాధికారభజనేన బభూవథన్యోవం
శస్త్రయాంబునువంశ మహీపతీనాం ॥ ౧౫౨॥

వమాణితావివృచలోనతపాంసితైషీ బాలోనకశ్చిదపి
మృత్యువశోజగము । రాజ్యేతవాంబరఘుపుంగవపాదరక్షేనై
జావరంప్రతివిధే ను మభూత్ప్రసక్తం ॥ ౧౫౩ ॥

విశ్వంత్యదాశ్రితపదాంబుజనమృవాయాం యస్యాంప్ర
తిష్ఠితమిదంమణిపాదరక్షే । అనీదనస్యశరణా సమయోయథావ
త్సావిత్యయావనుమతీవిహితప్రతిష్ఠా ॥ ౧౫౪ ॥

ప్రాయేణరామవిరహేన్యధితాతదానీ ముత్సంగమాశ్రి
తమతీవరాజలక్ష్మీః । రామేవదేవినను జీవయితుంజలాద్రా
మంగీచకారభవతీ భరతోపనీతాం ॥ ౧౫౫ ॥

వీరవ్రతప్రణయనిరృథమేరఘూణాం ప్రాప్తైచిరాయ
భరశేవ్రతమాసిధారం । త్యక్త్వాపణావనితదావి విధాన్విహారా
నేకాసికవ్రతమపూర్వమవర్తయత్త్వం ॥ ౧౫౬ ॥

కాకున్థపాదవిరహా ప్రతిపక్షమానాం నిష్పంకతాము
వగతాంమణిపాదరక్షే । ఆశ్వాసయన్నివముహుర్భర తస్తజా
నీం శీవైరవీజయితచామరమానుతైస్తాం ॥ ౧౫౭ ॥

యత్రక్వచిద్విహారతోపపదారవిందం రక్ష్యంమయార
ఘవతేరితిభావయంత్యా । నిశ్చేషమేవసహసా మణిపాదరక్షే
నిష్కర్ణకంజగడిదంవిదధేధవత్యా ॥ ౧౫౮ ॥

రామంత్యయావిరహితంభరతంచతేన త్రాతుంపదావని
తదాయదభూత్ప్రీతం । రామానుజస్యతవచాం బజగత్సమ
స్తం జాగరీతేనఖలుజాగరణప్రతేన ॥ ౧౫౯ ॥

అంతఃపురేవరిజనై స్సమయోగయాతై కభ్యర్చితాభవ

సియా వినయోవత్సన్నైః । సాకొన లేశ్వరపదావనిభూపతీనాం
సజ్జటనంమకుటవజ్జీభిరన్వభూన్యైః ॥ ౧౬౦ ॥

ప్రాప్యాధికారముచితంభువనస్యగుప్తైః భద్రదాపనంభ
రతవందితమాశ్రయంత్యా । మధ్యేవతీర్ణమివ కూఢవపాదర
క్షే మాత స్వగూపిమనువంశమహిపతీనాం ॥ ౧౬౧ ॥

రాజానిశేంఘుకులోద్వహపాదరక్షేనీరాజనంసమభవత్స
మయోచితం తే । స్లాఘానశేపబహుశఃపరఘూర్ణి తాభిస్సా
మంతమాభి మణిమంగళదీపికాభిః ॥ ౧౬౨ ॥

వృద్ధీపతీనాంయుగపత్కిరీటాః క్రత్యర్థినాం పాణితుమ
ర్థినాంచ । ప్రాపుస్తదారాఘవపాదరక్షే త్వదీయమాఘానిక
పాదపీఠం ॥ ౧౬౩ ॥

ప్రణమ్యురంగేశ్వరపాదరక్షే దూరోపసీతైరుపదావిశే
షైః । పభాజయంతిన్మలదాసభాయా ముచ్చైస్తరా ముత్తర
కొనలాస్త్రాన్ ॥ ౧౬౪ ॥

అపాపృతద్వారమయంప్రతాశ్వరంగేశ పాదావనిపూ
ర్వమాసీత్ । త్వయా యద్యచ్ఛానుశుస్తప్తపాదం రామేవనన్ధే
పిపదంరఘూణాం ॥ ౧౬౫ ॥

అవన్యభక్తిర్భగిపాదుకేత్వా మభ్యగచ్ఛతా చాశరథి
ద్వికాతీయః । వికల్పమానః కథమేకీర్త్యవంద్యస్త్వయం
ప్ర్యామనదాంబభూప ॥ ౧౬౬ ॥

అరణ్యయోగ్యంపదమస్పృశే తీ రామస్యకాజార్హవదే
నివిష్టా । ఆస్థానసత్పావిత్ర్యా సరాస్థస్త్వగౌః సాంప్రీతగ
తేర్విఘాతం ॥ ౧౬౭ ॥

రాజానవచేగృహతీవిషణ్ణా రంగేశపాదావనితన్నచిత్రం
యతాధిపాధాః క్రమశఃపురాత్వా ముత్తంసయంతేరఘుసా
ర్వభౌమాః ॥ ౧౬౮ ॥

భద్రదాససంచెత్పరివృత్తమానీదే విమణందక్షిణతోముఖం
ఖంతే । కథంభవేత్కాంచన పాదరక్షే రామస్యరత్నోమ్మగ
యావిహరః । ౧౬౯ ॥

యాపత్వయారాఘవ పాదరక్షే జగీషితారామసరాజ
భానీ । మారేవతానల్లులితా మదాంధైరుద్వానకాఖామృ
గయాథవైవై । ౧౭౦ ॥

మహీషీతాం రాఘవపాదరక్షే భద్రదాసనస్థాంభవతీం
స్పృశంతః । పూర్వంతథాత్వేనియతేపిభూయః కల్యాణతా
మానశీరే కిరీటాః । ౧౭౧ ॥

అవిస్ఫురతఃపాదరమాతవత్రం పిత్రావిశీర్ణంమణిపాదర
క్షే । అనీర్త్వదగ్ధంవిధృతేనతేనచ్ఛాయా సమగ్రభరతస్య
మూఢా । ౧౭౨ ॥

పాదుకైరఘునతౌయద్యచ్ఛయా క్షస్థితేవవిహరకాతు
కాత్ । అధిరాఽభ్యుమధిగమ్యతేయువా మక్షతువనుమతీమర
క్షతం ॥ ౧౭౩ ॥

తఘ్నవీరపదానువంగమాత్రాత్పరిజహేకామనివేళితా
యదిత్యం । అధికారదినేభంభునస్థై పరివారాస్తవపాదుకై
భూవుః । ౧౭౪ ॥

పురుషార్థచతుష్టయాఙ్గీనాం పరిషస్థైనుహితావసి
ష్టమస్త్రైః । క్రయవికయపట్టనంప్రజానామభవత్కాంచన
పాదుకైతదానం । ౧౭౫ ॥

మనుజత్వతిరోహితేనశక్యే వస్తుష్టేకపరిరోధినానిరా
సే । అభవద్భరతాదిభేదమీశస్సయ మారాధయితుం పదా
వనిత్వాం ॥ ౧౭౬ ॥

మగధాంగకలింగపంగముఖ్యా విమతాకారంధ్రగజేషే

దస్సనై న్యాకా । రఘువంశవపాదుకవిజగ్య భరతశ్చానశము
ద్వపా భవత్యాః । ౧౭౭ ।

అంతఃపవాసీయ మంత్ర ముఖై ర్యరణచాత త్వయివిని
ఘోరమూసీకూర్మ్య సంశాధిరాజ్యం । రఘువతిపదంతే రత్న
వీరేతదానీం క్రియమిదదృశుస్త్యం సాదకంబోకపాలాః ॥ ౧౭౮ ॥

పరిహృతదండకాధ్వ మఃం పదరత్నజితత్పరిగతవిశ్వ
సంహదయం యువయోర్ద్విరతుం । రఘువతిరత్నవీరమధి
క్షుప్తాతదావిధదేస్యఃగత వైరిభూవనీలయంపమభావలయం ।

ప్రాప్తాదయా తదానీంకిమపితను వ్రన్తి రాకరోద్భవతీ ।
తనుజిష మనుకులజనుమాంప్రసవిత్రీ రత్నవామకేనః తుః ॥ ౧౭౯ ॥

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సకల తంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేంకటాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే
అధికార పరిగ్రహపద్ధతి స్పష్టీ.

శ్రీయై నమః.

శ్రీమతేనిమాస్తమహా దేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

అధిషేక పద్ధతి ప్రారంభః.

పాహిసకిపాదుకయశ్చ విభాస్యన్నభిషేచనం । అభి
షేచనికంభాద్ధం చక్రరామశ్రదక్షిణం ॥ ౧౮౦ ॥

రామవన్యచరణావదానని ప్రేక్షితుంత్వదభిషేకమీష
తుః । అభిషేచనికభాగ్దానన్నిధౌ యత్ప్రదక్షిణగతిశ్చనైర్య
యా ॥ ౧౨౨ ॥

మూర్ధాభిషిక్తైస్త్రియ మేనవాహక్య విచిత్ర్యమానం
ఘనాథపాదా । రత్నపద్మాం మణిపాదకీర్త్యాం రామా
మణ్డనాథరతోభ్యషించత్ ॥ ౧౨౩ ॥

భ్రాతుర్మయోగ్యనిపర్తిమానం రాజ్యాభిషేకంచవరి
త్యజంతం । రామానుజౌతొనియపారిత్రామభావభాగ్యం
భవతీజగాయ ॥ ౧౨౪ ॥

నివేశ్యకంశక్యపాదరక్షే శ్రదాసనేపాదర మభ్య
షించత్ ॥ ౧౨౫ ॥ విష్ణునినువతజానాం మహీక్షితాంవశేష్రు
హితస్త్యం ॥ ౧౨౬ ॥

కృతాభిషేకాభవతి యథానదగత పాదావరత్న
వీరే । గంగానిపాతన్నపితాంసు మేరోరభిర్యకా భూమిమథశ్చ
వార ॥ ౧౨౭ ॥

వశిష్ఠమూర్త్యైస్త్రిహితాభిషేకం రాజ్యాననే రామనితే
శయోగ్యే । కుప్తావరంగశ్వర బాదుక్షేపాచితనస్త్యుప్రథ
మఃకవీనాం ॥ ౧౨౮ ॥

రక్షోపధాన్ధామణిపాదాక్షేపామాత్రనోరజ్గరతే । ప్రవా
నే । రక్షోపకారాదభవతీవితే రాజస్వం శాసలరాజధానం ॥

ప్రాప్తాభిషేకామణిపాదాక్షేపముగ్రం ప్రశివ
త్యమానా । శివానప్పశ్చీధవతీజాధావత్సరేత సింహాసనసా
వ్యభామీ ॥ ౧౨౯ ॥

దశాసనాదీస్త్రినేపాదరక్షేపగీషతో దాశరథ్యయో

గాత్ । జాతౌపతాపాత్వయినంప్రయుక్తై స్త్రీభోజదైరుచ్ఛ్వ
సితాధరిత్రీ ॥ ౧౯౦ ॥

అధ్యాసితంనునుముఖైః క్రమశోనరేంద్రైరారోప్యదే
విభవతీంతపనీయపీఠం । కాజ్యాభిషేకనునఘం మణిపాదంతే
రామోచితంతవవశంభరతోవితేన ॥ ౧౯౧ ॥

న్నేహేనదేవిభవతీం విషయేభిషిందక ద్విస్సప్తసంఖ్య
భువనోదరవీపశేఖాం । జాతంరఘూద్వచాదివకంవిప్రయో
గాదన్తంత మిన్ద్రమహాంధృతప్రజానాం ॥ ౧౯౨ ॥

హస్తపచయపురుషార్థఫల ప్రసూతేశ్శూలం పదావని
ముకుందమహీమహస్త్వం ఛాయావిశేషయదిశద్యద సాప్రజా
నామావర్జితై స్వ గుశుభై రభిషేకతోయైః ॥ ౧౯౩ ॥

అహ్మయరామఃపరహర్షభిన్నవృత్తై రాశ్వాసనాయ
భవతీమణిపాదంతే । త్థాభిషేకమపదిశ్యవసుంధరాయాశ్చ
క్రితదాసముచితం శిశిరోపచారం ॥ ౧౯౪ ॥

మూలిన్యమాశ్రితవతీ మణిపాదరక్షే పంకజకాయసు
రాకలమూర్తిజేన । శుద్ధింపరామభిజగామవసుంధరేయం త్వ
త్త్యుగ్మగాన్నిపతిజై రభిషేకతోయైః ॥ ౧౯౫ ॥

అనిర్జితమునిగణైఃకగద్విభూత్యై తోయం పదావనిత
దాత్వయమంత్రపూతం । మూలావసేకవలిలన్ని గమద్రుమా
గాంకాపోదకంచ నమభూత్తు గదాచరాణాం ॥ ౧౯౬ ॥

విహస్తితైరఘనతౌభవతీమథార్హం మూన్యవద్యేదిమ
తీమనుసంశజానాం । అత్యన్యనర్వనిపుణైఃప్రహితైః ప్రజానా
మశ్రుగ్మ పాస్యదభిషేకజలప్రవాహైః ॥ ౧౯౭ ॥

ప్రాధోవిశేషితరసాపరివిప్రయోగాత్పర్యాకులీకృత

సముద్రపయోధరాగౌః । అంబత్వదీయమభిషేకతయఃపిబంతి
భామర్యమావజగతాం ధనధాన్యబాగ్దీప్తిః ॥ ౧౯౨ ॥

వృత్తైయథావదభిషేకవిధాబభాసే వశ్చాత్తవాంబభర
తేనధృతఃకిరీటః । ఆకస్మికస్వకులవిప్లవశాంతహర్షా త్ప్రేక్ష
స్త్విషామివపత్మిణిపాదుకెత్వాం । ౧౯౩ ॥

మనుసంశ్చ పురోహితేనమిన్ద్రై రంభిమఃశ్రోత్వయిపాదుకె
ప్రయుక్తః । అభిషేకజలం త్తేనరాజ్ఞాం శమయామాస వ
ముగ్ధితాస్సౌరాపాః । ౨౦౦ ॥

పాదపాదుపహృతారఘూద్వహవాలవాలమివవీరయా
శ్రితా । అభ్యషేచిభవతీ రహధనైఃపారిజాతలలికేపహమకే ।

అలఘుభిరభిషేకవ్యాపృతైరంబుభిన్దై దినకరకులదై
న్యం పాదుకేషుశిఖిన్యః । సఖిలుకమలయోనేన్సును తాథ
త్తమంత్రేవృద్ధినియమయోగాం శక్తిమాధర్వణేషు । ౨౦౨ ॥

దినకంకులజానాం దేవిప్రధీప్యతీనాం నిరుపధిమధికారం
ప్రాశ్నువత్యాంధవత్యాం । అజనివరసమస్తాః పాదుకేతావకీన
స్సపన సలిలయోగాన్ని మ్న గామ్యగభ్రతాః । ౨౦౩ ॥

తవవిధివదుపాత్రై సార్వభౌమాభిషేకే భరతసమయవి
భికి పాదుకేషున్ద్రిముఖైః । త్వదవధినిజకర్మస్థాయినీనాం ప్ర
జానాంప్రథమయుగవిశేషాః ప్రాచురానన్విచిత్రాః । ౨౦౪ ॥

అవసితౌపుకేబ్దాన స్వభూన్ద్ర్యంతదానీం రఘుసతిపదర
క్షే లబ్ధరాజ్యాభిషేకాః । చలితభుజలతానాంరామరగ్రాహిణీ
నాం మణివలయసినాదై మేఘదురాన్యంత్రఘోషాః । ౨౦౫ ॥

సముచితమభిషేకం పాదుకప్రాశ్నువత్యాం త్వయివివి
వతితానాం దేవీర్థోదకానాం । ధ్వనిరనుగతమంత్రస్పీదతాం
కావలానాం శమయితుమామానీర్సంకులానారణాచాః ।

వివిధదనువిధముం దేవిరాజ్యాభిషేకం భవతభవయవి
త్వం పాదుకానాన్వయః పాదాభిషేకమునాన్వయః కల్పయేదన్వయ
త్వస్త్రి చతురశంబాతైస్తద్భవం దేవకాన్వయం । ౨౦౭ ।

కతిచపరకన్యస్సర్వసౌఖ్యత్యజాతీ నరమతులమధా
న్వయం వత్సరాకాసాధానా । రఘుపతివదరశై రాక్షసైస్తా
పితానాం రణరణకలముక్తం యేనరాజ్యంసురాణాం । ౨౦౮ ।

అథర్వో జ్ఞం తేనిధివదభిషేకం విదధరాం చసిహదీనా
మభ్యవచితచమత్కారభరయా త్వవాప్తాన్వయజ్ఞాతిరమణ
పాదావనితదా లక్ష్మీదుస్యోజాతా రఘుపతివదాహూయకా
కా । ౨౦౯ ।

అభిషేచయతునరానుః పదేనవాన్వయశతుపాదుకై భవ
తీ । అనిశేషిరమహిమాత్వం క్షవావశేషః శూమానమేతా
పాదమ్ । ౨౧౦ ॥

ఇతి శివితార్కిక సిహస్య సహారం త స్వోత్తరస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేంకటాచార్యస్య
కృతిమ శ్రీరంగనాథ పామకాసహస్రే

అభిషేకపదతి స్సప్తమీ.

శ్రీయై వః.

శ్రీమతే గమాస్తనుమాదే? కాయనమః.

—ॐ॥—

శ్రీరఙ్గానాథపాదుకాసహస్రే

నిర్యాసనా పద్ధతి ప్రారంభః.

అభిషేకాత్పనా త్తద్దస్యావిద్యాతనోత్సవః । అత్యంత
రిచ్యతాంవందే భవ్యాభరతదేవతామ్ ॥ ౨౦౦ ॥

ఉపాస్యవస్తాణిచతుశ్చ త్వామత్రారికా ముత్తమకాశల
స్థాః । ననాదనాద్యైః పీనాన్వగహం సాంతానికం లోకమవా
పుర్యత్రం ॥ ౨౦౧ ॥

పాదావనిచక్రగుణోహనూర్జా నీరావివత్వాంబు
రవివ్రయక్తా । పుణ్యస్థానస్య రిపాదదంతం విజ్ఞానయా
నూనవిరేచితమ్ ॥ ౨౦౨ ॥

తవాభిషేకాత్పనా పాదకక్షే మూలేనిషేకాదివ వృద్ధి
యోగ్యాత్ । యోగ్యస్థానస్య రిపాదదంతం విజ్ఞానయా
నూనవిరేచితమ్ ॥ ౨౦౩ ॥

హస్తానాం స్వయంభవేన వానరేనమ్యుతద్భుత సమస్తకంట
కా । రాఘవస్యః పీనాన్వగహం సాంతానికం లోకమవా
పుర్యత్రం ॥ ౨౦౪ ॥

ఊచ్యతే శభిరేవ న తస్మాదేవమేవ మణిపాదుకాయా
నాం । పాదయోస్త్రిభుననాథ రాజయోయానరాజ్యమధిక
చ్ఛత్రస్వయం ॥ ౨౦౫ ॥

రామస్యరామసవశత్పరిత్యక్తా శే పాదావనిచక్రాయ
న్నివపాస్థితా గుహి । అత్రాత్మకమధికమ్యుతకంసవారాణామ
వ్యాపారత్యజభిషేకమృదంగనాదకః ॥ ౨౦౬ ॥

భద్రాణిదేవిజగతాం ప్రతిపాదయిష్యన్ ప్రాగవయే
నభవతిం భరతోభ్యపించత్ । మన్యేకవీర్యైర విభీషణా
ర్యథావ త్సంతస్యతేన్మ తతపవతిలాభిషేకః ॥ ౨౮౮ ॥

సంభిద్యమానతమసా వరయావనీజైస్సంవర్ధితస్తవశు
భ్రే రభిషేకతోయైః । మన్యేబభావజలధిర్యణిపాదరక్షే రా
మాస్త్రపానక శిఖాభిరశోషణీయః ॥ ౨౮౯ ॥

పాదావనిత్వదభిషేచసమజ్జభార్గం భవీతతంభృతమితా
ద్యతయత్స్రోతైః । ఆకణ్ఠ్యతస్యసహసాతుములంనినాదం ల
జ్జాకవాటయనానినిమిరితాని ॥ ౨౯౦ ॥

తాపోద్గమస్త్యదభిషేకజల ప్రవాహైరుత్సాహస్త్యరి
తమత్తరకోసభ్యైః । లేభేదిరాయ రఘుపుంగవపాదరక్షే
లజ్జావరోధసుదృశాం కృపయేషువాసమ్ ॥ ౨౯౧ ॥

అవర్జితంవిధివిదామణిపాదరక్షే పశ్చాన్నప్రయసుతేన
పురోహితేన । ఆనీన్నివాసమభిషేకజలంత్వదీయం నక్తంచర
ప్రణయినీనయనోదకానామ్ ॥ ౨౯౨ ॥

దేవిత్యయాస్స వనసంపది సౌశ్రితాయాం దగ్ధపురేదశ
ముఖస్యవరీముఖేన । ఆనీత్తతఃసభ్యై విశ్వజలప్రతీతమదోభి
గ్నిరిత్తవి తథంవచసంముసీనామ్ ॥ ౨౯౩ ॥

అయోధ్యైస్త్యదభిషేక సమిద్ధహస్తే రాధావీతా
శ్చృతి ముఖన్నమతేతదానిం । రామస్మరాక్షసశిరో లవనేన్య
కామ్యో న్యేషాఽన్యని ర్విజయశేష్ఠరవోబభూవ ॥ ౨౯౪ ॥

ప్రథయితుమభిషేకం పాదుకైతావకీనం మరితశిమవద
క్షే దుందుభాతాద్యమానే । సపదివర్జితహీతం సాధ్యసందేవి
మానం దశవదనవధూనాం దక్షిణైర్మూర్తకౌత్తైః ॥ ౨౯౫ ॥

రఘుపతిపదరక్షేరత్నపీఠేయదాత్వా మఖిలభువనమా
న్యామభ్యపించద్వసిష్ఠః | దశముఖమహిషీభిరేవిబాహ్నుయ
తాభిః స్తనయుగమభిషేక్తుం తత్క్షణా దస్వమంథాః || ౨౨౬ ||

రామాస్త్రాగ్ని నిమిత్తమాత్రమహితే లభ్యాభిషేకాస్వ
యం | రక్షస్త్రక్షేపమాంచ కారభవతీ భద్రాసనస్థాయినీ |
యాద్దోష్ణామతివేలదర్పదవధు జ్వాలోష్మలానాంతదా | నిష్ప్రి
ష్టేః లభాత శైలశిఖరైః కర్పూరచూర్ణాయితమ్ || ౨౨౭ ||

శ్రుతై వ్యవహాసుమన్సుభా ద్రఘుపతేః ప్రత్యాగతిం
తత్క్షణా తానీవద్భరతానువర్తనవశాదాచాధకుంభస్థలాం |
కాలోన్నిద్రక దుష్టదాసమదిరామాద్యస్విరేఫధ్వని | శ్లాఘా
చాటుభిరస్తుతేవభవతీం శత్రుంజయఃకుంజరః || ౨౨౮ ||

ప్రత్యాగతస్యభవతీమవలోక్యభర్తుః సాదారవిందసవి
ధేభగవోవసీతాం | పూర్వాభిషేకవిభవాభ్యుచితాంసపర్యాం
మధ్యేసతావశ్యతనైధిలరాజకన్యా || ౨౨౯ ||

సంప్రేక్ష్యైతాధిలసుతామణిపాదరక్షే ప్రత్యుద్గతవృథవ
తీంభరతస్యమారౌ | నిర్దిశ్యసానిభృతమంజలినాపురస్తాత్ తా
రాదికాః ప్రియసఖంశిషత్ప్రీణంతుమ్ || ౨౩౦ ||

తుశ్యేపి దేవిరఘునీరపదాశ్రయత్వే పూర్వాభిషేక మ
ధిగమ్యగతీయనీశ్వరం | తేనైవఖిలవృథజతాం మణిపాదరక్షేర
క్షాన్లనంగమవతీభవతీంస్వమూర్ఖాన్ || ౨౩౧ ||

నిర్వృత్తిరాక్షస చమూమృగయావిహారోరక్షేత్వరశ్మఖ
లురాఘవనంశగోస్తా | వంశక్రమాదువనతంపదమాదదానోమా
శ్యంపునస్త్యయివదంనిదధన్వతీయమ్ || ౨౩౨ ||

తత్రాదృశోశ్చరణయోప్రణివర్త్యభతుః పారావ్యయా
విభృతయోప్రతివన్నసత్వాః | ప్రాప్తాభిషేకవిభవామపిపాదు

కేత్వా మానందబాష్పసలిలైః పునరభ్యుమీచకా ॥ ౨౩౩ ॥

మాత స్వయైవనమయేవిషమేపినమ్యుగ్రాజస్వతీం వసు
మలీమవరోక్యరామః । సంజీవనాయథరతస్యవసుగ్రభక్తస్సత్య
ప్రతిశ్రవతయైవచకారరాజ్యం ॥ ౨౩౪ ॥

పాతావనివశితస్యపురీమయోధ్యాంపాలస్యహంతు
రభిషేకజలాద్రుమూతేః । అంసేయథార్హమధివాస్యనిజైర్య
శోభిః కస్తూరికేసనిహితా వసుధాత్వయే ॥ ౨౩౫ ॥

యాసౌచతుర్దశసమూహినిప్రయుక్తా విశ్వంభరాభ
గవతీ విధృతాభవత్యా । విస్యస్యతాం రఘుపతేభుజశైల
శృంగ భూయోపితేసహితాంభవతీబభార ॥ ౨౩౬ ॥

విస్తీర్ణదుఃఖజలధిరనఘస్యదేవి త్వగ్నిప్రయుక్తరఘు
నాభవచాప్యయేన । నద్యస్సనందన ముఖేంపిదునికోతౌ సా
మౌజ్యసంపదపరాభరతస్యజ్ఞై ॥ ౨౩౭ ॥

నిర్గత్యదేవి భగతాంజలిపద్మమధ్యాత్ భూయస్సమాగ
తవతీపురుషోతమేన । పద్మేవభద్రమఖిలం మణిపాదరక్షే ప్రా
దుశ్చకారభవతీ జగతాంత్రయాణాం ॥ ౨౩౮ ॥

రఘువతిమధిరోవ్యసాచితైరత్నపీతే బ్రగుణ మభజథా
స్త్యంపాదుకేపాదపీకం । తదపిలహుమతిస్తే తాదృకీనిత్యరూ
పీత్ స్వయంఖిలునుహితానాంల్యతేతారతమ్యమ్ ॥ ౨౩౯ ॥
అనుప్యత్తరామభావశ్శంకేనిర్విష్టవక్రవర్తివచాం । అధునాపిరం
గనాభస్సచమత్కారం వదేనభజతిత్వామ్ ॥ ౨౪౦ ॥

ఇతి వితార్కిక సింహస్య సహారోత స్వంత్రస్య

శ్రీమద్వేంబనాభస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

శ్లోకము శ్రీరత్ననాథ శామకాసహస్రే

శిష్యాతనా వద్ధతి రత్నమ్

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

వన్నివై తాళిపద్ధతి ప్రారంభః.

సమస్తేపాదుకైపుంసాం సంసారాణాం సతతే । యదా
రోహస్యవేదాంతా వందినై దాళి కాస్వయమ్ ॥ ౨౪౧ ॥

ఉచితమువచరివ్యూ రంగనాథప్రభాతే విధిశివసనకా
ద్యౌబాహ్యకక్ష్యునిరుద్ధా । చరణకమలసేవా సౌఖ్య సా
మ్రాజ్యభాణం ప్రథమవిహితభాగం పాదుకామాదియేథా ॥

పద్మాజప్తంభజతుచరణం పాదుకాలబ్ధనారా ప్రత్యాప
న్నాస్తవపరిజనాః ప్రాతరాస్థానయోగ్యాః । అధోఽన్యూపదధిక
సుభగామధానిత్రానుషంగం నాభీపద్మేతవసయనయోర్నాథ
వశ్యస్తుశోభామ్ ॥ ౨౪౩ ॥

ఉపసమతిముహూతం శేషసిద్ధాంతసిద్ధంతదిహచరణ
రక్షారంగనాథత్వయేషా । మృదువదమధిహాథామజ్జుభిశ్శింశి
లైస్సైన్యరుపవిశేషిజనానాముత్సవారంభవార్తామ్ ॥ ౨౪౪ ॥

రంగాధీశమక్షగ్గణస్థమకుటా దామ్నాయ బృందస్యవా
ప్రత్యాసీయసమర్పితావిధిముఖే వాఙరక్తిమాదాగతైః । వా
హరోహణసంభృతశ్రమభరం సమ్యగ్వివేతుంకమా లీలాపం
చరణప్రియాన్పుశతు కేసాదాంబుజంపాదుకా ॥ ౨౪౫ ॥

వృత్తంక్రమేణబహుధానియుతంవిధీనా మధాంద్వితీ
యమిదమంకురితం తవాహ్నః । నీవాసభిరుపసీయనివేశ్యమా

నామస్తుప్రభాత్వరయతేమణిపాదుకేత్వాం || ౨౪౧ ||

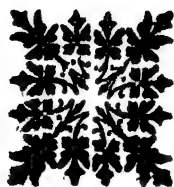
దివ్యాప్సరోభిరుపదకేతదీవవర్షైరంగాధిరాజసుభగై
రజనీముఖస్థైః | సంరక్షితేచరణయోస్సవిలాసవృత్తి ర్నీరాజ
నాననకుసానయతుస్వయంత్యాం || ౨౪౨ ||

అసనాదుచితమాననాంతరం రంగనాథయదిగంతుమీ
శాసే | నన్న తేనవిధినానమపి తాంస్ప్రసాదమధిరోహపాదు
కాం || ౨౪౩ ||

పరిజనపనితాభిల్లపేషితప్రాంబలిస్త్యాం ప్రణమతిమదనో
యందేవశుద్ధాంతతాసాః | ఫణిపతికయనీయం ప్రావయిత్రిసరీలం
పదకమలమయంతే పాదుకాపత్యపాస్తాం || ౨౪౪ ||

ఇతినిగమపందివచసానమయేసమయేగృహీతసంతేః | అ
భినరతిరంగనాథః ప్రతిపదభోగాయ పాదుకేభవతిమ్ || ౨౪౫ ||

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ రంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిం శ్రీరత్ననాథ పాదుకా నమాన
వద్దితైతాళికపద్ధతి ర్నమమీ.

శ్రీమైమమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేవి కాయనమః.

॥

శ్రీరజనాథపాదుకాసహస్రే

శృంగార వర్ణతి ప్రారంభః.

కాలేశ్వరగారచేష్టనాం ప్రమాతిం పాదుకాంభజే! యా
మేషభుజ్జేషుధాంతాత్ పూవంపశ్చాదపిప్రభుః ॥ ౨౫౦ ॥

ప్రణతరీదశేంద్రమాళిమాలా మకరందాద్రవపరాగవం
శీలేన । అనులింపతిపాదుకేస్వయంత్యా మనుమాపేణవదేవరం
గనాథః ॥ ౨౫౧ ॥

అవచాలహిమాంశు కానుషక్తం వదరజ్జ్యోతిరంగి
గల్గదాచిత్ । కిమపిస్థితమిత్థియమాల్యంపిరభావస్థితమాక్తి
కంస్కరాదు ॥ ౨౫౨ ॥

అసహాయగృహీతరంగనాథా మకరందాంగణ సీమ్ని పా
దుకేత్వాం । సుదృశస్వయమర్చయంతిమారా దవతంసాత్ప
లవాసినైరపాంగైః ॥ ౨౫౩ ॥

నిర్వికృతానమపి మాతనసన్ని వేకంకై వల్యకల్పితవిభూ
షణ కాంతాన్తిం । కాలేషునిర్వికసిరంగయజానమేక శృం
గారనిర్మలసికంజిహ్వాదకమ్ ॥ ౨౫౪ ॥

నికాంతస్యోమితు ర్మణిపాదుకేత్వాం వర్యశ్చికావతి
వరంప్రతిపద్యమానా । క్వాసానిలప్రచలితేన భజస్యభీష్టంనా
భీషరోజరచసానమ మంగరాగం ॥ ౨౫౫ ॥

కయితవలరచన్యాం పాదుకేరంగబద్ధా చరణకమలచా
త్యై సాదరంవర్తసత్త్వం । ఫణిపతికయినీయాదుభీతస్యప్రభా
తే ప్రళయననపాతంపావనంప్రచక్షామా ॥ ౨౫౬ ॥

చరణకమలసంగాద్రంగ నాభస్యనిత్యం నిగమపరిమళం
త్యం పాదుకేనిర్వమంతీ । నియతమతిశయానావతః సేనావరో
ధం హృదయమధివస తీం మూలికాంవై జయంతీ ॥ ౨౫౮ ॥

ఉపనివదబలాభిర్నిత్యము త్రంశనీయం । మవిజలభికన్యా
హస్తసంవాహనాహుకం । తనతుచరణరక్ష దేవీలీతారవిందం
చరణసరసిజంత చ్చారుతాణూరహంతుః ॥ ౨౫౯ ॥

అఖతాంతఃపురవారేష్వనేకవారం పదావనిస్సైవరం ।
అనుభవతిరంగనాథో విహరవిక్రాంతి సహచరీంభటమ్ ॥

అగ్రత నైగమిష్యామి మృద్నంతీకుశకణ్డకాః । ఇతీసి
తాభీయద్వృత్తి మియేషప్రణమ్యామితామ్ ॥ ౨౬౦ ॥

శరదశ్శతమహ్నపాదుకేప్యాం సమయాహహత పితామ
హస్తుతాని । మణిమణ్డపికాసురజ్జగత్తు స్త్వదధీనానిగతాగ
తానివశ్యం ॥ ౨౬౧ ॥

త్వదధీన వరిక్రమాముకుస్త స్తదధీన స్తన పాదుకేవిహ
రః । ఇతరేతరపారతంత్యమిథ్యంయువయోస్సిద్ధమనన్య తంత్ర
భూమ్నాః ॥ ౨౬౩ ॥

రణపాతమసాచదుష్టవత్స గహనేచెతసిమామకేము
కుందః । ఉదితంమృగయావిహితమిచ్ఛా భవతీమాకృతపాదు
కేవదాభ్యాం ॥ ౨౬౪ ॥

క్షమామూలగతామపిత్రయాగా మననేదేవిపదావనిత్య
యైవ । అభిగమ్యతమోపిసంక్రితానా మభిగంతాభవతిస్త్వ
యైముకుందః ॥ ౨౬౫ ॥

శిరసాభవతీందధాతికక్ష్మి వ్యధృతః । పిదవస్సు కాభవ
త్యా । ఉభయార్కధువైరిపాదరక్ష త్వదధీనాంగతిమామనం
తిసంభవః ॥ ౨౬౬ ॥

స్పృశతశ్చిరసావదేనచత్వాంగతి ముద్దిశ్యమఃకుందపా
దుకేత్వా । అవరోహతిపశ్చిమః పదాత్స్వకధిరోహత్యఃఘ
స్తదేవపూర్వః । ౨౬౭ ।

నమయేక్ష్యపదిశ్యజైత్రయాత్రాం వివిధాఃతఃపురవా
గురావ్యతీతః । నియతం మణిపామకేభవత్యా రమతేవత్త్వని
రంగసార్యభామః । ౨౬౮ ॥

నిజసంహననప్రసక్తలాస్యం చరతిత్వామధిరుహ్య రజ్జ
నాథః పదరక్షిణిపావనత్వమాస్తా రసికాస్వాదమతః పరన్న
విద్యుః । ౨౬౯ ।

పదయోరనయోః పరన్యపునస్తదనుగ్రాహ్య విహార
పద్ధతేత్వా । శిరసామణిపాదుకేశ్రుతీనాం మనసావామమభూ
షణంత్యమేగా । ౨౭౦ ।

కృపయానుధువైరిపాదరక్షే కఠినచెతసిమామకేవిహ
ర్తుం । మకుటేషుదివాలసాం విధత్తై భవతీరత్నవిసంస్ఫులెషు
యోగ్యామ్ । ౨౭౧ ।

చరణద్వయమర్చకస్యశౌరశ్చరదంభారుహ చాతురీధు
రీణాం । శశటాసురతాడనపిగుప్తం తవశక్త్యాశిలపాదుకేతదా
సీత్ । ౨౭౨ ।

ఉత్తస్థుహారంగళయస్యకేషా దాస్థాపసింహాననమూరు
రుక్షాః । మధ్యవిశాంతిమణిపామకేత్వాం లీలాపదన్యాసవ
ఖంప్రపద్యే ॥ ౨౭౩ ।

ప్రాప్తాధికారాకిరతయః ప్రజానాముత్తంసిరాముత్తమ
పాదుకేత్వాం । రక్తశితునైస్త్వరవిహారకాలే సంయోజయన్త్య
క్తి) పరోజయుగ్మ । ౨౭౪ ।

త్వయానుబద్ధాంమణిపాదరక్షే లీలాగతిం రజ్జకయన్య

పుంసః । వికాశయంతోనిపునర్భవంతే వసారికాంతారగతా
గతాని । ౨౭౫ ।

ప్రహసనుపూర్వగుచిరాన్విహారా వృక్షక్రమేణ ప్రతిప
ద్యమానా । విభర్షినిత్యం మణిపాచిత్యం మురద్విహారాన్
రివతిలోకే । ౨౭౬ ।

పదేషు మందేషు మహత్స్వపిత్యం నీరంధ్రవం శ్లేషవతీ
మురారేః । ప్రత్యాయనార్థం కిలపాదుకానస్పృశావికండర్ప
యస్త్రివభావం । ౨౭౭ ।

కృపావిశేషాత్తుమయా సమేతాం ప్రవర్తమానాంజగ
తోవిభూత్యై । అవై మినిత్యం మణిపాచిత్యం మాకస్మి కీరం
గవతేననత్తం । ౨౭౮ ।

ఉపాగతానాముపరావశాన్త్యై సుఖావగాహం గతి
ముద్యహంతీం । పశ్యామిశౌరేః పదవాహినీంత్యాం నిమ్నః
తుంగేషున నివిశేషమ్ । ౨౭౯ ।

సహప్రయాతా నరతన్త్రయాణి ప్రాప్తాననం శ్రీత
పాదపీతా । అలభ్యనీయానహతేన భూక్షా చాయేవశౌర
మణిపాచిత్యం । ౨౮౦ ।

పదస్సృజారం పశిర్భవత్యా విచక్రమేశ్వరుదంతునే
న । తదస్య మన్యమణిపాదం త్యైర్వయైవవిఖ్యాతమురుక్రమత్వం ।

సభ్యారయంతీపదమన్యోష్ఠస్సహాయకృత్వం మణిపాద
రక్షే । మూర్తస్త్యమే గా మనువంశగోవుగోళాయతో గౌర
మధమోదారాః । ౨౮౧ ।

త్వత్త స్త్రీవిప్రచరానపపత్నయన్త్య న్నారహ్యతా
త్యోమపదున్యచరత్ మనేన । శుద్ధాస్తభూమిపునర్మణిపాదర
క్షే వికామ్యుతిత్యయివిహరవశేషశౌరీ । ౨౮౨ ।

విక్రమ్యభూమిమఖిలాంబలినా ప్రదిష్టాం దేవేతవావని
దివంపరిమాతుకామే । అసీద తొదివకరవ్యూరో పరాపాత్సంర
క్షీతుం పదసరోజ మువర్యభూ స్త్వం । ౨౦౪ ।

త్వత్సంగమాన్న ను పక్యద్విధి సంప్రయక్తా శుద్ధిపరా
మధిజగామశివత్వ హేతుం । రక్షాధిరాజపదరక్షిణీకీద్యశీసాగ్జ్ఞా
బభూవభవదీ యగతాగతేన । ౨౦౫ ।

వృద్ధింగవాజ్ఞానయతుంభజ తా విజారా శృష్టేనరంగ
రసికేనకృతా శ్రయాయాః । సంచారత స్తవతదా ముచిచాదరత్న
బృందావనం నవదినందనతుల్య మాసీత్ । ౨౦౬ ।

మాత స్త్రయీమయత యాచరణప్రమాణే ద్వివిక్రమే
మ వివిధేషుసహాయభూతే । నాథస్య పాధుపరి రక్షణకమణి
త్వం దుష్కుర్వీనాశనదశాసు విహంగరాజః । ౨౦౭ ।

పాదావనిశ్చయ నవికమణే భుజానాం పంచాయుధీకర
యహైర్భజతేఃకృమ్ । నిత్యం త్వమేవనిజుతా పదయోక్త
తారే సైనాసి నూన మనిశిల్ప సమాధియోగ్య । ౨౦౮ ।

అక్షైత్రవిద్ధిరధిగంతు మశక్యస్యత్తిర్మాత స్వయానిర
వధినిఃధిరిప్రమేయః । రథ్యాంతరేరుచరణావని రజనగ్నే వాత్స
ర్యానిఘ్న మననా జనసాత్కృతోపా । ౨౦౯ ।

సమృద్ధ్యతే సముచితం క్రమమాశ్రయంత్యాపద్యత్కా
నాథగతతొవిగతిభవన్యా । శుష్టేపదావనిపుష్కళవేతరేమాం
బ్యావర్తనవ్యవిషమాదపథప్రచారాత్ । ౨౧౦ ।

ఠంకేశ్వరేణ సహాస్యవిశేషభాజా లీలోచితమతవ
రత్నశిలాలలేమ । మధ్యేస్థితాని కరిదిష్టానిపాదరత్న సభ్యా
న్వశేష మనుయోక్తుమితిప్రతీయః । ౨౧౧ ।

నిత్యంపదావని నివేశ్యవదం భవత్కాం నిష్పంజకల్ప

పరిమేయపరిచ్ఛదాని । శృంగారకీలతకానిభవంతికాలే రక్తశ్య
రన్యలలితానిగతాగతాని ॥ ౨౯౨ ॥

భాగార్పనానికృతిభిః పరికల్పితాని ప్రీత్యైవరజ్జన్యపతిః
ప్రతిజడ్యమానః । పశ్యన్సునిత్యుతిరేషుపరిచ్ఛదేషు శ్రత్యా
సనంభజితాంచన పాదుకెత్వాం । ౨౯౩ ॥

అంతస్సతీయనయనైస్సయముత్తమాశ్చైగావిర్భవివ్య
దతిరిక్తముఖాన్ముత్తైర్వా । స్వస్య-తిరంగరసికస్య విహారకాలే
వారక్రమేణకృతినోమణి పాదుకెత్వాం । ౨౯౪ ॥

రంగేశ్వరైరమధిపాథ విహంగరాజై మాతంగరాజ వి
ద్యతాం మణిపాదుకెత్వాం । అన్వాసితే విద్యతచాయసితాతప
త్రాస్వగౌళనస్సభగచామరలోలహస్తాః । ౨౯౫ ॥

విప్లవఃపదంగతవళా దహత్య జలతీం లోకేషునిత్యవిష
మేషు సమప్రచారాం । అన్వాతు మహాకథితామఖిలైస్సు
రేంద్రైర్గౌళాకథన్సు గరుడధ్వజ పాదుకెత్వాం । ౨౯౬ ॥

భిక్షామపేక్ష్యదయజేంద్ర గృహంప్రయాతు గుహ్యై
గవాం విహారతోపహతశ్చదూత్యం । తత్రాద్యశాసచరణావని
రక్తశత్రుః స్వత్సంగమేనసుభగానివిచప్తీతాని । ౨౯౭ ॥

నివ్యాజ్యమాన సవతా లలయప్రణిమ్నా నిగ్యంత్రణేన
నిజసంచరణక్రిమేణ । మృద్వాసి రజ్జన్యపతేర్మణి పాదుకెత్వం
దుఃఖార్థకా శ్రణమతాదురిత ప్రరోహాః । ౨౯౮ ॥

నిత్యంయ ఏవజగతో మణిపాదరత్నై సత్తాస్థితి ప్రయిత
జేషు వర్షన్చ దాసం । సోపిస్వగంత్రచరిత స్త్వదధీన వృద్ధిః కా
వాకభారితిరేషు మితంపచిషు ॥ ౨౯౯ ॥

నివిజ్ఞానాగశయనే సవరణపుంసా న్యస్తే పదేర్వయవ
దాననిలోకహేతోః । స్వగౌళసాంత్వదను ధావనతీర్పరా

కాం నద్యః పదాని విపదామ పదంభవంతి || ౩౦౦ ||

శరదునగమకాలే సంతృప్తయోగవిదాం శరణముపగ
తానాం తాగహేతోః ప్రయాస్యక | కలధీడుహీతు రక్షాస్య
స్థమాదాయదేవి త్వయిఖలునిదధాతి స్వంఽదం రంగనాథః ||
౩౦౧ ||

స్మృతశిషదసరోజం పాదుకనిర్ణాళూతం శ్రవిశసించనమ
స్తాదేవిశుద్ధాంతకమ్యం | అవరమపిమురారేః పూర్వమాభీత
కన్యా స్వభిసరగవిధీనా ముగ్ధిమాసాక్షిణీత్వమ్ || ౩౦౨ ||

ప్రతిభవనమనన్యో పామకత్వస్పృశావా ద్వివిధ వత్సమి
దేవే విభవద్యుతకాలే | అభిలషితసపత్ని గేహయాతా
విఘాతంగహయతిహసిత్వాం పోషకశ్రీ వహస్రవమ్ || ౩౦౩ ||

తటభువియము నాయూర్భస్మ వృత్తైముకుందే ముహూ
రధిగమ హేతోముకహ్యతాం యావతానాం | శమయితుమ
లమాసీచ్ఛజ్జచక్రాదివిహ్నిప్రతి పదవిదికిత్వాం పామకపద్ధతి
నై || ౩౦౪ ||

అధిగత బహుశాఖాశ్మణ్ణ వాచశ్మకాదీగ సరసిజనిల
యాయాః ప్రీతయేసంగ్రహీతుం | ప్రకటితగుణజాలం పాదుక
రంగబంధో రుపసిషవటవీణ క్రీడితంతృతనాథమ్ || ౩౦౫ ||

మూనిరువిషదీగీతం గౌతమీరక్షణం తెముహూరను కల
యంగో మంజవాచశ్మకస్తాః | ఉపసనిజులాయాదుతిత్థాద
ణ్ణకేళు స్వయమపిదరక్షే స్వైరమామ్రుదయంతి || ౩౦౬ ||

యమనియమవి శుద్ధై ర్యన్నపశ్యన్తి చితైశ్చురిమచ
శక మాత్రాదృశ్యతేయన్యభూమా | సులభః కలభానంమాధి
పద్యపైజానన్యస్వయముపహరసిత్వం పామకేతంపుమాంసమ్
౩౦౭ ||

నిధిమివనిర పాయుత్వామి నాద్యత్వమోహో దహమి
వమమదోషం భావయ్యాత్సుద్రుమథం | మయినతికరుణాయాః
పూర్ణాచాత్రైత్వయాకిం పరముపగమనీయః పాదుకైర్జ్ఞానాథః ||
30౮ ||

కమపికనక సింధోస్సైన్యకలైసత్పరంతం కలశజలధికన్యా
మేదినీద త్రచాస్తం | అనిశమనుభవేయం పాదుకైత్వయ్యధీనం
నుచరితవరిచాకం నూరిభిన్నేవనీయం || 30౯ ||

వరిసరమువయారా పాదుకైవశ్యమాతః కరణవిలయభా
దాత్ కాందిశీకవివేకే | పురుషమువనయంతీ పుండరీకాక్ష
మగ్ర పునరుదరనివాస కైశివిచ్ఛేదనంజః || 3౧౦ ||

సామేధూయాత్ప పదిభవతీ పాదుకైతాపశాంతైవ్రయా
మారూఢోద్దివమివశుభై సైన్యమానోమరున్భిః | సాదామిన్యా
సహకమలయా సహ్యాజావృద్ధిహేతుః కాలేకాలే చరతికరుణా
తామృకకేక్యమేథుః || 3౧౧ ||

వత్సాన్లోకార్చకల మహితాత్ స్థానతొవారఘూణాం
శంకమాతన్న మధికగుణం సైకతంసహ్యాజానూః | పూర్వం
పూర్వ-చిరవరిచితం పాదుకైత్వత్వజంత్వానీతో నాధస్తది
దమితంన్నీయకైవత్వమాసా || 3౧౨ ||

అగైదేవిత్వమును మనసామగ్రిమై రంతరంగై ర్విన్య
స్తాయాం వివయగరిమా పజ్జితానుత్తమాంగత్ | దస్తైపా
దస్తరముగుళితంత్వ త్ప్రభావాతికటి దేవ్యోర్మాదనుజమ
థనో కైత్రయాత్రాన్వనన్యః || 3౧౩ ||

పారోదంతాపరికలయితుం పాదుకై సంహస్త్వో ర్వ్య
క్రవ్యక్రవళికవిశిఖా వరణసరజ్జభతుః | బేలతీత్రగుళపరిమ
తైవ్యక్రమిభ్యతికార్యేవిన్యాసై సైవిబుధపరిషన్మాళి విన్యా
సద్భక్తైః || 3౧౪ ||

అసంస్కారాద్విజ పరిషదానిత్యనుభ్యస్యమానా శ్రే
యోహేతు శ్శిరసిజగతస్థాయినీ స్వస్వభూమ్నా । ౧౦గాధీశే
స్వయముదయినిత్యైస్తు మన్థంతమస్రం గాయత్రీవ త్రిచతురవదా
గణ్యనే పాదెకత్వమ్ ॥ ౩౧౫ ॥

భవతీంపరస్య పురుషస్యరక్షిణో మహిమాన మేవమణి
పాదుమన్మహే । కథమస్యధాస్యమహిమ ప్రతిష్ఠితః ప్రతిష్ఠిత
త్వయి పశాత్పదంప్రభుః ॥ ౩౧౬ ॥

తిథిరష్టమీయద వతారవైభవా త్సృగమాతిథిప్రిజ
గతా మజాయత । మణిపాదుకైతముపగీయవీధికా స్వతిథీఃరౌ
షితదనస్యచక్షుషాం ॥ ౩౧౭ ॥

అపారప్రఖ్యాతైశ్శరణకరణ్యత్వయశ సాననుత్వంరంగం
హౌశ్చరణకమలస్యావేశరణయయాలభ్యంపజ్జుప్రభృతిభిరసౌ
రజ్జనగర ప్రతాళీపర్యతైవిధిసఖువాచాంవిరవధిః ॥ ౩౧౮ ॥

తత్తద్వాసక్యహంగణ ప్రణయసశ్శీరంగశృంగారిణో
వాలల్యాదవిభక్తమన్దగతి స్త్వంమేగతిఃపాదుశే । లీలాపంక
జహల్లకోల్పలగళన్యాధీకసే కోఠిలా యత్రామోదవికల్పనా
వివృణుతే శుద్ధాతవారక్రమమ్ ॥ ౩౧౯ ॥

సంభవతుపాదరత్నై నశ్యసుపర్యాదిరౌ పవాహ్యగణః
యాత్రానురంగభతుః ప్రథమపరిస్పందకారణంభవతీ ॥ ౩౨౦ ॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సవతంత్ర స్వత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరత్ననాథ పామకాసమాప్తే
సభ్యుర పద్ధతి ఏకాదశీ

శ్రీ యైమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేవీకాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథపాదుకాసహస్రే

పుష్పపద్ధతి ప్రారంభః.

శౌరేస్సజ్ఞారకాలేషు పుష్పన్మష్టిన్మనశ్చ్యుతా । ప
ర్యవన్యతియజ్ఞైవ ప్రవద్యేతాంపదావసం ॥ ౩౨౧ ॥

దైవతం మమజగత్ప్రియూచితా దివ్యదంపతి విహార
పాదుకా । పాదపాద కమలాపణా త్రయో ర్యాభవత్యనుది
వంసభాజనమ్ ॥ ౩౨౨ ॥

తవరంగ రాజనుణిపాదుకలౌ విహితాహణస్సరనతి
త్పయసా । అవతంన చంద్రకలయాగిరిశో ఘనైతే దళిమివా
రణయతి ॥ ౩౨౩ ॥

కసుమేషుసమర్పితైషుభక్తై స్త్వయిరంగేశవదావని
ప్రతిమః । శరణోపమునే స్త్వదేనామ్న సుభగంయత్పురభి
ర్విమన్యనిత్యం ॥ ౩౨౪ ॥

పదేపరస్మిన్ భువనవిహతుః పుణ్యైః సమానైః పురినే
వరయాన్ ॥ మధ్యేచపాదావససహ్యసింధో రాసీచ్ఛతిస్థాన
మివాచక్షంతే ॥ ౩౨౫ ॥

తవైవరంగేశ్వర పాదరజే సాభాగ్యమివ్యా హతమా
వృకామా । సురద్రుమాణాం ప్రసవే సుఖై రభ్యుచా
యంత్యుత్పరపా ముహుస్తామ్ ॥ ౩౨౬ ॥

నివేశితాంరంగవలె: పదాబ్జై ముక్త్యేవపగ్యా మణిపా
దరక్షే । త్వదపరాదా పతితామపశ్య గ్లాండివధన్వాగిరిశో
త్తమాంగే ॥ ౩౨౭ ॥

పత్రాణిరంగ స్పవతే మణిపాదరక్షే ద్విత్రాణ్య పిత్వ
యినమప్యవిభూతికామా: । పర్యాయబల్భప్రకుహూత పదా
శ్మచీనాం పత్రాఙ్గురాణివి లిఖంతిపయోధలేషు ॥ ౩౨౮ ॥

నిర్వర్తయన్తి తవయేనిదితాని పుష్పైస్తేజహారికా
ణ్మనననాసవ సుప్తగాయాం । కా లేసతేకమలలోచన పాదర
క్షేక్రీడంతిందనవనే కృతినఃప్రమాంసః ॥ ౩౨౯ ॥

అచాంతియే మధుభిదో మణిపాదరక్షే భావాత్మకైర
పివరం భవతీం ప్రమానైః । మందారదామసుభగై మణుక్తు
రజనం బృందారకాన్సుభయతి పదంతదీయమ్ ॥ ౩౩౦ ॥

అస్పృష్టదోష పరిమళక మలంఘ్యమన్యేహాస్తావచే
యమఖిలం పుసుపార్థక వగ్గం । చిత్రేందరాదకన పదావని
సాధకానాత్వమ్య పితౄణాం సుమనస ససహసాఫలంతి ॥ ౩౩౧ ॥

పందాశభిష్కరగజై స్త్యయిసంప్రయుక్తా మాలావిభా
తిమధునాదన పాదరక్షే । విక్రాంతవిష్ణు పదసంక్రయ బద్ధన
భ్యా భాగీరథీవపరిరంబణకాంక్షణీతే ॥ ౩౩౨ ॥

యేనామరంగ స్పవతే మణిపాదరక్షేత్వా మఖ్యచా
యంతికమతై రధికతుకాకామా: । ఆరోపయత్యఃపితాని
యతికిక్రమాత్తా కల్పాంతరీయ కమలావనశక్రికాసు ॥ ౩౩౩ ॥

త్వద్యుపితానినుమతై మణిపాదరక్షే నూర్వాఙ్ము
రాణిసుల భాస్వనవాతుళస్య: । సారాధికాన్సపదిరంగనరేంద్ర
కక్త్యా సంసారనా గదమనోషధయోభవంతి ॥ ౩౩౪ ॥

ఆర్యాశ్య నూనమసు రాదకన పాదరక్షేత్వా మామ

స్మితాయవిధవాయ సహస్రవత్సైః । మన్వంతరేషు పరిపత్తిః
మదేవిమత్యాః పర్యాయతః పరిణమంతి సహస్రనేత్రాః ॥
33౧ ॥

ధన్వైస్త్యయిత్రిదశగతుకపాదరక్షే పుష్పాణికాంచనమ
యాని సమపితాని । విప్రసంసినా వివమిహో గిరిశో త్రయార్జు
దారగ్వధేనమిళితాన్యపృథగ్భవతి ॥ 33౨ ॥

విశ్వోపనగళశమనం త్వయిమన్యూనాస్తేవేమానితైః
ప్రణహితం మణిపాదరక్షే । పద్మాసహాయపదపద్మ సఖాచి
వస్తే । పుష్పావహరవిధవంపునరుక్తయంతి ॥ 33౩ ॥

నాకాకపాంశమయితం పరిపంథి వర్గా నాథేపదం
త్వయి నివేశయితూ ప్రవృత్తైః । త్వస్మాశ్చితాం విజహతస్తుల
సీంపమంతి ప్రస్థానకాహరణవా ప్రథమంద్విరేఖాః ॥ 33౪ ॥

రంగేశపాద పరిభోగసుజాత గంధాం సంప్రాప్యదేవిధ
వతీం సహద్యువుస్తేః । నిశ్చేపదశితరసన్నకీలాద్రియంతే
నాభీసరోజమపి నందనచంచరీకాః ॥ 33౫ ॥

ప్రాగవకాంచపదావని పుష్పవర్షా త్సంపత్తిశేషమి
తద్దత్త్యభయేస్సుకేంద్రైః । పద్మేక్షాన్యపదపద్మ నివేశలా
భే పుష్పాభిషేకముచితం ప్రతిపద్య సేత్వమ్ ॥ 3౩౬ ॥

దిశిదిశిమునివత్స్యోదగ్ధకారగ్యాభాగ సదహతి బహు
మానాన్మునమద్యాపిగాలం । రఘువంశి పదరక్షేత్వత్పరి
ష్కారహేతో రవచిత కుసుమానామాశ్రమానోకజానాం ।
3౩౭ ॥

ఘటయసి హాపూర్ణా శృంగమేఘవహారే కృతిభిరుప
శృంగైస్త్యం శేతగీరభవత్సైః । వరతనుపరిణామా త్వామత

శ్వానులానాం ప్రణతినమయ లగ్నాః పాదుకే మాళిచం
[నాః ॥ ౩౪౨ ॥

పరిచరణనియుక్తైః పాదుకేరంగభతుః పవనతనయము
ఖైర్గరజితాంత్యత్సమీపే । విసతవిధిముఖేభ్యోనిర్వి శేమాద్వి
రేఖాః కథమపిభిజం తే కాంచనం పద్మపక్షిమ్ ॥ ౩౪౩ ॥

విధిశినపురుససూతస్పశేత్తైర్దివ్యపుష్పైస్త్యయినహ
నిపతంతస్తత్తదుద్యానభృంగః । మధురిపుపదరత్న మంజుభిస్సైన్వి
ర్చినాదే రవిదితపరమాథాన్మాన మధ్యాపయన్తి ॥ ౩౪౪ ॥

ప్రశమయజినానాం సజ్జ్వగంరంగభతుః పరిసరచలి
తానాం పాదుకేచామరాణాం । అనుదినము పయాత్రైరుశ్శిశం
దివ్యపుష్పైర్నిగమ పరిమళంతే నిర్విశన్తస్థవాహ ॥ ౩౪౫ ॥

అఖిల భువనరత్నా నాటికాందర్శయివ్య స్సనిమిష త
రుపుష్పైర్నిరతే రజ్జమధ్యే । అభినయ మనురూపం శిశుయ
త్యాత్మనాత్వాం ప్రథమవిహితలాఘ్యః పాదుకేరజ్జనాథః ॥ ౩౪౬ ॥

అగభితఃకరాగం దేవివిష్ణుః వదంత త్త్రిభువనమహానీ
యాం ప్రాప్యసన్ధ్యామివత్వామ్ । భవజీవిబుధముక్తై స్సప్తతా
రానుషజ్గం పరిసర పతితైస్తే పాఞ్జితప్రసూనైః ॥ ౩౪౭ ॥

వ్యజ్జన్త్యేతే విభవమనఘంరయ స్తస్మృతీర్నఃప్రాధ్వం
రజ్జక్షితిపతి పతం పాదుకే ధారయన్త్యాః । నాదైరస్తర్నిహి
తనిగమై ర్చిన్ద్రోద్యానభృగ్గోడివైః పుష్పైస్సస్పృశితవపుషాదే
వి పాస్మాతికాస్తే ॥ ౩౪౮ ॥

కింపుష్పైస్తులసీదళై రపికృతం కూర్వాపిదూరేస్థితా
త్వత్పూజాసు ముకుంద పాదుకృపయాత్వం కామధేను స్సతామ్ ।
ప్రత్యగ్రాహృత దర్భపల్లవలవ గ్రాసాభిలాషోన్ముఖ ధేను స్తిక్త
తు సావసిక్తభువనద్వారోపకన్తానతే ॥ ౩౪౯ ॥

చూడారగ్వధరజసా చూర్ణస్థపనం విభాయితేపూ
ర్వమ్ । రక్షేత పాదుకేత్వా మభిషిచ్ఛతి మాళిగజ్జ యాశ
మ్ముః । ౩౧౦ ॥

ఇతికవితార్కిక సింహస్య సహారంత్ర స్వంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిమ శ్రీరజ్జనాథ పాదుకాసహస్రే
పుష్ప పద్ధతి ర్వాదశీః

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథపాదుకాసహస్రే

పరాగ పద్ధతి ప్రారంభః.

పాస్తవః పద్మనాథస్య పాదుకాకేళి పాంసవః । అహ
ల్యాదేహనిర్మాణ పర్యాయపరమాణవః । ౩౧౧ ॥

రహస్యశ్చరణా ద్రజోవిధూతం యదిదం రజ్జనకేస్త్రపాద
రక్షే । తలమేతదనా విలానికర్తుంకరకక్షోద ఇవాళుమాన
సాని । ౩౧౨ ।

పునరుక్రమితా మహానుభావాః పురుషాః శేచిదమీపు
నన్తివిశ్వమ్ । మథునై రివచారవిస్త బద్ధోరథరాగాస్తవ పాదు
కేపరాక్షాః । ౩౧౩ ।

అభియుక్తజనో నిజార్థకాణాం బహుశో రజనరేంద్ర
పాదరక్షే । అవలేప పిశాచ మోచనార్థంరజసా లిమ్పుతితా
వకేన దేహా ॥ ౩౫౮ ॥

శిరసాపరిగృహ్యతోక పాలాస్తవరక్షశ్వర పాదుకే ర
జాంసి । వివమేషుబలేషు దానవానాం వ్యవసీతాన్యశిరస్త్ర
మావిశన్తి ॥ ౩౫౯ ॥

కృతినశ్చిరసాసము ద్వహస్తః కఠిచిత్కేశవ పాదుకేర
జస్తే । రజనస్తమసోఽపిదూంభూతం పరివశ్యన్తి విశుద్ధమేవ
సత్వమ్ ॥ ౩౬౦ ॥

అధికం పదమాశ్రితోఽపి వేధాః ప్రయతౌరజ్గధురీణ
పాదరక్షే । అభివాఙ్ఘ్రితి సజ్జమంపరాగైరభిజాతైస్తవ దేవి
నాభిజాతః ॥ ౩౬౧ ॥

శుద్ధసత్వవపుష్టైరభవత్యా పాదుకేవిరజసాహరిపాదా ।
అస్తుకింపునరిదం రజసాతేశుద్ధసత్వమయ తామనుతానామ్ ॥
౩౬౨ ॥

తద్రజస్తవతనోతి పాదుకే మానసాన్య కఠినానిదేహీ
నామ్ । ప్రస్తరస్య పదవీగతస్య యద్వ్యాచకార మునిధర్మ
చారతామ్ ॥ ౩౬౩ ॥

రక్షేశయస్య పురుషస్య జగద్విభూత్యైరభ్యా పరిక్రమ
విభౌ మణిపాదరక్షే । సీమంతదేశ మనవద్యసరస్వతీనాం సి
న్ధూరయన్తి భవతీచరితాపరాగాః ॥ ౩౬౪ ॥

మాన్యేన రజస్సపతేర్మణి పాదరక్షే చూడావదానిరజ
సాతవభూషయస్తః । కాలక్రమేణ భజతాం కమలాససత్వం
నాభీసరోజరజసాం నివనన్తిమధ్యే ॥ ౩౬౫ ॥

మూతర్ముకుంద చరణావనితావకీనాశ్చిస్తవ కీకరణచూర్ణ

విశేషకల్పాః । సజ్జ్వరపాంసు కణికాశ్చిరసావహంతో విశ్వం
పునన్తి పదపద్మ పరాగలేశైః ॥ ౩౬౨ ॥

అయోజితాన్యమలధీభిరసన్యలభ్యేసాదావనిశ్రుతిపథా
పటచానక్రమ్యే । త్వస్సజ్జ్వర ప్రచలితానిరజాంసిశౌరేః ప్రఖ్యా
పయన్తి పదపద్మ పరాగశోభామ్ ॥ ౩౬౩ ॥

మూర్ధాసమమ్బుమరభివృణి పాదరక్షే యేసాంకదా
విరజనాభావతీప్రునాతి । త్వామేనశేసుకృతినన్న వయన్తికాలే
మందార దామరజసా మకటయ్యశేన ॥ ౩౬౪ ॥

రథ్యావిహారరజసా బరిధూస రాక్షం రక్షేత్వరస్యలలి
తేషు మహూత్సవేషు । ప్రసౌటయత్యవసో మణిపాదుకే
త్వాం గౌరీపతిస్స్వయమిభాజన పల్లవేన ॥ ౩౬౫ ॥

నేదీయసాంనిజపరాగని వేశపూర్వా స్పృష్టాశిరాంసి
భవతీభవనోగభాజామ్ । గాఢంపీద్య గజదధ్వజ పాదరక్షే
మానగ్రహంకమ యతీవపరైరవాధ్యమ్ ॥ ౩౬౬ ॥

అపారవల్లవ తనోరకుమార యాః సాదావనిప్రవిశ
నో యమునానికుఞ్జాః । అనీదన్జ సమరాత్పురతఃప్రవృత్త
స్సేనాపరాగ ఇవతే పదవీ పరాగః ॥ ౩౬౭ ॥

గజ్జావగాతలలతా గృహమాశ్రయన్త్యాః సాదావనిప్ర
చలితం పదవీరజన్తే । ప్రాయేణసావతమం ప్రణతవ్యశమ్భా
రద్ధూశఃకం మపిహతనమారనోతి ॥ ౩౬౮ ॥

అక్షేతదాగ్వ మవిశిర్బిత మానయన్త్రజ్జాద్యుజ్జ్వలయ
నం మణిపాదరక్షే । కానుంసినర్తయతు మర్హసిసజ్జ్వరంమే క
ర్పూరచూర్ణ పటలైరిపథూర్నిభిస్తే ॥ ౩౬౯ ॥

రక్షేతపాదసహధ్యచరిత్వదీయా మాతా నివేశ్యను
హితా పదవీపరాగాః । సన్తస్త్రివర్గపదవీ మతిల్లభయ

న్తోమాతా పదంగిదవతే విబునేశ్వరాణామ్ ॥ ౩౨౦ ॥

మాత స్తవామాధవ పాదరక్షే త్వయ్యప్రసక్తం త్వగ్
యోవమాన్యామ్ । పరామృశేయం పదవీపరాగం ప్రాణైః
ప్రయాణాయన ముజ్జిశునైః ॥ ౩౨౧ ॥

అథాగతా మాధవపాదరక్షే సముశ్యమానేషు తహ
ధనేషు । అనీదహల్యతనపాంసుశీతైర పాంసులూనాం స్వయ
మగ్రగణ్య ॥ ౩౨౨ ॥

పశ్యామిపద్మేశుణ పాదరక్షే భవామ్బుధిపాతు మివ
ప్రవృత్తాః । భక్తిపయానత్వర యాభవత్యాః పర్వస్యమా
నాః పదవీపరాగాః ॥ ౩౨౩ ॥

కచ్ఛాయుధభూషణమవ శౌర్యేత స్తవైతే మణిపాద
రక్షే । వితస్వశేష్యాప్తదిశేపరాగాశ్శాన్తోదయాం శ్చక్రుచ
మూపరాగాః ॥ ౩౨౪ ॥

పరిణతిమకతోరాం ప్రాప్తయాయత్ప్రభావా దలభత
శిలయాస్వా గౌతమోధర్మచారాః । పునరుపజని కక్వా
రకం పాదుకేతత్ప్రశమ యతిరజస్తే రాగయోగప్రజానామ్ ॥
౩౨౫ ॥

రజనివిగమకాలే రామగాధాం పఠన్తః కశికతనయము
ఖ్యాః పాదుకే భావయన్తే । ఉపలశకలవక్తై స్వత్సర్వై ర
కాణ్డే జనిత ముఖశత్రాణా దణ్డకారణ్యభాగాః ॥ ౩౨౬ ॥

శుభవరణే రజోభిశ్శోభయన్తీ ధూత్రీం పరిణతిరమణీ
యాష్పిరన్తీ ప్రమథ్థాః । భవసిభువన వన్ద్యా పాదుకేర
జ్జగద్గు శ్శృణుము పఠతానాం శాశ్వతీకమధేనుః ॥ ౩౨౭ ॥

తవనలంఠితస్తే పాదుకేరజ్జగద్ద్వీ వారణసమయేషు
వ్యాప్తవిశ్వః పరాగః । విషనువిషయవర్మ వ్యాకులానామ

జనంవ్య పనయతివనానాం వాసనా రేణుజాలమ్ । 32౮।

నివృత్త్యాహముపాసిషీమహిముహూర్ని శ్చేషదోష చ్చి
దోనిత్యం రిజ్జఘంధరస్య నిగమస్తామూర్పితే పాదుకే । ధ తే
మూర్ధభిరాది వద్యజనితాతత్తాదృశీసంత తిర్యత్సౌఖ్యర విత్రి
తక్షీతిరజః పక్తించతుష్పచ్చమై । 32౯ ।

రజసాఽరో జస్తన్నఖలు సలజ్ఘ్యేతభగవతోఽపివదమ
కిముతహృదయం మదీయం భవతీయదినామ పాదుకేనస్యాత్ ।
3౩౦ ।

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ తంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిమ శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే
పరాగపద్ధతి స్త్రయోదశీ.

శ్రియై నమః.
శ్రీమతేనిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే
నాద పద్ధతి ప్రారంభః.

శ్రుతీనాం భూషణానాంతే శజ్జేరక్తస్త్రి పాదుకే । మి
ధస్సజ్జ్వరపఞ్చాతం రజఃకిమపి శింజతిమ్ ॥ 3౩౧ ।

మురభిన్నపాదుకేభవత్యాస్తుతిమాకర్ణ యతాంమ
యానిబద్ధామ్ । అవధీరయసీవ మంజునాదైర చమత్కారవ
చాసిదుగ్ధనానామ్ । 3౩౨ ।

విహితేష్వభి వాదనేమవేదైర్గ మనోదీరితగభరత్ననా
దా । మధురం మధువైరి పాదరక్షే భవతీప్రగృభివాదనంవిస
తై ॥ ౩౨౩ ॥

స్వదతేకిమిహైవ రజ్జనాథో మయితిష్ఠస్యద్దివాపదేవర
స్మిన్ । ఇతివృచ్చసిదేవిహానమస్మాన్మధురై స్త్వం మణిపామ
కేనినాదై: ॥ ౩౨౪ ॥

అవరోదగతస్య రజ్జభస్మర్గలిషువ్యంజితగభరత్ననాదా ।
ప్రతిపల్లవసీవ పాపకేత్యం కమలానూపురమంజ శిష్టతానామ్ ॥
౩౨౫ ॥

మురభిచ్ఛరణారవిస్తరూపం మహితానన్దమనాప్య పూ
రుషార్థమ్ । అనమైర్మణి పాదుకేనినాదై రహమన్నాద ఇతీవ
గాయసిత్వమ్ ॥ ౩౨౬ ॥

మధువైరిపదామ్బుజం భజన్తీ మణిపాదాననిమంజశిష్ట
తేన । పతనీవ మహుస్స్వయంప్రజానామవరో పజ్జమరిష్టశాన్తి
మస్త్రమ్ ॥ ౩౨౭ ॥

శ్రుతిభి: పరమంపదం మురారేరనిదజ్జరమనేవ మి
త్యుపాత్తమ్ । ఇదమిత్థమితి బ్రవీషిమానం మణిపాదాననిమంజ
భి:ప్రణాదై: ॥ ౩౨౮ ॥

మునయ:ప్రణిధాన సన్నిరుద్ధేచ్ఛద్ది రక్తేశ్వర రత్నపా
దుకేత్వామ్ । వినివేశ్య విభావయన్త్యనన్యా: ప్రణవస్య ప్రణి
ధిం తవప్రణాదమ్ ॥ ౩౨౯ ॥

మధురం మణిపాదుకే నవృత్తే భవతీరజ్జవతే ర్విహార
కారే । అభయార్థనయా సమభ్యుపేతానవిసం వాదయతీవ
మంజనాదై: ॥ ౩౩౦ ॥

శ్రవశోర్భమ పారణాది శస్త్రముణి పాదాననిమంజులైః
ప్రణాదైః । రమయాతమయాచదత్త హస్తంవమయే రిజ్జధురీ
ణమానయేధాః ॥ ౩౯౦ ॥

అనుయాతివిశ్వమమృతాత్మి కాంకలాం తపరజ్జచన్ద్రము
ణిపాదుర్భుజ్యుతమ్ । శ్రవసాముఖే పరిభుజ్యయత్నా దజ
రామరత్వము పయాన్తినాథనః ॥ ౩౯౧ ॥

పరిష్టేనజనమస తామినర్థకైః పరివాదపైశునవికత్త
నాదిభిః । మధుకైటభారి ఘణిపాదుకే మమశ్రుతదుష్కృతా
నినినివారయస్యనైః ॥ ౩౯౨ ॥

పాదుకేపరిజనస్య దూరతస్మాచయన్తిభిలు తావకా
స్త్వినః । లీలయాభుజగ తల్పముజ్జ తస్మిన్మతస్త్రిచతురా
స్పదక్రమార్క ॥ ౩౯౩ ॥

దేవిదైత్యదమనాయ సత్వరం ప్రస్థితస్య మణిపాదుకే
ప్రణాదైః । విశ్వమజ్జళవిశేష మాచకంశాకుసంభవతి తావకయ
తమ్ ॥ ౩౯౪ ॥

చాతుమర్తసిత చామనశ్రుతౌ దేవిరజ్జ పతిరత్నపాదు
కే । విహ్వలస్య భవదీయశింజితం స్వాదుకర్ణ రసనారసాయ
నమ్ ॥ ౩౯౫ ॥

అహమి పరిసమస్తదేవతానా ముపరిమమైషవిభాతివా
సుదేవః । తదిహపరతరంఽకిచ్ఛిదస్మాదతి యదసీవ పదాననిప్ర
ణాదైః ॥ ౩౯౬ ॥

అవంతి విబుధేన్ద్రశాలిమాలా మధుమదశిక్షిత మస్త
రత్రయాతా । శ్రుధయసీ పరిరబ్ధశౌరి పాదామణి కలహేనవి
యాతజల్పితాని ॥ ౩౯౭ ॥

అన్ధానేషుప్రదశమహితా స్వర్తయిత్వావిహారాన్ధా

సేషానేనిజ పరిజనంవారయిత్వాయ థ్యామ్ । వాసాగారం
స్వయమువసర న్నాదుకే మంజనాదామావర్యజ్జాన్నఖలుభ
వతీం రజ్జనాథోజహతి ॥ ౪౯౯ ॥

అ స్తర్ష్యస్తైర్మణిభిరుదితం పాదుకేరజ్జబన్ధామస్తంమస్తం
నిహితచరణే మంజశంతేనినాదమ్ । తక్యన్త్యాద్విక్రమపరిణతేః
ప్రాక్తనీంతాం పరాయామస్యేని త్రావరుణవిషయా దుచ్చర
స్తీమవస్థామ్ ॥ ౫౦౦ ॥

ప్రఖ్యాతానాం పరిషదీసతాంకారాయత్వా ప్రతిష్ఠాం
ప్రాయేణత్వాం ప్రథితవిభవాంవర్ణయ స్తీమయాత్వమ్ । పాద
న్యాసక్రమమనుగుణాప్రాప్య రజ్జాధిరాజా త్పద్యారమ్భాన్గణ
యసిపరం పాదుకేనైవ్విన్నాదైః ॥ ౫౦౧ ॥

విష్టారస్మిన్పద పరసితే వృత్తిశబ్దద్విచిత్రైరైదంపర్యం
నిగమవచనామైకకణ్ఠ్యేనసిద్ధమ్ । ఇత్థంపుంసామనిపుణాధియాం పా
దుకేత్వంతరేవ స్పృష్ట్యా సత్యంవదసినియతంమంజనాశింజితేన॥
౫౦౨ ॥

అమ్నాయైస్తామనితర వరైస్తాన్తి మభ్యుద్యతానాం
మధ్యేభక్త్యామధువిజయిసఃపాదుకేమోహభాతామ్ । శీతాత
త్వస్థలితవచసాం కిక్షయస్యేవపుంసాం మాత్రాదీనివ్వయమను
పదంమంజుళినైవ్విన్నాదైః ॥ ౫౦౩ ॥

లక్ష్మీకాస్తం కమపితరణం రత్నయానిష్పత స్తంరాగా
ద్యృష్టంత్యరితమనసాం రాజధానీవధూనామ్ । ప్రత్యాదేశంభ
జనిమధురైఃపాదుకేశిక్ష్మితైస్తే చేహోహరీకుసుమధనుషశ్శిక్ష్మినీ
మంజనాదః ॥ ౫౦౪ ॥

రజ్జాధీశేనహకమలయాసాదరంయూ యజ్ఞాకైస్తాగ్రం
దివ్యంసవనహవిషాం భోక్తృమాణాయమాశే । నేదీయూభిక్షిగ

మవచసాం నిత్యమంహః ప్రతిపైః ప్రత్యాలాపం దిశతిభవతి
పాదుకేజ్జితైస్త్వైః ॥ ౪౦౫ ॥

ఉపాన్యనూనం మణిపాదుకేత్వాం రక్తేశపాదామ్బుజ
రాజహంసీమ్ । పత్యుఃప్రజానామలభ స్తపూర్వంజుంశస్వనం
వాహన రాజహంసాః ॥ ౪౦౬ ॥

అనాదిమాయా రజనీపతేన ప్రస్వాపభాణం ప్రతిబోధ
నార్హమ్ । పత్యామినిత్యోదితవాసరస్య ప్రభాతనాదీ మివపా
దుకేత్వామ్ ॥ ౪౦౭ ॥

శృణోతురక్లాధిపతిప్రజానా మూర్తధ్వనింక్వాపినము
జ్జహంమ్ । ఇతిపదుత్వా మణిపాదుకేత్వం మస్తప్రచారైర్భృ
దుకింజరాని ॥ ౪౦౮ ॥

అస్తేమూర్తింశమయ్యతస్తామగ్రేవరాగ్యా పరతో
మురారేః । శ్రమోపవన్నశ్చృణుయాం భవత్యాశ్చితానిపాదా
వనికింజరాని ॥ ౪౦౯ ॥

స్వాదూనిరక్తేశ్వర పాదరక్షే శ్రోత్రైఃపి నస్తవకింజ
రాని । పచస్త్యవిద్యోపచితానశేషా నస్తగ్ధతానాత్మవిదాః
షాయాః ॥ ౪౧౦ ॥

అవైమిరక్లాధిపతే స్సకాకాదవే తమాగేషుజనేషుర
త్నమ్ । ఉచారనాహం మణిపాదుకేత్వా మేమిత్యనుజ్ఞాత్
రముద్గిరస్తేమ్ ॥ ౪౧౧ ॥

మధుద్విజ్వస్త్వైర్విజర హేతుర్మంశస్వనాశ్శిక్షయ
సేవమూలః । పర్యస్తభాజో ర్మణిపాదరక్షేచద్భాధరణ్యోగ్గణి
సూపురాణి ॥ ౪౧౨ ॥

ప్రాప్థానికేషుసమయేషు సమాగతేషు ప్రాప్తాపదంపరిచి
తంద్విజప్రజ్ఞతేన । ప్రప్థాసిరజ్జవపతే ర్మణిపాదుకేత్వం పుగ్ధా

హ హేషమివగర్భమణిప్రణాదై: || ౪౧౩ ||

అర్చ్యనేనుదితము తరమస్తకాలే కర్ణేషుమంజునివదే
నకరిష్యసీతి | వాసంభజన్తికృతినో మణిపాదరక్షే పుణ్యేషుదే
విప్రునిషేషు మరుద్వ్యధాయా: || ౪౧౪ ||

దూక్షేబలైర్విమళనేక కటస్యభక్తేమాత్రోత్సవేషుచ
విభోః ప్రతిపన్నసఖ్యా | వీరాయితానిదిరుదోపహితాని నూ
నామంజస్వనై: ప్రథయసే మణిపాదుకేత్వమ్ || ౪౧౫ ||

స్వాతు ప్రవృత్తమపిచూం నిగమస్తుతాంత్యాం వ్యాస
జ్యనూనాంరిం విషయేష్యజనమ్ | అస్తర్మణిధ్వనిభి రచ్యుత
పాదుకేత్వం సమ్పాదయస్యనుకలంసహజానుకమన్ || ౪౧౬ ||

దేవస్యజానవరిహో ర్మణిపాదరక్షే ప్రస్థానమగ్గళవిధా
ప్రతిపన్ననాదమ్ | మూఢైష్టసాధవశితి స్వయమాలపస్త్రీం
జానేదగత్రితయరక్షిణ దీక్షితాంత్యామ్ || ౪౧౭ ||

స్వచ్ఛందవిధమగతౌ మణిపాదుకేత్వం పాదారవిస్తమ
ధిగమ్యవరస్యపుటస: | జాతస్వనా ప్రతిపదఃపనీవనూక్తం వి
ప్రావణకిమపి వైరినయాధినీనామ్ || ౪౧౮ ||

రిత్యైర్థమాక్రితజనస్యనముజ్జహనే రక్తేశ్వరేశరది కేష
భుజగ్గతల్పాల్ | నాదాస్తవశ్రుతిసుఖా మణిపాదరక్షే ప్రస్థా
నశబ్దనివదాత్స్పృధమేథవన్తి || ౪౧౯ ||

నిత్యంపదామ్ముతి హయోరిహగోపికాంత్యాం గోకిజన
ప్రియితమో మణిపాదరక్షే | సమృన్నఘోషవిధవాంగతిభిర్ని
జాభిప్రీత్యేవనిత్యజరింజ సమాశ్రితోఽపి || ౪౨౦ ||

ప్రాయుధజావని విభోః ప్రణతార్తికాన్తుః ప్రస్థానమ
గ్గళవిధాప్రథమోద్యతాని | త్వద్భిజతాని సపదిస్వయమార
థస్తే కాలోదితా కనకకామశశ్జనాదాః || ౪౨౧ ||

అమ్రేడిత్రశుతి గజై ర్ని నదైర్కణే నామామ్నాయ వే
ద్యమనుభావమభక్తురంతే । ఉద్గాస్యతాంనియతమిచ్ఛసిసామ
గానాంగానప్రదానమివశౌరి పదావనిర్వప్ । ౪౨౯ ।

రథ్యా సురజ్జన్మవతే ర్మణిపాదరక్షే త్వద్గర్భ రత్న జ
నితో మధురఃప్రణాదః । సద్దర్శనోత్సుకధియాం సురసుద్దన్
గాంసమృద్ధ్యతే శ్రవణమోహనమస్త్రీఘోషః ॥ ౪౨౩ ॥

ఆకస్మికేషు సమయేవ్యవవార్యభృత్యా నస్తఃపురంవిశ
తిరజ్జవతో సరీలం। వ్యామోహనేన భవతీమదృశామధీ కే మం
జన్యనేన మదనోపనిషద్రహస్యమ్ ॥ ౪౨౪ ॥

యాత్రావిహారసమయేషు సముత్థితంతే రక్షాధిపస్యచ
రణావనిమంజనాదః । పర్యాకులేన్ద్రియ మృగగ్రహణాయతం
సాం సమ్మోహనం శబరగీత మివపరీమః ॥ ౪౨౫ ॥

ప్రాయోగ సహ్యదుహితార్పదరాజ కన్యాజామాతురా
 గమనసూచనమీహమావా । మంజుప్రణాద మభ్యైర్మణిపా
 దుశ్చైతామ సర్వకామకృతయాతుకరత్నఖడ్గైః ॥ ౪౨ ॥

నిత్యం విహార సమయే నిగమానుయతైర్విశేషతాల్లావి
తగర్భమణివ్రసూతైః । నాదైస్స్వయం సరళమర్దన పాదరక్షే
పాదాపనానలయం నదసీత నాథమ్ ॥ ౪౨ ॥

సాధారణేషు యువతౌ ర్భగినాదరశ్చ దేవస్య కానన
రిహాస్త్రి ఘృవిక్రమేషు అద్యాపి కేంజితమిహాదనువర్తమానం న్యూ
నాధికత్వవిషయం కలహం వతీమః ॥ ౪౦౪ ॥

ప్రాయఃపదావనివిధాః ప్రణయూపరా ధేకూనగ్రహం
శమయితు మహిషీతనానామ్ । ఉచ్చారయన్తినిపదైస్తవగర్భ
రత్నాన్మృదూతమక్షరముపాశ్రయభారతీనామ్ । ౪౯ ॥

అ సత్త్వ రేఘవ వనమజితేష్వభిజ్ఞాః ప్రత్యజ్ఞాః (భాం)భం

పరిణమయ్యమనః ప్రవృత్తమ్ । ఆస్వాదయన్తీసరసం మణిపాద
రక్షే నాదావసాననమయే భవతీనినాదమ్ ॥ ౪౩౦ ॥

దాక్షిణ్య మత్రనియతం నియతాసుధాఽస్త్రిన్ని త్యుద్గ
తోనియతమచ్యుతపాదరక్షే । ప్రత్యేకపరిశ్రితపదస్తుతయే భవ
త్యోస్సజ్జరవాద ఇవమధ్య మణిప్రణాదః ॥ ౪౩౧ ॥

సంచారశీలి కలహయితగర్భరత్నా సాంసిద్ధికం సకల
జస్తుషు సార్వభౌమమ్ । రత్నార్థినాం ప్రథమసీవ పదావనిత్యం
క్షేప్తరస్య నిరవగ్రహ మాన్యశంస్యమ్ ॥ ౪౩౨ ॥

ప్రాప్తునివరంపురిశయిం పురుషంమునీనామ భ్యస్యతా
మనుదినం స్రగవంత్రిమాత్రమ్ । శ్రీరజ్జరాజచరణా వనిశింజ
తంతే శక్తేనమున్న యనసామవిశేషఘోషమ్ ॥ ౪౩౩ ॥

నిత్యంసమాహితధియాః సుపదర్శయన్తీ నాగేశయంతి
మపిధామనిజోర్ధ్వభాగేః । హృత్కర్ణికామయగతా మణిపాదు
కేత్వం మంజస్వనాస్ఫురశివాగ్భిః మరీచరేవ ॥ ౪౩౪ ॥

మానేషుదానపరిపూర్ణపాదరక్షే త్వామూత్రితేషుని
గమవ్యవధీరీతే ॥ మంజస్వనైర్వ దసిమైవమితీవచూత ర్వే
లాంలిలజ్ఞయిషతో మనుజాన్నిశోధ్యమ్ ॥ ౪౩౫ ॥

క్రందత్సుకాతరతయాకరణ వ్యపాయేరజ్ఞోపకల్యణయితే
షుజనేవ్యలక్ష్మమ్ । అసీదసిత్వరితమప్థలితానుకమ్పా మాతేవ
మంజనిపదా మణిపాదుకేత్వమ్ ॥ ౪౩౬ ॥

భాస్వత్సునర్ణవపుషా మణిపాదరక్షే పద్మానహయ ప
దపద్మవిభూషణానామ్ । మజ్జేశశింజిత వికల్పిః మంజనాదా
మంజూషీశేవ భవతీనిగమాన్తవాతామ్ ॥ ౪౩౭ ॥

రజ్జేశపాదకమలా త్వదధీన వృత్తేరన్యేషుకేషుచి దల
క్య మనస్యవేద్యమ్ । ఆమ్నాయగూఢ ముబహిష్కణిభిః క్వణ

ద్విర్మదీయసాం ప్రథయసీవవిజానుభావమ్ । ౪౩౪ ।

కానోపవత్తు కరణార్యయ నిర్విచేష్టే జాతశ్రమేమయి జ
నాన్యన పాదరక్షే । ఆశ్వాననాయపురతః ప్రవరస్తు మాతర్వార్తా
మార్తాన్తవర వాక్యేని తార్తయోమే ॥ ౪౩౫ ॥

సంరక్షణాయనమయే జగ తాం త్రయాణాంయాత్రాసు
రజ్జవ్యవజేనవతస్థుషీమ । నమృతస్య శేశుతిసుఖ ర్మణిపాదరక్షే
మజ్జశ్యమా క్షిరనఘాతవ మంజనాదైః ॥ ౪౪౦ ॥

గర్భోపలైర్గమన వేగవశాద్విశాలైర్వాచాలితామధుభి
రో మణిపానుక్వేమ్ । ప్రస్తాపితావిరథియాంపథి దేవయానీ
ప్రస్థానమజ్జశ్యమృదజ్జవిశేషఘోషమ్ ॥ ౪౪౧ ॥

వర్యజ్జమా శితవతో మణిపానుక్వేత్వం పాదంవిహ
య వరికల్పితహామూత్రా । శ్రోతుప్రభోరవసరందిశసీవమా
తర్వాభీనరోజ శ మితార్భకపామగీరిమ్ ॥ ౪౪౨ ॥

భోగామృదేవిభవతి మణిపాదరక్షే వద్మానహాయమధి
రోవ్యభిజ్జితశ్చే । చిత్త్యస్య ప్రిమసిక్యత్యవిహార హీనావాచం
యమాకిమపీది ప్ర మతీవ కార్యమ్ ॥ ౪౪౩ ॥

నిత్యప్రబోధసుభగే పురషేవరస్తిన్నిత్రాముపే యసి
లదేక విహారశీలా । మంజస్వనంవిజహాతీ మణిపానుక్వేత్వంసం వే
శమిచ్చసివరంచరణాన్తికస్థా ॥ ౪౪౪ ॥

లాస్యంవిహాయ కిమపిస్థిరమాశ్రయ స్థిరశ్లక్ష్యరేణ సహి
తామణిమల్లాపేమ్ । మంజస్వనేషు విరతేవ్యపింశ్యమేతన్నానే
జనాన్తథ సలిముఖరీరోతి ॥ ౪౪౫ ॥

విస్తాపితవధవతి మణిపాదరక్షే కైరోచనేర్విరంశేన త
థావిధేః । ఏకావతాల్లమలిదేవిగృహీత పాదానాథం త్రిదిక్
మమవారణాలేవనాదైః ॥ ౪౪౬ ॥

సామానుజ్య నృపతిస్సరసంచగీతం లీలాగళేషు వినివా
రయతిస్వర స్త్రోగీ శ్రోతుంతవ శ్రుతిసుఖానివిశేష వేదీమణ్ణాని
కాచ్చన పదావనిశించితాని రరరః ।

తత్తాద్యశీం ప్రథయతాదుచిరాం స్వరేభాంపర్ణాధికేనమ
ధుమాదన పాదరక్షే । పశ్యన్తి చిత్తవిశేషవివేక్యసన్తో మంజ
వ్యసేనతవనైగ మిశంసువర్ణమ్ ॥ ౪౪౮ ॥

ముగ్ధస్యహస్తభవతీం స్తువతోమమై తాన్యాకర్ణ్యమాన
మయథాయథజల్పితాని । ఇత్థంపదత్యుమితికిషయితుప్రణాదా
స్యంజానుదీరయసి మాధవపాదు కేత్వమ్ ॥ ౪౪౯ ॥

అదాసహస్రమితియత్సహసామయోక్తం తుష్టూషతా
నిరవధింమహిమార్ణవంతే । ఆప్రేడయన్యథామేతదమృత్యమా
ణామంజన్వసే సమధుజ స్మగిపాదు కేత్వమ్ ॥ ౪౫౦ ॥

పరిమిత పరివర్ణం పాదుకేనఞ్చరిష్టాత్స్వయివినిహితపా
దేలీలయారణ్ణనాథే । నియమయతి విపశ్చింనిత్యమేకాస్తసేవీ
నిశమయితుముదారాన్నారదస్తే నినాదాః ॥ ౪౫౧ ॥

విహృతివికీఖాయాం రణ్ణనాథేనలీలం గమనవశవిలో
లైర్గర్భరత్నైశ్చగన్త్యాః । మణివలయనినాదైర్మంజులైస్తేదిక
స్తిప్రతివచనముచారం పాదుకేపారనార్యః ॥ ౪౫౨ ॥

అనుక్యతనవనీయస్తాత్రశక్త్యాంనినాదై రనుగతనిగమం
త్వా మాస్థితోరణ్ణనాథః । అనితరింబుధార్వం హవ్యమాస్వా
దయివ్య నివళతిచరణ రక్షేయజ్ఞవాటంద్విజానామ్ ॥ ౪౫౩ ॥

చరణముల మేతద్రణ్ణనాథస్యనిత్యం శరణమితిజనానాం
దర్శయన్తియథావత్ । ప్రతిపదమపిపౌద్యం పాదుకేస్వాదు
భావా దనుపదతిపరంతేనాద మామ్నాయవర్జితః ॥ ౪౫౪ ॥

రహితభుజగతల్పేత్వత్సనాథేప్రణానాం ప్రతిభయశమ

నాయు ప్రస్థితైరజ్ఞనాథే । ప్రళమముదయమానః పాదుకేతూ
ర్యమూపాత్ప్రతిఫలతినాదః పాశ్చాత్యవ్యేత్వదీయః । ౪౫౫ ।

పకుళధరతను స్త్వం సంహితాం యామివశ్యశ్శ్రితితః
వదితస్యాస్సాధంయోజయన్తి । హరిచరణవరోజా మోదన
మ్మోదితాయాః ప్రతిపదరమణీయాః పాదుకేతేవివాదాః ।

దనుతనమనిహన్తురై త్రయాత్రాను కూలేశరదుపగ
మకాలే నిహ్యాకామూపతిన్తి । శుతిమధురముచారం శిక్షీతుం
జేనినాదం పరివృతనిజనాసాః పాదుకేరాజహంసాః । ౪౫౬ ।

విహరణసమయేషుప్రత్యహంరజభర్తుశ్చరణసఖమయూ
ఖైస్సత్తరీయావిశుద్ధైః । పరిణమయసినాదం పాదుకేగర్భర
త్నైర్వమయితుమివశిష్యాన్ దీర్ఘికాకాజహంసాన్ । ౪౫౭ ।

వరివదివరతాయాం పాదుకేతజ్జభర్తుః పరిజనమపవా
ర్యప్రస్థితస్యావరోధాత్ । మణినికరసముద్యన్తంజ నాదాపదే
శాదభిల పసియథార్హంనూనమాలోకశబ్దమ్ । ౪౫౮ ।

గురుజననియతంతగ్గోపికానాం సహస్రందినకరతనయా
యాస్సైకతేదివ్యగోపః । వశమనయదయత్నాద్వంశనాదాను
యతైస్తవఖలు పదరక్షేతాద్వైతైర్మంజనాదైః । ౪౫౯ ।

నిజపదవినివేశాన్నిర్విశేషప్రచారావృణమయతిభి
క్తాప్రజ్ఞనాథో యథామామ్ । ఇతివిహరణకాలే మంజుశిష్యావి
శేషైర్నితముపదిశసీప్రసాదినాం పాదుకేత్వమ్ । ౪౬౦ ।

అయమయమితితైస్తైః కల్పితానన్వభేదాస్ప్రితిపదమ
వలోక్యప్రసాదినాంవ్యాకులానామ్ । చటులమణికలాపైశ్చౌరి
పాదావనిత్వం ముఖరయసివిహరైర్భుక్తిఘట్టాపభాగ్నిమ్ ।

తదకమలముచారందర్శయన్తిముచారేః కలమధురవినా
దాగర్భరత్నైర్విలాతైః । విషమవిషయత్పన్తావ్యాకులానిప్ర
జానామభిముఖీయసినూనం పాదుకేమానసాని । ౪౬౩ ।

జాభురిత్రవదరక్షే మన్దబుద్ధౌమయిత్వా మనవధిమహి
మానం త్వత్సాదాత్తునవానే । మణినికరసముత్తైర్మణ
నాదై: కవీనాముపరమయసితాం స్తాన్నూనముత్సేకవాదాః ।

శరణము: గతేత్వాగితార్జిణిపాదరక్షే నకృదితివిధిసిద్ధం
శ్లో: గామేవిమోహాత్ । ప్రచలితమణిజాలన్యంత్రైశ్చింతితై
స్సైస్వరలమలవితిమానం వారయస్యాదరేణ । ౪౬౫ ।

వికలకరణవృత్తైవిహ్వలాగ్నేవిలకం విలకతిమయిమో
హద్విభ్రతి శౌరిపాదం । పరిసరమధిగన్తుం పశ్యపాదాననిర్వం
ప్రతిభయమఖిలంమేభర్త్యయస్తీ నినాదై: । ౪౬౬ ।

కరణవిగమకాలే కాలహుక్కారశక్తీ ద్రుతపదముగ
చ్ఛాదత్రహస్త: పియాభ్యామ్ । పరిణమయతు: శ్లే రక్తనాథ
స్వయంసః ప్రణమమవభవత్యా: పాదుకే మంజనాదమ్ ॥ ౪౬౭ ॥

కమలనససఖంతాం కాముదీ ముద్వహస్తం సవిధమువస
యస్తీ తాదృశంరజచన్ద్రమ్ । వ్రతయదినసముత్థాపాదుకేమా
మకీనాన్సృక మయపరితా పాస్తీతలైశ్చింతితైస్సైస్వ: ॥ ౪౬౮ ॥

ప్రశమయతుభయంసః పశ్చిమశ్వానకాలెరహసివిహర
ణంశే రక్తనాథేసస్థామ్ । నియతమనువిధతై పాదుకేయన్ని
నాదో నిఖిలభవనరతౌ ఘోషగాఘోషరీలామ్ ॥ ౪౬౯ ॥

త్రికవినిహితహస్తం చిన్తయిత్వాకృతాస్తం గతవతి
హృదిమోహం గచ్ఛతాజీవితేన । పరికలయతుబోధం పాదుకే
శింజితంశే త్వరయతుమివసజ్జం త్వద్విధేయంముకుందమ్ ॥ ౪౭౦ ॥

ఉపఘ్నంసంవిత్తే రుపనిషదుపాద్ధౌత వచనంతవశ్రావం
శ్రావోశ్రుతిసుభగ మస్తర్మణిరవమ్ । విజృంభ్యస్తేమానం మధు

మథన పాదావనిముత్రవీధుతద్రాక్షా మధురిమధురీణాః ఫణి
తయః॥

౪౨౧॥

విలాసైః క్షేణన్త్రోవిఖల జనచేతాంసివివిధా విహారాస్తే ర
జ్జిక్షీతిరమణ పాదావనిముహుః । విగాహంతామస్తస్యమిలుతద
స్తస్యణి శిలాఖిలాత్కారవ్యాజక్షరదమృత ధారాధనునయః ॥

శ్రుతిశ్రేణీస్థయశ్రుతి సుభగశింజా ముఖరితాంభజేమ
త్వాం పద్మారమణచరణ త్రాయణివరమ్ । నముద్రానిద్రాణా
ద్రవిణకణవిక్రణన దళావిళాలా మాజ్ఞానరంజమపిఘనమృజ్జార
వహిషమ్॥

౪౨౩॥

తజైతచ్ఛ్రీరజ్జిక్షీతివతి పదత్రాయణివృణాం భవత్యా
గచ్ఛిస్తారణరణకభక్తాయరణితమ్ । శరీరేన్వంభాపం ప్రథయతి
యదా కర్ణనవకాన్ననః కర్ణభావీ యమమహిష ఘ్నాఘ్న
ఘణః॥

౪౨౪॥

పరిత్రస్తాః పుణ్య ద్రవవతనవేగాత్ప్రథమతఃక్షరద్భి శ్శ్రీం
జ్జిక్షీతరమణ పాదావనితదా । విదామాసుద్దేవాబలిమథన సం
రన్భమనఘైః ప్రణాదైస్తేనద్యః పదకమలవిక్రాంతివిశునైః ॥

స్వేషుస్వేషువదేషుకి నియమయస్వప్నాది కామీశ్వ
రా వైస్వరాలావోధాప్రవర్త యసికింతయ్యావళానీనయా ।
రక్తేశ్వనమస్తలోకమహితం ప్రాస్తాపదామ్భారు హరిమాతై
షీరితిమామూడిరయసివా మంజుస్వనైః పాదుకే॥

౪౨౬॥

రక్తదేవిరథాజ్ఞ పాణిచరణస్వచ్ఛంద్రలీలావళిస్తాకస్సన్దిగర
మ్య విభ్రమగతి ప్రస్తావంతామమ్ । కాలోపాగతకాలకిజ్జ
రచ నూతనాజ్ఞానపారమ్యరీదుర్వారప్రతివాపమాక మనఃసం
క్రోశ్చామిళితారవమ్॥

౪౨౭॥

త్వద్భింజారవశర్క చారసనదా స్వాదాత్స తామున్మ
దా మూతర్మాధవ పాదుకేబహువిదాం ప్రాయశ్చక్రియ
హృతి । సారాసార సకృద్విమర్శనవరి మ్మానామరగ్రభిభర్గ
ధైస్తామిహవర్ణయామ్యహమత స్త్రాసత్రపావర్జితః॥ ౪౨౫॥

తవామృకిలభేల తాంగతివశేనగ ర్భాశ్రమాం రమూర
మణి పాదుకేకిమపిమంజుభిశ్చింజితైః । పదమృతివిధాయితైః స్వద
నుభావ సిద్ధా నిభిస్సమూఢ్య కలహాయితం శ్రుతి శతంసమా
వద్యతే॥ ౪౨౬॥

క్షిప్తి మణిపాదరక్షే నాదైశ్చ నం సమాశ్రితతాతే
రశ్మేశ్వరస్యభవతి రక్షాపేక్షా శ్రీమదేకవిలమ్మమ్॥ ౪౨౭॥

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ తంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమదేకవిలమ్మమ్ శ్రీమదేకాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరక్షనాథ పాదుకా సహస్రే
నాదపద్ధతి శ్చతురదశీ.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేవిగమాస్త మహాభక్తికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

చంచలశీరత్న సామాన్యపద్ధతిః.

ఉదర్శిష్యస్తే రంగేంద్రపాదావనిబహిర్మణిః । అంతర్భు
జిరవంశుత్వాసున్యరోమాంచితాకృతిః । రుగి

విధానాశౌర్య ర్మణిపాదుకేత్వం విపద్యమానమయిరశ్శి
జ్జాతైః । అనీదతామంతక కింకరాగా విత్రాసనాన్వత్రలతా
విశేషాః ॥ రు ౨॥

ముకుందపాదావని చుర్యనాద్యామూఢకన్యయా నిష్ప
తతోముముత్తాః । అబ్రహ్మణోకాదవలంబనాధణం రత్నానితే
రశ్శిగణం నృజంతి ॥ రు ౩॥

అసూర్యభేద్యాం రజనీం ప్రజానామాలోక మాత్రేణి
నాకయన్తీ, అమోఘవృత్తి ర్మణిపాదరత్న మురద్విజౌమూ
ర్తిమతీదయాత్వం ॥ రు ౪॥

రంగేశపాదావనితా వళానాం రన్నోపలానాం ద్యుత
యస్సుర్పరంత్రితేయః ఫలానాం శ్రుతివల్లరీణాముఖఘ్న శాఖా
భవనిర్వృతాయాః ॥ రు ౫॥

కన్యాపిపుంసః కనకాపగాయాః పుణ్యవలీలంపురికశ
యాళిః । సమీపవృత్తి ర్మణిపాదుకేత్వం సంవాహయన్తీనవ
దంతరైస్సైన్యైః ॥ రు ౬॥

విక్రమమాణస్యవరం నిధానం స్మృతానిత్యతయోగదళా

విశేష సంవిత్ప్రదీపం మణిపాదరత్న సంధుకయంతివమరీచ
యస్తే॥ ౪౮౭॥

సమాధిభాజాం తస్యైతద్విదీయా రంగేశపాదావనిరత్న
పంక్తి: । స్థానంప్రయాతుం తమసంపరంత త్ప్రదీపకృత్యం ప్రభ
యామహత్యా॥ ౪౮౮॥

బహుసిరంగేశ్వర పాదరత్న మన్యాయధార్మ్యం మణిరశ్మి
జ్జాలై॥ సేవావతానాం త్రిదశేశ్వరాణాం శేషపటిం శేఖరసన్ని
కృష్టం॥ ౪౮౯॥

భజంతిరంగేశ్వర పాదరత్న ప్రకల్పయంతో వివిధాభి
మర్ధాః । ఉదర్పివశ్చింతయతాంజననాం చింతామణిత్యం మణ
యస్తద్విదీయా:॥ ౪౯౦॥

నాథస్యదత్తేనదరాజకన్యాపాతుం శుభాపాదసఖండు
రశ్మిః । మణిప్రభాభిః ప్రతిపన్నపక్షాంలీలా చకోరీమవపాదుక
త్వాం॥ ౪౯౧॥

జనస్యరంగేశ్వరపాదుకత్వం జాతానుకంపాజనయన్య
యత్నాత్ । ఆకృష్టదూరాన్మణిరశ్మిజ్జాలై రసస్యలక్షణవిలో
చనాని॥ ౪౯౨॥

రంగేశపాదావనితావక్తేనైస్సప్రసాదాః కదాచిన్మణిరశ్మి
పాతైః॥ కాళిన్యఘోరంభజంతిభూయః కారాగృహం నైమ
కాభిభూతం॥ ౪౯౩॥

రత్నావిరంగేశ్వరపాదరత్నై త్వదాభిర్యాప్తప్రతిఘోర్క
యాతైః॥ ఆసేమమీగాం శ్రుతిసుందరీగాం వితస్యతేవర్ణనిచోక
లక్ష్మీం॥ ౪౯౪॥

నిద్రారసక్రమణయినో మణిపాదరత్నై రంగేశ్వరస్యనవి

ధంప్రతిపద్యమానా । శయ్యాఫణేంద్రమభిశో భవతీవిధతైర
 త్నాం శుభిర్యవనికామివదశశనీయాం । ౪౯౫

సద్యస్త్యదుద్గ్రహదశా నమితాకృతీనాం స్రస్తాంశుకం
 విజయచామణిపాదుకైత్వం । పద్మానవాంబుపరివార విలాసినినాం
 పట్నాం శుక్తైరివపయోధరమావృణోషి । ౪౯౬

దేవస్యరంగవసతెకి పురతఃప్రవృత్తై రుద్ధూతవిశ్వతిమి
 రాంమణిరశ్మికాల్లైః । మన్యమదీయహృదయాయతన ప్రవేశే
 మాంగళ్యదీవకణికాం మణిపాదుకైత్వాం । ౪౯౭

అతీర్ణరత్నవికరాంమణిపాదుకైత్వాం రంగేశ్వరస్యలలి
 తాంవిషణింప్రతిమః । యత్సంశ్రయేణభవతి స్థిరభక్తిమూల్యం
 శైవల్యమత్రజగతాం క్రయవిక్రయాహణం । ౪౯౮

న్యం క్తుంక్షమంభగవతోజగదీశ్వరత్వం వశ్రాంకుశధ్వ
 జసరోహచక్రచిహ్నం । అశ్లివ్యనిర్భరగుచిం మణిపాదుకైత్వా
 మాసీదనాభరణసుందరమంఘ్రివద్భం । ౪౯౯

రత్నప్రభావటలచక్రమనోహరాత్వం పద్మాగుణపదమి
 దంత్యురంగభర్తుః । మన్యితదేతదుభయం మణిపాదరక్షేచ
 క్రాబ్జమండలమకించనరక్షణార్హం । ౫౦౦

త్రాపాత్స్వయంప్రణమితాం దనుజేశ్వరాణాం సంఖ్యే
 వలూనశిరసామపి సహశిరశ్చైశ్చ । ఆయోజయిత్వసుకలంమణి
 పాదుకైత్వాం సైరంధ్రికేవమురవైరిక్యపాణధారా । ౫౦౧

అస్కందనానివిబుధేంద్రశిఖామణీనాం త్వామూళితా
 వ్యమరమాదనపాదరక్షే । రత్నానితెస్తుతిసువర్ణ పరీక్షణార్థమా
 నంభజంతీని కమోపలతాంజనీనాం । ౫౦౨

పాదావనిప్రణంబుజాం ప్రతిపాదితార్థం క్షేదాసరోజమివ

శౌరివదంపహంతిం । ప్రత్యుత్తరత్న నికర ప్రతిపన్నశోభాం ప
శ్యామిరోహణగిరరధిదైవతాంత్యాం । ౫౦౩

యామెవరత్న నికరైర్యణిపాదరక్షే చూడాపదెతనుభ్య
తాంభవతీవిధతై । శక్రాదిదైవతశిరోమణిరజ్యమానైస్తామెవ
తేప్రకటయంతి పదైరభిభ్యాం । ౫౦౪

రత్నాంకురైరవిరళామణిపాదరక్షే పాశోన్మథైః పరి
గతాపుగుహాభాసస్థైః । దేవేనరంగపతినా జగతాంవిభూత్యై
కేదారిశేషకృపయా పరికల్పితాభ్యం । ౫౦౫

నిధూతమోహతిమిరాస్తవరత్న దీపైనిః స్విశ్యమావ
విభవం నదరాజపుత్ర్యా । ప్రత్యక్షయన్తి నిగమాంతసగూఢమ
భాం పాదావనిత్యయిని వెళితభావబంధాః । ౫౦౬

రత్నోపలప్రకర సంభవపవదూరా ద్రుండాధిరాజచర
ణావనితావకీసః । ఆర్ద్రావరాధ పరికన్నధియాం ప్రజానామూ
శ్యావనాథః ఇవభాతికరప్రసారః । ౫౦౭

వ్యాముహ్యతోవిషయి బాలమృగాన్యదీయాన్ సంసా
రభుర్యజనితాసుమరీదికాసు । పాదావని ప్రగుణరత్నమయూ
ఖితైరాకృత్య విశ్రమయకేశవ కాంతిసింధా । ౫౦౮

అంతర్నిధాయమునిభిః పరిరత్యమాగామూర్తీ యరశ్చి
గుణితాం మణిపాదరక్షే । రంగేశపాదకమల ప్రతిపన్న ము
ద్రాం సీవీమృత్తుభిః పరికన్నధియాం నిగమాంతవాచాం । ౫౦౯

తామన్యరంగవసతే శృరగానువం గాతాస్థాంగతాం
భవనపావనతాండధానా । పాదావని ప్రచురరత్న శిలానిబ
ద్ధానంసార సంతరణశేతు రస్మిజ్జానాం । ౫౧౦

దివిషన్మకుటేషు పంచరంత్ర్యాః ప్రచురన్తి మణిపాదశి

ప్రకాశః । దీవిరంగ పరేర్మహాత్మనాథకాం విరతా వందన
మాలికేవభాసి । ౧౧౧ ।

ప్రభవంతిదవీయ సాంస్వభా వాల్తవరత్నాని ముకుంద
పాదరక్షే । అయినామివహంతలో మాకాంతాః కతినానామన
సాం వికర్షణాయ । ౧౧౨ ।

పరివశ్యతిదేవి రంగనాథరహసిత్వం నవిధేవివిశ్యలక్ష్మ్యైః
పరిపువ్యసిరత్నభామ భీస్సైస్సరససూ యేమమనోజ్ఞమంగరాగం ।
తవరత్నాః గార్భితం నవీనం పరిగృహ్యస్థిరమంశుకం మ
నోజ్ఞం । అరదంశుకవత్సుభన దేహంకృతినః శేవపాదుశేత్య
అంతి । ౧౧౩ ।

అభిసో మణిపాదుకేవిబద్ధైః కృతనంస్కారవిశేషమా
త్మరత్నైః । కురుతేభవో పదంమురారేః కఠినస్థిగ్ హృదిమ
నివేశయోగ్యం । ౧౧౪ ।

విజరత్నకరాంచరై ర్యదీయాన పరాధాన పథూయ
దత్తసామ్యైః । రమయానహితస్య రంగభద్రః పదయోరర్ప
య పాదుశేస్వయంచూం । ౧౧౫ ।

రక్తకాలపరివేష బంధురారంగ భూమిపరిరత్న పాదుకే
విశ్వలోచనవిహంగ హరిణీవాగురెవవిరతా విరాజసే । ౧౧౬ ।

మానసాంబుజ వికాసహేతు భీస్సైవిరామణిగజైః ప్ర
భాకరైః । పాదుకేపహసిసద్భిరాశ్రితాం దేవివిష్ణుపదనంపథం
నవాం । ౧౧౭ ।

అధికయితఫణీశ్వరస్య శౌరస్వయమధి యాధక దేవ
భావహిత్వా । మణిపలయకాక రేణ మందంస్పృశసి తదా
పద పాదయోగ్యంతత్ । ౧౧౮ ।

భవత్యంతేత్వాం ప్రణతస్యజంతోస్తవోకోగ్రజ్వలనం
త్వత్ప్రకృతైః । యతోనాద్యామధ్యమాయావిర్యకాగతివి
దెత్కేశవపాదరక్షే॥ ౫౨౦॥

అశిఫలపరి గాఢారశ్మిజాలైర్మణీనాంగరథిగమతమం
నఃపారమారోపయతీ । కమలనయనమాద్యం కర్ణధారం ద
ధానాభవసి భవపయోధః పాతపాత్రీ భవిత్రీ॥ ౫౨౧॥

మణికిరణజై నైశల్పితై గుమ్మభదై మృగయురి పకు
రంగీం త్వాంపురస్కృత్యభవ్యాం । హంతిదరణరక్షే భక్తిపా
శావరుద్ధం హృదయహరిణయూధం ప్రాణినాంకనాథం॥

పరిచితపథమూలా పాదుకైరంగణస్త్రం ప్రభవతిభుజమ
ధ్యేకాస్త్రభోయంతథాపి । భవతిభృశమధస్తాత్రైసభవ్యభూ
మ్నాశలభిత దురితానాం తావకానాం మణీనాం॥ ౫౨౩॥

అల్పకైశీదినపరిణతౌ జంతుజాలైపస్తుపై వివ్వగ్వ్య
వైజగతితమపా పాదుకైతాదృశేపి । స్త్రానాలోకైస్తవ మణిగ
జైత్వానగవాహదీపాస్సం పద్యంతేనహకమల యాజగరూక
స్వయానః॥ ౫౨౪॥

శ్రీరంగదోశ్చరణకమల ద్వంద్వసేవావతే పాదాహ
ధాయాంత్యయమఖ భుజమానకాన్మౌళి భాగాః । తేమాం
చూడామణిభిరనమై స్తావకానాం మణీనాంకేశాకేశి ప్రభవతి
మిధస్తానైశోజ్ఞితానాం॥ ౫౨౫॥

త్వద్బ్రహ్మోపలరశ్మి పంజరతన్మతాణం స్థిరంబిభ్రతో
మాతర్మూలప పాదుకేనతుపునర్న సైస్సృశంత్కృతులైః । దూ
రోన్మిక్తదురాధ్యజహ్నగ బిలద్వాః పాలకోపానల జ్వాలామి
త్రకతోరవేత్రలలికాదత్తాధః చంద్రవపుః॥ ౫౨౬॥

సంవత్సరదితమూర్త్యుజోతిసద్భవం రంగేశపాదావని ప్రస్తా
పి త్రతీయత్నరత్ననికర జ్యోతిశ్చటాముద్భటం । తస్మిన్మేత
దనస్యమూరితవస్మధ్యని బాహయనస్తద్భావసరసిపి భేత్తు
మచిరాదస్మాకమంధంతమః॥ ౫౨౭॥

సరీలం విన్యస్యత్వయి చరణరక్షేనిజవదం యద్భుచ్చాని
ష్కాంతే విహరతిహర రంగరసికే దిశాసాధానష్టాజనయ
సితదానిభా రమిశస్మణిచ్చాయామాయాఘనఘటితకేతుస్యతి
కరా॥ ౫౨౮॥

మహార్థరాశ్లిష్టామణిభిర వధూతద్యుమణిభిః కథం
చిత్ కేత్రశ్చైరధిగతపదామంబ భవంతి । ముకుందేన తాతుం
పదకమలమూలెనినిహితాం నిరాబాధాం మన్యేనిధిమనఘవా
చానిరవధిం॥ ౫౨౯॥

తావత్రయంనిరుంధే పచతికషాయా విశోషయతివం
కం । తేజస్త్రితయమిదంతే శంకరంగైద పాదుకైః॥ ౫౩౦॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సమాంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకాసహస్రే
రత్న సమాఖ్యానపద్ధతిః పంచదశః

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయః

శ్రీయైనమః.

శ్రీమత్సేనగమస్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథపాదుకాసహస్రే

బహురత్నపద్ధతి ప్రారంభః.

ముఖబాహూరుపాదభోగ్యవర్ణాః సృష్టవతఃప్రభోఽప్ర।
పద్మే పాదుకాంతైర్నైర్వృక్తమావృన్ధితిం॥ ౧౩౧॥

మణిభిస్సితరక్తవీర్యస్తైర్భవతీ కాంచనపాదుకవిచిత్రా।
యగభేదవికల్పితం మురారెవ్యగపద్మశ్శయతీవవణభేదం॥

సవరత్న విచిత్రితామురారేః పవయోన్త్యం మణిపాదు
కవిభాసి। నవఖండవ తీవసుంధరేవ ప్రణయాజ్ఞస్య భువం సమా
శ్రయంతీ॥ ౧౩౩॥

సహసావివివేద్య సావరాధంత్యదధీనస్యవదే ముకుంద
పాదే । అరుణోపలనక్తమాత్మిక శ్రీస్సయమానవ విభాసి
పాదుకేత్వం॥ ౧౩౪॥

బహురత్న సముద్భవంమయూ ఖంతవమన్యే మణిపా
దుకేమురారేః । చరణోపగతం మయూరపింఛం ముకుటారో
హణసాహసం ప్రమాప్టుం॥ ౧౩౫॥

ప్రభయాహరినీలమాత్మికానాం వికసంత్యాదిశనీవ పా
దుకేత్వం । మధుభిచ్చరణారవిందలక్ష్మ్యై స్సంజయిందీవరపుం
దరీకబద్ధాం॥ ౧౩౬॥

తవమాధవ పాదుకేమణీనాం ప్రభయాదేవిసితాసితా
రుణానాం । వహతేగిరిశస్యమాళిగంగామము దేందీవర పద్మ
కాసనాని॥ ౧౩౭॥

పుధగ్విధానాంశ్యతి భిర్మణీనాంత్యాం పాదుకేతోహి
తశుక్లకృష్ణాం । విహారహేతోరివ రంగభర్తుః పదానువక్తాం
ప్రకృతింప్రతిమః॥ ౧౩౮॥

తమాలనీలద్యుతి మింద్రదనీలై ర్ముక్తానువిధ్ధాం మణిపా
దుకేత్యాం । అవై రురంగేశ్వరకాంతి సింఘోర్వలామవిక్రాంత
గతాగతాద్ధాం॥ ౧౩౯॥

అవై రురంగేశ్వర పాదుకాభ్యామకాలకాల్యంవిభవం
విధాతుం । నజైద్రదనీలశ్మవదే శదృశ్యం బండికృతంనూనమ్
హస్త్రియామః॥ ౧౪౦॥

పదస్యగోష్ఠీ భవతీముతార ర్మణిస్సృళామాక్షికర
త్నబాసా । అంతదృశంసాంజనయా మునీనామనక్తి కర్పూ
రశలాకయేన॥ ౧౪౧॥

ముక్తామయూఖవక్తరై సుధద్రవా కృష్ణామహేంద్రో
పలరశ్మిజాతైః । మాన్యామూరారై ర్మణిపాదుకేత్యం విహార
యక్తా విజయంవృణోషి॥ ౧౪౨॥

విదిత్రవర్ణాంమణిపాదుకేత్యాం ఛందోమయ్యాంసామని
బద్ధగీశం ముసంద్రజష్టాః ద్విపదాంమురారైః ప్రత్యాఽఽకాం
కాంచిద్యచంద్రతీమః॥ ౧౪౩॥

ప్రసదుషీగోత్రభిదః ప్రణామైః పుష్టాసిరంగేశ్వర పా
దుకేత్యం । మణిప్రభాసంపలనావజ్జితాత్పాయస్తవర్ణాణిశరా
పనాని॥ ౧౪౪॥

శోణాశ్శనాంతవ హరిన్మణిరశ్మిభిన్నం బాలాతపంబలి
వినుదణాన సాదరక్షైః । శ్యామీకృతంశుకశకుంత గణాప్రవేశా
చ్ఛంకేత్యాంమణిశాలి చనంవివక్త్యం॥ ౧౪౫॥

పంభిద్యమానమణి విద్రుమహాక్షిక శ్రీస్థైర్యంభికేవ భ
వతీమణిపాదరత్నై । ప్రస్తాతిరంగనృపతే శృంగారవిండకస్ఫూరి
తాఘస్యణచందన పంకచర్పాం॥ గీర౬॥

ఆతన్యతీమసురమదకాన పాదరత్నై శుద్ధాంతపక్ష్మలద్య
శాంతుదనేంద్రజాల । వైహారికవివిధరత్న మయూఖలత్యై
స్థైర్యసముద్యహసిమోహన పింఛికాంశ్వం॥ గీర౭॥

రత్నైర్వ్యవస్థితసితాసిత శోణార్ణవై రాలోకయద్భిర
జహచ్ఛ్రితసన్నికర్తైః । ద్రష్టుంముంకుండచరణావనిమెషద్యశ్యై
సందృశ్యైజనని సంభృతినత్రపంక్తిః॥ గీర౮॥

గారుత్యతాంతరితమాక్షికపంక్తిలత్యై ద్ధూర్వామధూక
రచితందురితోవశాంత్యై మాతస్త్వయంవహసిముగ్ధధియాంప్ర
జానాం మాంగల్యమాల్య మివమాధవ పాదుకత్వం॥ గీర౯॥

రంగాధిరాజపదరక్షిణి రాజలేశేజజ్ఞోప సంఘటితహా
క్షిక విద్రుమశ్రీః । సక్తాచిరమనసి సంయమినాం మునీనాం
నూర్మ్యందుపహ్ని మయమండలవాసనవః॥ గీర౧౦॥

అనక్తవాసవశిలా శకలాన్వదీయాః పద్మాసహాయప
దరక్షిణి పద్మరాగాః । ప్రత్యక్షయంతి కమపిభ్రమరాభిరీవం
పాదార్థవిండమకరంద రసప్రవాహం॥ గీర౧౧॥

అంతఃపురాణసమయై వ్యభిగంతుమేశారంగశితుజ్ఞాన
యనీవపదావనిత్వం । ముక్తాంశుజాలమిలనామ్రుచిరైః ప్రవా
తైర్భిబాధరంస్థిత విశేషయుతం క్రియాణాం॥ గీర౧౨॥

రంగేశ్వరస్యమృగయోశ్చరణానసక్తాం రక్షః పీఠమ
కుటఘనివేళియోగ్యాం । మన్యేషదానని నిబద్ధ విచిత్రరత్నాం
మాయామృగస్యరచితామివచర్మణాత్నాం॥ గీర౧౩॥

బధ్నాసిరంగవతి విభ్రమపాదుకైర్వం మాయాకిరాత
మకుటపవహామాలాం । అకృష్టవాసవధనుశ్చకలైర్మణీనా
మన్యోన్య సంఘటిత కర్పూరిలైర్భయూభైః ॥ ౫౧౮ ॥

అన్యోన్యబుధుర హరిన్మణి పద్మరాగా రంగేశ్వరస్య
చరణావనిరాజసత్వం । ఆత్మోపమాన విభవాద్విరితాభా
యంతీలైలాత్మజాగిరిశయోనివ మూర్తిమేకాః ॥ ౫౧౯ ॥

తాపత్రయత్రశమనామసమాశ్రితానానందశిరాసు
ణసితాసితరత్నవంక్తిః । పుష్టాసిరంగస్పృశైర్మణిపాదుకైర్వం
ప్రాయస్సహోజకు ముదోత్పలకాననాః ॥ ౫౨౦ ॥

దేహద్యుతింప్రకటయంతి మహేంద్రసీతాశ్శరః పతా
మ్బుజకుచింతవ పద్మరాగాః । అన్యోన్యలబ్ధవరభాగత యాత్వ
మీషామాభాతి కాంతిరవరా మణిపాదరత్నైః ॥ ౫౨౧ ॥

ఆశీర్లమాక్షిక హరిన్మణి పద్మరాగా మంభోజలోచన
పదావనిభావయెత్వాం । తత్పాదవిశ్రమజమాం శ్రుతిసుందరీ
ణాం వర్ణోపభాసమివమాలిని వెశయోగ్యః ॥ ౫౨౨ ॥

అసన్న వాసవశిలాయచిరాన్త్యదీయావద్యేక్షణస్యపదర
క్షిణిపద్మరాగాః । సంభావయంతి సమయోక్తచిదుష్టభానోస్స
ద్యౌః ప్రమాతయమునాసుభగామివస్థాం ॥ ౫౨౩ ॥

మూర్తేంద్రసీలమణి ఖర్విహిత భవత్కామంక్షీదృఢేవ
రమపూరుష పాదరత్నైః । మిశ్రసమాశ్రితజనస్యతవానుభా
వాదున్మోచితేసు కృతఃపక్ష్పతకృంభరేద్యైః ॥ ౫౨౪ ॥

ఉద్గిర్ణ గాఢతమసోహరిసీలభంగా ప్రారావిశేషయచిరాణి
చమాక్షికాని । త్వత్సంగమాత్సరసిజేక్షణపాదరత్నైః సంయో
జయంతిని శయాభవమాళిచంద్రం ॥ ౫౨౫ ॥

విష్ణోఃపదేశఘటిత మణిపాదుకత్వం వ్యక్తేంద్రసీలరుచి
రుజ్జ్వలమూర్తికై: । కాలేషుదీప్యసిమరుద్భిరు దీర్యమాణా
కాదంచినీపవరితస్ఫుటపారిబిందు:॥ ౫౬౨॥

భాసాన్యయాభగవతో మణిపాదరక్షే ముక్తాన్వితామ
రతతోవల వద్దతి నై నిత్యావగాహనవహం సకలన్యజంతోగం
గాన్విలంజనయతీవ సముద్రమవ్యం॥ ౫౬౩॥

సూర్యాత్మజాహరిశిలామణిపం క్తిలక్ష్యత్వాన్నిత్యమా
శిరవతీ మణిపాదరక్షే । ఆదౌజనాదౌశవదేక్షణ మాత్రల
గ్నమాసన్న మాత్రికరుచాహసతీవగంగాం॥ ౫౬౪॥

పర్యంతనంఘటిత భానురపద్మరాగాః పద్మోదకభ్రమ
రకాంతి యువ క్షవదీయాః । త్వత్సంక్రయేణ చరణాపనిశ్చకనీ
లాః సీతాంబరేణపురుషేణతులాంబధంతే॥ ౫౬౫॥

శంకెపదాపనిసదాపరిచిన్వతీత్వంరంగేశితుశ్చరణవంకజ
సాకుమార్యం ఆగ్రమహాభిరజతోవల మాత్రికానాం పా
త్యాంబివిక్రి తసిపల్లవ పుష్పతంక్తిం॥ ౫౬౬॥

నిగచ్ఛతాచరణరక్షిణి నీయమానారంగేశ్వరణభవ
తీరణదీక్షితేవ । నూనెనూరారి నుభటిరయనాం టుజానాం
జ్యోత్సనికామివసితాసితరత్నభాసా॥ ౫౬౭॥

మరతకహరిరాంగీమెదురావద్భురాగైరభివవజలబిందు
వ్యక్తముక్తాఫలకై: । కలయసివదరక్షే కృష్ణమేఘప్రచారాత్
నకసరిదనూపేశాద్వలం సంద్రకోవం॥ ౫౬౮॥

విరచితసురసింధోర్విష్ణు పాదారవిందాత్మ మధికమను
భావం పాదుకేదళకాయంతీ । వలభిదువలముక్తావద్భురాగప్రకా
తైః పరిణమయినీనూనప్రాప్తశోణం శయాగం॥ ౫౬౯॥

వివిధమణిపయూభైర్వ్యక్తపతాం విచిత్రైః జలనిధి
దుహితస్త్రైః వేద్యైః లీలాచక్రైః । అపశమవికలానాం పాదు
కైరంగభర్తృశ్చరణ సఖమణీనాం చంద్రికామాపిబంతి॥ ౫౭౦॥

చరణకమల సేవాసంగినాం రంగభర్తుర్విసయగరిమ
భాతాం పరితైరాలపతైః । పునరపిపదరక్షే పువ్యసీత్యంసు
రాణాం బహువిధమణి కాంత్యాబ్ధిపింఛతపత్రం॥ ౫౭౧॥

మరతకరుచివత్రాహాత్తికస్మృత పుష్పాన్సుటకీసలయ
శోభాభానురైః పద్మరాగైః । ఫలమఖలముదారా రంగనా
థస్య పాదైకలయతి భవతీనః కల్పవల్లీవకాచిత॥ ౫౭౨॥

బహుమణిరచితాంగీం రంగనాథస్య పాదాన్నిజశిరసిగి
రిశోనిషీపక పాదుకైర్వాం । స్మరతిలలిత మంతలాకలసియం
భవాన్యాస్తరిశునకలాపం పద్మఖస్యోపవాహ్యం॥ ౫౭౩॥

వివిధమణిసముత్థైర్వ్యక్తకమాపదయంతీం దివసరజని
సంధ్యాయాగపద్యం మయాభైః । ఉపనిషదుపగీతాం పాదు
కైరంగిణస్త్రామఘటితఘటనార్హాంశక్తిమాలోచయామ॥ ౫౭౪॥

సకలమిదమపంథ్యకాసనస్థాపయంతీ మురమధనపద
స్థాహాత్తికాదిప్రకారా । ప్రకటయసివిశుద్ధశ్యామరక్తాదిరూ
పాః ఫలపరిణతిభిదాః ప్రాణినాం పాదుకైర్వాం॥ ౫౭౫॥

ప్రదిశతిముదమత్త్వోః పాదుకైదేహభాణాం మరతకమణి
పంక్తిశ్చాగ్గేణాస్తుల్యవర్ణా । పరిసరనిహితైస్తై పద్మరాగప్రదీ
ప్రైః ఫాసతరపరిణిధాకజ్జలశ్యామికైః॥ ౫౭౬॥

కలయాపిహనిరహితేషు సచారవమాత్తికేషు పరితప్ర
థతే । ఉపరజ్యమాసహరిణాంకతులాహరి పాదుకైహరికిలామ
హహా॥ ౫౭౭॥

మరతకపత్రశాయచిరవిద్రుమవల్లవితా వృధుతరమృత
కస్తబితానిగమిస్తురభి: । ఉపవనదేవచరణావని రంగవ
తేంభిలవతో విహారమభిగమ్య పదంస్పృశసి ॥ ౧౬౮॥

సదోత్తుంగరంగక్షితి రమణపాదప్రణయినిర్వదాలోక
తత్తన్మణిరిణసాభేదకలుషే । ప్రతిస్రోహోవృత్త్యా ప్రధితయది
భేదంసహతేనవాభస్వాచ్ఛంద్యస్య మదమర కోటిరమకర:॥

జనయసిపదావనిర్వంముక్తాశోణమణి శక్రనీలరుచా న
ఖరుచిసంతతి రుదిరాంనందకనిస్త్రీం శంషదంశౌరే: ॥ ౧౬౯॥

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సవతంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే
బహురత్నపద్ధతి స్సమాప్తా:

శ్రియైనమ:

శ్రీమతేనిగమాస్త మహాదేశికాయనమ:

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

పద్మరాగపద్ధతి ప్రారంభ:

ప్రపద్యేరంగనాథస్యపాదుకాం పద్మరాగిణీం వరైకని
యతాంతస్య పద్మవాసామినాపరాం ॥ ౧౭౦॥

అతినాభ్యసనంవిదింత్యశౌరే: పదరక్షే పదవద్ధ సౌఖ్య
మూర్త్యం । పరిపువ్యసిత్ పద్మరాగ భానాదవి మాహితవల్లవా
మింత్యం ॥ ౧౭౧॥

పదవల్లవసంగిభిప్రదీ పైరధికోల్లానీభిరంబ పద్మరాగైః॥
అనలెకయనంక్వచిస్తురా రెరవిసంవాదయినీవ పాదుకేత్వం॥

వివృణోతిరంగవతి రత్నపాదుకేత్వయి పద్మరాగమణిప
ద్మతీర్మభా । నిబిడోరుసంఘటన వీడనక్షర స్తధుకై తథక్షరణ
వంశవాసనాం॥ గౌర॥

ప్రతియంతిరంగవతి పాదుకాజనా స్తవ పద్మరాగమణీర
శ్చివద్ధతిం । అభిగ్నుసాంత్యదనుభావ ఖండితాదఘనంచయా
ద్విగళితామనృకృతాం॥ గౌరగౌ॥

వశ్యంతిరంగేశ్వరపాదుకేత్వాం పారాంగనాః స్ఫుర్భిత
రాగబంధాం శృంగారయో నెద్వలవన్యదీపై రంగారతాలైరి
వపద్మరాగైః॥ గౌర॥

అనైమిదోషాపగమన్యహేతుతమోనజాం సంభృతవ
ద్మరాగాం॥ అకేవవంహ్యంమణిపాదుకేత్వాం రంగేశమార్యో
వయపుర్యసంధ్యాం॥ గౌర॥

అవాప్యపాదావనిరంగభ ద్రువదాంబుజేవల్లవసంస్తరా
భాం త్వత్పద్మరాగద్యుతయోధజంతే కాలాసలత్వంకలుషాం
బుధేర్నః॥ గౌర॥

నిసర్గసిద్ధంమణిపాదరక్షే దేవస్యరంగావసథ ప్రియస్య!
కాలార్క-వర్ణాః పదపద్మరాగంత్య త్వద్మరాగాః ప్రవరుక్త
యంతి॥ గౌర॥

పదేనవిశ్వంమణిపాదరక్షే పత్న్యాసమం పాలయతో
మురారేః । యశఃపయోధాపరికల్పయంతి ప్రవాళకోభాంతవ
పద్మరాగాః॥ గౌర॥

అర్చిష్మతీకాంచనపాదరక్షే ప్రస్తోతెపాలర రత్నపం

క్షి: రేఖారధాంగవ్యరహ: ప్రపన్నరంగేత పాశాంబుజ
మన్యభాణం గౌ౧॥

త్వయైవపాదావనిశోఽరత్నై బాలాతపం నూనముదీ
రయంత్యా! పద్మాపతే:పాదతల ప్రయాథంగభాంబు బుజంబి
త్యమభూదవిద్రం! గౌ౨॥

నిత్యంబిజాలోకవధం గతానాంశ్రేయో విశంభీశ్రితవ
ద్యరాగాం మహీయసీంమాధవపాదరత్న మన్యామహేమంగ
ళదేవతాంత్యా! గౌ౩॥

దేవస్యరంగరసికస్య విహారహేతోతాత్మా నమస్త్రిక
మలే వినివేద్యపూర్వం! ప్రాయోనివేదయసి శోణమణిప్రకా
తై: ప్రత్యూషపద్మకలికాం పదరక్షిణిత్యం! గౌ౪॥

త్రత్యజ్యయన్యహవిష: ప్రణయేనదేవి ప్రత్యేవగాయ
వరమార్గవిదాంముసీనాం! ప్రాశ్వాంముకుందచరణావని పద్మరా
గై: పర్యాయపాశకళిఖాం భవతీంప్రతీమి:! గౌ౫॥

సంపద్యతేరవపదావని పద్మరాగై: ప్రస్థానమాంగళిక
హూమహుతాశనశ్రీ: శ్రీరామతిర్భవతియత్రవికల్పగంగా
రంగేశ్వరస్య రుచిరానఖరశ్చిధారా! గౌ౬॥

ఆముంచతామరుణయా వకవంకలక్షీం శోణాశ్మనాం
తవనదావని కాంతియోగాత్! పద్మానహాయవదపద్మనఖా: శ్ర
యంతేసంధ్యామరంజిత సుధాకరచింబశోభాం! గౌ౭॥

స్థానితవాచ్యుతపదావనిపద్మరాగాస్తేశోమయా: త్రక
మయంతి తమోమదీయం! చిత్రంతదైతదహయజ్జన యంతిని
త్యంరాగాత్మనేన మహాసారజసోనివృత్తిం! గౌ౮॥

నిజ పద్మాకరాంతరవికాసిని రంగభర్తు: వీత్వావదావ

ధూనివచారంబిందె । శోణోపలక్ష్మణిమయీం గుభగప్రచా
రాం మన్యభిభర్షిమహతీం మదరాగశోభాం ॥ ౧౯౯॥

పాదావనిప్రస్ప మరస్యకలెశ్యగన్య ప్రాయేణసంప్రతి
నివారయితుప్రవేశం । శ్రీరంగసీమిత్రవశోణ మణిప్రమాతః
ప్రాకారమగ్నిమయమారభతేప్రకాశః ॥ ౨౦౦॥

లీలాగృహఃతరవిహారిణి రంగనాథే లాతౌరసైరరుణ
రత్నమయూఖలశ్రేయః ॥ ప్రాయేణరంజయతిపాదసరోజయుగ్మం
సైరంధ్రికైవభవతి మణిపాదరత్నైః ॥ ౨౦౧॥

రంగేశీతుర్విహితోమణిపాదరత్నైరధ్యాంతరైః సుమనసః
పరికీర్తమాణాః ॥ త్వత్పద్మరాగకిరణచ్చరణద్భజంతే సంధ్యా
తపాంతరిత తారకవంక్తిశ్రీః ॥ ౨౦౨॥

రంగాధిరాజపదరక్షిణి భిభర్షతస్త్వం గంగాతరంగవిమ
లైగిరశస్యమాభా ॥ సంపద్యయంతి మహసాతప పద్మరాగా
శ్చైలాత్మజా చరణ యావకపంకలక్ష్మీం ॥ ౨౦౩॥

శరణముపగతానాం శర్యసీంమోహమాహూపాం శమయి
తు ముదయస్థామస్య హేబాలనూర్యాః ॥ పదసరసిజయోగా
ద్రంగనాధస్యభూయఃపరిణమదరుణిమ్నః పాదుకైపద్మరాగాః ॥

హరిపదరుచిరాణాం పాదుకైతావకానామ రుణమణి
గణానాం నూనమధేంచుమాభిః ॥ ప్రణతిశచియలగ్నాం వాస
నామెవధతై కలమకణిశ కాంతివృధిః సీభిజటాభిః ॥ ౨౦౪॥

ప్రతివిహరణమతే పాదుకైరంగభర్తృః పడకమలసగం
ధాః పద్మరాగాస్త్యదీయాః ॥ తరుణతపసమైత్రీ ముద్వమద్వి
ర్జయూభేన్ద్రుల కమలవిభూతిం స్థాతయంత్యవ్యవస్థాం ॥ ౨౦౫॥

అయమనితరభోగా రంజయివీతరాగా అరుణమ

జిగగానాం తావకానాం ప్రకాశః । మధురీపుపదరక్షేమం యు
జాజ్వల్యమానాశ్చ లభయత్తజనానాం కాశ్వతంపావరాశిం॥

ప్రచురనిగమగంధాః పాదుకైరంగభస్త్రైః పదకమలసమృ
ద్ధిం పాదుకైభావయంతః॥ దధతిశేకలయంతో గాథ మంత స్తమి
స్రంస ముదితమరుణత్వంతావకాః పద్మరాగాః॥ ౬౦౮॥

లాక్ష్యలక్ష్మీమధురరుచకైరంగిణః పాదరక్షే వక్త్రాభి
జే మదవిరిణతిం పద్మరాగద్యుతి స్తే కన్తోపాంతేకిసలయ రుచిం
దేవిసేవాసతానాం సీమంతేచంద్రిదశేసుద్భవాం సౌతిసింధూర
శోభాం॥ ౬౦౯॥

అగుణమణయ స్తవైతే హరిపదరాగేణ లబ్ధమహిమా
నః॥ గమయంతిచరణరక్షే మ్యమణిగణంజ్యోతిరింభితాం॥ ౬౧౦॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సహతంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్దేవేంద్రనాథస్య శ్రీమద్విదాంతాచార్యస్య
కృతిమ శ్రీరజ్జనాథ పాదుకాసహస్రే
పద్మరాగపద్ధతి శ్చతుర్దశీ.

శ్రీయై నమః.
శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేశికాయ నమః.
శ్రీరజ్జనాథపాదుకాసహస్రే

ముక్తాబద్ధతిపారంభః
బద్ధానాం యత్ర నిత్యానాం ముక్తానామిశ్వరస్య చ ప్ర
త్యక్షం శేష శేషిత్వం సామసిద్ధ్యతుపాదుకా॥ ౬౧౧॥
తవరంగధురీణపాదరక్షే విమలామాత్రకపద్ధతిశ్చిభాతి॥

గుహ్యదిత్వయిపాధి తాపవర్తనాస్సమయే సంక్రమితేవసాధు
కృత్యాః ౬౧౨

శరణాగతనస్యమాలినీయంతవ ముక్తామణిర శ్చ నిర్దుః
రాష్ట్రే॥ ననురంగధురీణపాదరక్షే జగతీనిత్యమైవ పమాతృకా
భూత్ ౬౧౩

అధినిష్ఠువదంపరిస్ఫురతి నవముక్తామణి నిమలప్రకా
శః॥ తరిపువ్యసిమంగళానిత్రుంసాం త్రితివచ్చంద్రకలేవ పాదు
కేత్యం ౬౧౪

నిహితాపవహాక్తికావలిస్తామభితః కాంచనపాదుకే
మురారే॥ నఖచంద్రమనాంబదాశ్రితానాం ప్రతిమాచంద్ర
వరంపరేవభూతిః ౬౧౫

నమతామువైతివపుహపి నచాభవదీయహాక్తిక మహా
శ్చురితా॥ హరిపాదుకే హరివదోద్భవయానకా పగామర
పురాటకయాః ౬౧౬

తవరంగ చంద్రతపనీయపాదుకే విమలానముద్వహాతి
హాక్తికావలి॥ చరణారవింద నఖచంద్రమండలప్రణయో ప
యాతవవతారకారుచిః ౬౧౭

చంద్రచూడమకుటనలాలితా చారుహాక్తికమయూఖ
పాండురా॥ రంగనాథపదపద్మసంగి నీలశ్యాపేనురధు నీవపా
దుకే ౬౧౮

యేభజంతిభవతీతైవనే హాక్తికద్యుతి వికల్పగంగ
యా నధాఃకాంతీమధుతైరిపాదుకే॥ హారిచంద్రకళలస్యచం
ద్రికాః ౬౧౯

ముక్తామయూభైర్నియతంత్యదీయై రాపూరయిష్య
న్నవతంపచంద్రం॥ చిత్రరంగేశ్వరపాదరక్షే దేవ్యా మహాద
ర్శిత పన్నుతిస్త్యాం ౬౨౦

పరిష్కృతామాక్తిరక్షజాలైః పదస్యగోప్రీథః క్షిము
రాః॥ భవత్సనకోర్తినమాకులానాం పుంసాంతమస్సగర
పాఠపాత్రీ॥ ౬౨౧॥

రంగేశపాదప్రతివన్నభోగాం రత్నానువిద్వత్సహితాంశి
రోభిః॥ ముక్తావదాతాంమణిపాదుకేత్వామూర్తిం భుజంగాధిప
తేః ప్రతీనుః॥ ౬౨౨॥

ముకుందపాదావనిమాక్తికైః ప్రజ్యోత్సన్నమయంశిశ్వ
మిదందివాపి॥ వైమానికానాం సభజంతియేనవ్యాకోచతామం
జలిపద్మోళాః॥ ౬౨౩॥

సమాశ్రితానామనఘాంవిశుద్ధిం త్రాసవ్యపాయంచ వి
తస్వతీత్వం॥ సాయుజ్యమాపాదయసి స్వకీయైర్ముక్తాఫలైర్వాధవ
పాదుకేసః॥ ౬౨౪॥

అవైమిపాదావనిమాక్తికానాం కీర్ణాముదగ్రైః కిరణ
ప్రరోహైః॥ యాశ్రోతృవార్ధంఽహితాంమురారైరభంగురా
మంకురపాలికాంత్యాం॥ ౬౨౫॥

శివత్వహేతుంసకలస్య జంతోస్సస్సో విశేషైస్సుభగా
మసంప్రేయి॥ ముక్తామయాభైస్సుర సింధుమన్యాం పుష్టాసి
రంగేశ్వరపాదుకేత్వం॥ ౬౨౬॥

రంగేశయానస్యపదావనిత్వా లావణ్యసింహోన్నవిధే
నిషణ్ణాం॥ పరిష్కృతస్త్రోత్తిక బాలదృశ్యాప్రమాతభిన్నాం ప్రతి
యంతిశుక్తిం॥ ౬౨౭॥

అవైమిరంగేశ్వరపాదరక్షే ముక్తాఫలానిత్వయిమస్తులా
ని॥ తేనైవకల్పాంతర తారకాగాముప్తానిబీజానిజగద్విధాత్రా
విక్రమ్యమాగమ భవత్ కుగమంతరికం మాయావినా

భగవతామృతపాదరక్షే! శ్ర్యామాపగా విపులబుద్ధ్యదవర్జసి
యై ర్ముక్తాఫలై స్తవశుభైః పునరుక్తతారః॥ ౬౨౯॥

లక్ష్మీవిహారరసికేనవతావనిత్యం రిక్తావిధాభావతాజగ
తోనియుక్తా నత్యంతదర్శయన దర్శయసి ప్రభూతం ముక్తామ
యాభవిక రణ విసృత్య రేణ॥ ౬౩౦॥

పాదార్పణేనభవంతి ప్రతిపద్యమాన శ్రీరంగచంద్రమ
సినంభృతమాక్తికశ్రీః అంగీకరోషి చరణావని కాంతిమగ్ర్యము
ద్భిద్యమానకుముదేవకుముద్వతీత్యం॥ ౬౩౧॥

త్రయ్యంతహర్ష్యతలవణా మధామితేనజ్యోత్సావిక
ద్భిత రుచామణిపాదుకైర్వం ముక్తామయీమురభిదంఘ్రి సరో
జభాణాంసర్వై నతేనమయసీవనతామవశాం॥ ౬౩౨॥

వైకుంఠపాదసఖవాసనయైవనిత్యం పాదావని ప్రసవతే
తవమాక్తికాని అచ్చిన్నతావళమనాయై నమాగ్రితానా మా
లోకమండల మిపాదమృతప్రవాహం॥ ౬౩౩॥

రామానుప్యత్తిజటిలెభరతస్యమాణో రంగాధిరాజపద
పంకజరక్షిణీత్యం ఏకాతపత్రితజగత్ప్రితయాద్వితీయం ముక్తాం
శుభిః కృతవతీనవమాతప్రతం॥ ౬౩౪॥

పాదావనిస్ఫుటమయూఖ మధుప్రవాహముగ్ధా పరి
స్ఫురతి మాక్తికపద్ధతి స్తే! రూఢస్యరంగపతిపాదసరోజమధ్య
రేఖార్తనస్ఫురతరోప పుష్పపంక్తిః॥ ౬౩౫॥

అమృదితైః పదనభేందురుచా మనోజ్ఞేయైశ్చాంతం శుభి
ర్దురభిదోమణిపాదుకైర్వంస్వాభావికీంసకలజంతుషు సార్వభౌ
మింప్రసాదయః ప్రసత్తిమమలాంప్రకటికరోషి॥ ౬౩౬॥

నిస్సేషపక్షమలివం, హృదయ మదీయం నాథస్యంగ
వసం, రఫరోధుమిచ్చిరి. మాత స్తవై నసహసా మహిపాదర
క్షేముక్తా శవస్ఫటిక పాదతులా నయం॥ ౬౩౭॥

శ్యామాతన్మగ్ధతః ప్రతిపన్నతాత్వం చంద్రికా
విమలహాక్తికదస్యనీయా, స్థానితదేతనుభయం మహిపాదరక్షే
బాధంక్షణాన్నయతి బుద్ధిగుముద్వతీనః॥ ౬౩౮॥

ఉద్గాఢపంశమస్తై ర్మహిపాదంక్షేముక్తా శుభిర్తురభిదో
నఖర శిభిన్నైరి. చూడాచదేహుః హి తాత్రిదశ్వరాణాం తీ
ర్థోద్ధృతై స్సృజయనీవ పదార్థిసప్తాః॥ ౬౩౯॥

రంగేశపాదనఖచంద్రసుధానుజేశంసం, పాశ్చ సిద్ధగుళి
కాఞ్చితావకీనాః సంసారసంజ్వరజపాంమణిపాదంక్షే సంజీవ
నాయ జగతాంప్రథమతిముక్తాః॥ ౬౪౦॥

భావై తన్వై ధిగతా ధిరతప్రధానైః ప్రత్యుప్తహా
క్తికైః మే విగ్రహైశ్చ॥ రంగేశ్వరస్యనియతంత్య యిలాశ్చ
ధ జ్వలం స్థలీవల తానుః పాశుకైశ్చ॥ ౬౪౧॥

మన్యేముకుందచఃణావసి మళ శిచైవైష్యస్యదేవి భవ
తీంవిశిష్యశ్చభోః॥ ఆపాదయత్యధిపతాః ప్రతిపన్నతాం
నూన తువార కింజలవనాక్తికాః శ్రేః॥ ౬౪౨॥

పద్మాపర్యేహారతః వీరూమాచచంతి మాక్తామూ
ఖనిః హైః పుత్రావసీర్ణైః॥ కందానికాంచనపద్మానివద్భిః సినాం
మన్యవినితీవసి ముండరీషుకాకాను॥ ౬౪౩॥

ఆశాస్యనూనమః ఘాంమణిపాదరిక్షే చంద్రస్యవారిని
సుతానహజన్యస్యద్ధిం॥ ధాత్రీముకుందపదయోరస పామనీం
త్వాంజ్యోత్స్నాసమాశ్రయతిహాక్తికవక్త్రలక్ష్మ్యం॥

యోనామకేచిభ తీ విషయావ మ్రోతై సయంతి కృ
తీంసంజమ త్రయంనైః॥ ఇగ్ధర గన్యంశ్చైషిపాదరక్షే
ర్వన్వైక్తికేషుని యతాపవాతేవసద్ధిం॥ ౬౪౪॥

అనుదినలభితానా మంగుళీవల్లవానాంజనితముకుళశో
త్తైర్దైవిముక్తాఫతైవ్వం । ప్రకటయసిజనానాం పాదుకైరంగ
భర్తుః పదసరసిజరేఖాపాంచజన్యవ్రసూతిం ॥ ౬౪౬ ॥

బలివిమధనవెలూ వ్యాపినస్తన్యవిష్టుః పదవరసిజమా
ధ్వీపావసీదవిమానం జననసమయలగ్నం జాహ్నువీతారకా
నాం వహతిచరణరత్నైవాసనాంహాక్రికానాం ॥ ౬౪౭ ॥

ముధురిపుపదమితైర్వైకమిం దోస్సరోజైశ్చమయితు
మివతారాస్సవ మానాశ్చిరంత్యాం ప్రచురకిరణపూరాః పా
దుకైసంశ్రితానాం కలికలుషమశేషం త్వాశయంతీవముక్తాః ॥

ముకుళితపరితాపంపాణినాం హక్తికైస్సైస్త్రిమృతి
మివ దుశానామూద్రియేపాదుకైత్వాం వివధరఫణిసంక్రియ
త్ప్రభావేనమన్యలలితశటసయోగ్యంగమాసీన్దురారః ॥

సకృదపివితానాం తావముస్తూలయంతీం త్రిభువనమ
హసీయాంత్యా ముపాశ్రిత్యమానం నజహతినిజకాంతింపాదు
కైరంగభర్తుశ్చరణ సఖమణీనాం సన్నిధౌముక్తికాని ॥ ౬౪౮ ॥

భువనవిదమశేషంవిభ్రలోరంగభర్తుః పదకమలమి
దంతేపాదుకైధారయంత్యాః । చిరవిహరణభేదాత్ సుభృ
తానాంభజంతి శ్రమజలకణికానాంసంపదంహాక్తికాని ॥ ౬౪౯ ॥

ప్రకటితయశసాంతే పాదుకైరంగభర్తుర్ద్విగుణితసఖ
చంద్రజ్యోతిషాంహాక్తికానాంకరణవిలయవెలూకాతరస్యాన్య
జంతోశ్చమయంతిపరిత్వాం కాశ్వతీచంద్రికేయం ॥ ౬౫౦ ॥

దివ్యభామస్థిరమభియతాం దేవిముక్తామణీనాం మ
ధ్యకల్పిద్భవతి జిధుజత్వాదుకైతావకానాం న్యస్తానిత్యంనిజ
శుభగణవ్యక్తిహేతోశ్చవత్సామాత్మజ్యోతిశ్శమి తిలమసాం
యోగివామంతరాత్ ॥ ౬౫౧ ॥

శుద్ధనిత్యంస్థిరపరిణతాం దేవి విష్ణుపదైత్వామాన్ధాసీం
తామమితభాం పాదుకైరంగయాయి । అతోక్తిస్సైవ్యభవ

నమఖలందీపవత్స్వాప్యకామం ముక్తాశ్శుద్ధియమపసదనాద్భి
భ్రతిత్రాసహీనాః॥ ౬౫౫

ప్రాప్తాశ్శౌరశ్చరణకమలం పాదుకే భక్తిభాజాం వ్ర
త్యాద్యేష్టంకిమపివృజనం ప్రాపితంమాభిభాగం దైవేనత్వందళశ
తదృశాదంతిరాజన్య ధత్సేమాధీశస్యస్తాముఖపటరుచింమా
క్తికానాంప్రభాభిః॥ ౬౫౬

తవహరిపాదుకే వృధులమాక్తికరత్నభువః ప్రశలదమ
ర్త్యసింధులహారీనహధగ్మచరాః॥ పవమజరామరంవిదధతేకధ
మింబసతాం వ్రణతమరేంవమాభి ఫలితంకరణాఃకిరణాః॥

కవదేశస్యాపి క్షితిధరపదత్రాయణితదా అటంత్యా
స్వచ్ఛందం హరిపదధరేహటకధరే॥ ముహూర్తం గామన్యాం
క్షిరితితవముక్తానుజీనుహః॥ ముధారంభః కుంభస్థలమనుకలం
సింఛతియథానిరాలంబోలంబోదరకళభశుండాలచుళికః॥ ౬౫౭

ముకుండపదరక్షిణీ వ్రగుణదీప్తయస్తావకాః పీఠంత్య
మృతనిర్ఘ్నరంకమపిమాక్తికగ్రంథయాః॥ మనాగపిమనీషిణో
యదనువంగిణస్తక్షణాత్ జరామరణదంతురిం జరాతిరాంత
తాపిత్రయం॥ ౬౫౮

జేవశ్శీఃదలాపయా తిలకతస్తివృక్ష్యవర్యవతే గారీపా
దసరోజపావకధనీమూలే సమాలక్యతే॥ ఇత్థంజల్పతి దుర్మదా
న్తురభిదశ్శుద్ధాస్తజెటిజనప్రాయస్త్వంమణిపాదుకే ప్రహసి
తాముక్తానుయూఖచ్ఛలాత్॥ ౬౫౯

రంగేశచరణరత్నాసామే విదధాతుకాశ్వతీంశుద్ధిం య
న్తాక్తికప్రభాభిశ్చ్యేతద్వీపమేవ సహ్యాజాద్వీపం॥ ౬౬౦

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సర్వతంత్ర స్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిమ శ్రీరఙ్గానాథ పాదుకా సహస్రే

ముక్తాపద్యతి రహ్మాదః

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమా న మహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహ సే

మరతపద్ధతి ప్రారంభః.

వ. దే గరుత్మతీవృత్త్యా మఃస్తామైశ్చపాదుకాం య
యానిత్యగుణులస్మైవహరితత్వ ప్రకాశ్యతే॥ ౬౬౨॥

సలిలాసగ తేషుంగభర్తు స్త్వదనీశేషు బహిష్కృతో
గరుత్మాః । అహచ్చసినిర్వృతాకథంచన్ని ఒరజైస్త్వయి
వాచకైః విష్టైః॥ ౬౬౩॥

సమయోమహిపా సకే మురారె పాహురంతరిపురముగ్ధ
చౌకికాస్తై చారిత్తాహరిదశ్మవాం మయాభాస్తులసీవల్లన
శంకయాప్రియతీ॥ ౬౬౪॥

హరితస్సహసాహరిన్మణీనాం ప్రభయాంగసరైద్ర
పాదరత్నైః తులసీదలసంపదందధాతి త్వయిభక్తైర్నిహితః ప్ర
మానరాశిః॥ ౬౬౫॥

ప్రసదయంతీమణిపాదకేత్వం విక్షేపయోగేనవిహర
వేళాం హరిన్మణోజ్ఞాంహరికాంతసిగ్గోస్సం దృశ్యసైశ్చైవల
మందరీ॥ ౬౬౬॥

బహ్వాసిరింగేర్వరపాదాక్షే హరిన్మణీనాం ప్రభయా
స్ఫురింత్యాః మాహాదేవశ్రుతసుందరీణాం మాంగల్యదూ
ర్వాం కురిమాల్యపంక్తిం॥ ౬౬౭॥

అచ్చైర్ద్యుర్నీలయత్రైఘ్నేతితా హరిద్భిన్నదవ్యధృ నాగ
తివతీమణిపాదంక్షే సందృశ్యనేనవిత్సవండల మధ్యతాజౌ

రంకేశ్వరస్వరథసంపదివాపరాత్వం । ౬౬౨॥

శ్యామాయమాన నిగమాంశసంపాతాః స్థాప
దావనిహానిన్మణయస్త్వదీయాః । వ్యంతశాశ్వలవటీం ప్రభ
యంతిసత్త్వం నారాయణస్వరూచిరాం నఖరిశ్శృంగం ॥౬౬౩॥

ఉద్దిశ్యకామవిగతిం మణిపాదరక్షే రంకేశ్వరస్వచరణే
వినివేశితాత్మా । సాయోహానిన్మణిపదాదృథరశ్మిబంధా వా
దుష్కరోతథసతీతులసీవనాని ॥ ౬౬౪॥

సేవార్థమాగతసతాంతిదశేశ్వరాణాం చూడామణి
ప్రకరః । లిఖమాళిపుత్వం । సంవర్తియస్వసురమదకాన పావ
రక్షే స్వేనాశ్మగర్భమహసా శు పంక్తిశోభాం । ౬౬౫॥

దశపరిణతదూర్వావల్లరీసిద్ధిశేషే ర్మరికతశకలానాం
మాంసలైరంశుజాలైః । పశుపతివిద్యతాత్వంతస్య పాశానిష
ణ్ణుమదురిపుడరక్షే వంచయస్యేణశాఖ । ౬౬౬॥

వారిచరణసరోజన్యా సయోగ్యంధవత్యాః ప్రణమభిల
షంత్యోవర్ణలాభింతులస్యః । ప్రతిదినమపహరైః పాదుకతా
పకానం మకంతశకలానామాశ్రయంతే మయూర్ఖా ॥౬౬౭॥

వాదితమిమయూరై రండితాభ్యాత్మగంధై దిశశచ
రణైశ్చేజాతకాతూహలాత్వై । దనుషమధసలీలాదారికాణా
ముదారాండమనందశిపంక్తిం దేవిమాభాశ్రుతీనాం ॥ ౬౬౮॥

అధిగతబహుశాఖై రశ్మగర్భప్రమాణై త్మధునిపుపద
రక్షేమేచక్రై రంశుజాలైః । అనితరశరణానాం సూసమారణ్య
కానాం కిమపిసయసిత్వం కీచకారణ్యదుర్గం ॥ ౬౬౯॥

ప్రమదిగమశాఖాం పాదుకేరంగిణస్తాన్వం చరణసఖమ
యూరైశ్చాదువుష్పానుబంధాం । మరతకదళగమ్యాంమన్య
హే సంచరంతీంకనకనదిదనూపై కాంచిదుద్యావలక్ష్మీం ॥

నఖరణనిఖాయైత్తిత్య మావిర్భూణాశ మహితరసవి
శేషమెచక్తై రంశుభి నై పరికలయసిరమ్యాం పాదుకరంగ
భ ద్దుఃపదకమలసమీపే పద్మినీపత్రపు క్తిం॥ ౬౭౭॥

అనిమిషయవతీనామూర్త్య నాదోప శాంతైత్వయివిని
హిత పాదేలీలయారంగనాథే దధతిచరణరక్షైద్యైసాధాని
సూనంమరకతరుచిభి నై మంతుదూర్వాంకురాణి॥ ౬౭౮॥

విప్రులతమమహాభి ర్వీతదోషానాశంగం విలసదుప
రినైల్యం దేవివిష్ణుఃపదంతల్ పృథుమరకతద్వళ్యాం ప్రాప్య
పాదాననిత్యాం ప్రకటయతినమంతాల్ సుప్రయోగంహరిన్భిః

పద్మాభుమ్యోఃప్రణయవరణిర్యత్ర పర్యాయహీనాయ
త్సంస్కృతదనఘచరితాః పాదుకాకామచారాః॥ తారాన క్తంత
మహతరుణం ప్రీణయంతేజరంత్యో నిత్యశ్యామాస్తవమరతకై
ర్నూనమామ్నాయవాచః॥ ౬౭౯॥

స్థలకమలి నీవకాచిచ్ఛరణావని భాసికమలవాహిన్యా॥
యన్మరకతదళమధ్యయః కల్పిదసాసమీక్షతైశౌరి॥ ౬౮౦॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సహశంత్ర స్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిమ శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకాసహస్రే

మరకతపద్ధతి ర్గోసవింశతిః.

శ్రీయై నమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజనాథపాదుకాసహస్రే

ఇంద్రసీలపద్ధతి ప్రారంభః

హరిణాహరినీలైశ్చ ప్రతియత్నవశీంసహః అయత్నల
భ్యనిర్వాణా మాశ్రయేమణిపాదుకాం ॥ ౬౦౨ ॥

హరిత్నమరీచయస్తవైతే నవనీలీరవ నిశ్చేశేషవర్ణాః!
శ్రుతిమూఢానిశౌరిపాదరత్నైః పలితానుద్భవభేషజంభవంః!

అలకైరివలింబితశ్రుతీనాంహరినీలైస్సృజ సీత్యమున్మ
యాతైః ॥ నిమలాదయితస్యపాదరత్నైః కరుణోదన్వతివైపల
ప్రరోహాః ॥ ౬౦౪ ॥

అనఘ్నేహరినీలపద్ధతీనాం ప్రథమానైర్నణి పాదుకే
మయాభైః । అధరీఖరుషేరథాంగపాణెరమితామూర్ధ్వమవ
స్థితస్యకాంతిం ॥ ౬౦౫ ॥

చరణావనిభాతినహ్యకన్యా హరినీలద్యుతిభిస్తవానువి
ధాః పనుదేవసుతస్యరంగవృక్షైర్యమునేవ వ్యయమాగతా స
మీదమ్ ॥ ౬౦౬ ॥

అవధీరితదేవతాంతరాగా మనఘ్నేన్ద్రం మణిపాదుకే
మయాభైః । హరినీలసముద్భవైర్విధగ్నే హరినామూర్ధ్వమ
యత్నలోజనానాం ॥ ౬౦౭ ॥

నేత్రేషుపుంసాం తవపాదరత్నైః నీలాశ్మభానానిహితాం
జనేషుశ్రియాసతుంపంశ్రితరంగకోశోనిధిస్సన్వయం స్యక్తిము
పైతినిర్మలం ॥ ౬౦౮ ॥

అభంగు రామచ్యుతపాదరక్షే మాన్యామహానీలరుచిం
త్పదీయాం నిత్యే మహద్వారకవాటకాయాశ్శంకే నముత్పాట
నకుందికాన్నః॥ ౬౦౯॥

జీవయత్యమృతవర్షిణీ ప్రజాస్తానకీదనుజవైరి పాదుకే ।
ఘోరనంసరగాఘగ్రవాసినీ కాలికేయహరిసిలపద్ధతిః॥ ౬౧౦॥

శతనుభోతుభంగమనోహరా విహం సేమురమదాన
పాదుకే మణికిరీటా జేషు దివోకసాం మధుకిరీవమనోరమవక్త్రీభుః
అవ్యచ్ఛతాంకిమపిరి త్వమనస్యదృశ్యోసమ్యక్ ప్రకాశ
జననీ ధృతశ్చిష్టచాపా పాదావనిస్ఫురసివానివరత్నా మ్యాను
ధ్యేసమాధిసయనస్యకనీపికేవ॥ ౬౧౧॥

మాతస్సతీ మధిగమ్య విహరవేళాంకాంతిం సమువ్వ
హసి కాంచనవామకత్వం । లక్ష్మీకటాక్షగుదిరైహానీలంజైష
లానగ్రాసింధు వృషతైరివరంగధామ్నః॥ ౬౧౨॥

క్లప్తావకుంఠనిధిర్మణివాదంతే నీలా శుక్తైర్బలభిద
శ్శేషముద్భవైస్తే సంగచ్ఛతేముఃజవస్యమతిస్సమాధౌరాత్రో
సమస్తజగతాం రిదుజేషలక్ష్మ్యైః॥ ౬౧౩॥

ద్రష్టుంకదాచంపదాపనినై వజ తుశ్శిశ్నోతిశాశ్వతనిధిం
నిహితంకహయాం కృష్ణానుకూపహరిసిలపతేషదృశ్యాసిద్ధాం
జనంత్యమసి మువ్యసజైవిదృష్టే॥ ౬౧౪॥

ప్రత్యేమిరంగవృషతైర్మహాపాదుకే త్వాంకృష్ణాంతరంగరు
చిభిహారినిలరజైషః । విశ్వాపరాభసహనాయవదంతపీయూ
విశ్వంభగాం భగవతీ సమయేభజతీం॥ ౬౧౫॥

మత్పాముషీ పరిమితాంభవతీ తదన్యాం వైకుంఠ
పాదరసికే మణిపాదకన్యాః । అంకైస్సయ్యుక్తిరాలెఘ్నిభిః ద్ర
శీలైరాశతబిషులలితా నపదానవర్ణాః॥ ౬౧౬॥

జలమథనమగేనాం ధామభిస్తావకానాం మధురిపువదర
తే వాసరై రవ్యపితాః। అభినరణపరాణాంపల్లవీనాం తదాసీ
చ్ఛరీత గురుభయా ర్థి శ్శర్వరీకాచిదన్యాః। ౬౯౮॥

శతమఖమణిభంగైరున్మయాభ్రైర్దీశంఠీ శరణముపగ
తానాం రంగనాథనసామ్యం। ప్రథయసీజగతిత్వం పాదుకైహై
తుకానాముప నివదువగీతాంతత్కృతున్మాయవారాం॥ ౬౯౯॥

పరిచరతివిధౌత్వాం పాదుకైరంగభర్తుః పదనరసీజ
భృంగైర్భాగురై రింద్రసీలైః। ప్రకటితయమునాఘా భక్తిప్రమ
స్మశంభోః పరిణమయసిచూడావిష్ణుపవ్యాః ప్రయాగం॥ ౭౦౦॥

పదకీసలయసంగాత్పాదుకైవత్రిశశ్రీర్నఖ మణిభిరుదా
రై ర్నిత్యవిప్రన్నపుష్పాః। శతమఖమణిసీలాశౌరిలావణ్యసింధో
ర్ని బిడతమతమాలా కాపిజెలావతీర్వం॥ ౭౦౧॥

త్వయివినిహితమతర్క్వాపి పశ్యంతిమందాశ్శత మఖ
మణిజాలం శాన్తీకాణిపాదరత్నైః। వయమిదమహవిద్యైః ప్రాణి
నాంభావుకానాంహృదయగృహగుహాభ్యః సీతమండలమిన్ద్రం॥

క్లృప్తశ్యామామణిభిరసీలైః కృష్ణపత్యైః కాష్ఠాశ్రయైః
పుంసాంజనయసిగతిం దక్షిణాముద్వహంతీ॥ తేనాప్తాకంఠధ
యసివరం పాదుకైరత్వవిద్భిర్భౌదృష్టాం సగమవచసాంము
క్తికాలన్యవస్థాం॥ ౭౦౩॥

సద్భిర్బుష్టానముదిరవిధుజైః శ్రయాశ్రా వినోదస్వార
న్వానార జనిమనఘామింద్రసీలాం శుకారైః। చిత్రంభ్యాశ్రా
కుమిదవతః పాదుకైపుష్పసిత్వంవ్యాకోచత్వం విబుధవనితా
వత్ప్రేమితమహాం॥ ౭౦౪॥

నిత్యంబుష్టినయఃకుచిరైశ్శోభితాశక్రసీలైస్సాల గ్రామ
మీతిరివశుభైః శ్యాశీకానోదాపభేదైః। సాకెరాద స్సమఖిగ

కాం సంపదందర్శయంతీ ముక్తిక్షేత్రంమునిభిరభిలైర్గీయసే పా
దుకైత్యం॥ ౨౦౫॥

పాదశ్యాసప్రియసహచరీం పాదుకావాసగహర్వామూ
రుహ్యత్రిచతురపదం నిగ్గతైరంగవాధే॥ అంతస్పిగ్ధకసుర
మహిళావణివిక్షేప మిలైత్స్యామహ్వాచాయం భవతిభవనం
శక్రనీలాంశుభిస్తే॥ ౨౦౬॥

యాతేభాహ్యంగణమభియతః పాదుకైరంగభస్తువసం
చారేషు స్ఫురతివితతిశ్చక్రనీలత్రభాయా॥ వివ్వక్సేనప్రభృతి
భిరసాగృహ్యతేవైతహస్తైర్భూ విక్షేపస్తవవివిదదాంనూన
మాహ్వనహేతుః॥ ౨౦౭॥

అక్షోరంజనకల్ప నాయవనికాలాన్య ప్రనూత్యైశ్చైశ్చి
ద్గంగా యమునాముకుంద జలధేర్వలాతేమాలాటని॥ కాంతా
కుంతలనంతతి శ్శుభివధూకమూరికాలక్రియానిత్యంతర్నవదా
వనిస్ఫురతితే నీలామణిశైలికా॥ ౨౦౮॥

నిరంతరపురందరోపలభువంద్యుతింతావకీమవైమి మణి
పాదుకైవరణిసంగినీరంగిణి॥ తదీయనవయావనద్విరదమల్ల గం
డస్థలీగళన్మదర్పుశం ఝలబహుళకజ్జలక్యామి॥ ౨౦౯॥

ప్రతిమస్త్యాంపాతావనిభగవతోరంగవనశైఘ్రానీభూతా
మిత్యం వదకమలమాధ్వీపరిణతిం॥ స్ఫురంతఃపర్యంతేమదగరిమ
నిష్పాదమధువప్రసక్తింయైతే విదధతిమహానీలమణయః॥

నమతాంనిజేంద్ర నీలప్రభవేనముకుంద పాదుకైభవతి॥
తమసానిరస్యతితమః కంటకమివకంటకైనేవ॥ ౨౧౦॥

ఇతి కవిలార్కిక సింహస్య సహారోత్ర స్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషు శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకాసహస్రే

ఇంద్రనీలపద్మతి ర్వింశతిః॥

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకా సహస్రే

వింబప్రతివింబపద్ధతి ప్రారంభః.

శౌ రశుద్ధాంతనారీగాంవిహారమణిదర్శణం ప్రసత్తైరివ
నంస్థానం పదత్రాణముపాస్మహే! 2021

కమలాపతిపాదుకకదాచి ద్విహాగంద్రస్వయి బింబి
తోవిభాతి! నవిలాసగతైపిరంగభర్తు ర్విజమాత్మాన మిహోప
యాతు కామః॥ 2031

మణిపంక్తిమతేదిశామధీకాః ప్రతిబింబాని నిజానివీక్ష
మాణాః॥ అభీయంతిముకుందపాదుకైత్వా మధికాకాంతరస్ప
ష్టికంకయేవ! 2041

మణిమాలిక తేనబింబితేనప్రణతానాం పరితస్సుతాగు
రాణాం॥ మురభిష్మణిపాదుకైమహిమ్నా యుగవత్తైవనమర్చి
తేవభాసి॥ 2051

ఉపసీతముపాయనంసురందైః ప్రతిబింబచ్చలతః స్వ
యిప్రవిష్టం॥ స్వయమేవకేల ప్రసాదభూమ్నా ప్రతిగృహ్యసిము
కుందపాదుకైత్వం॥ 2061

రంగేశ్వరస్యనవవల్లవలోభ నీయాపాదాకథంసు కఠినా
స్వయముద్వహేయం॥ ఇత్యాకలయ్యనియతం మణిపాదుకైత్వం
వచ్చాస్తరంవహసి తత్ప్రీతిబింబలతౌత్॥ 2071

పాదార్పణాత్ ప్రథమతోహరికశ్మరమ్య మధ్యేతవ
ప్రతిఫలస్మణిపాదరక్షే! మన్యనిదర్శయతి కంగవతియ్యగాంతే
స్యగ్రోధపత్రకయితం నిజమేవరూపం॥ 2081

యాత్రావసానమధిగచ్ఛతి రంగనాథవిశ్రాంతయస్యనువ
దం మణిపాదుకైర్వం॥ ప్రాయఃప్రయాణవమయే ప్రతిబింబితా
నాం తీర్థావగాహమవరంత్రిదశైశ్వరాణాం॥ ౭౧౯॥

ఉద్భావచేషుతవ రత్నగణేషుమూలర్వధాః ప్రయాణ
సమయే ప్రతిబింబితాంగః॥ ఆశంకతేమధుభిదో మణిపాదుకే
త్వామాగామికల్పకమలావనన పంక్తిగర్భాం॥ ౭౨౦॥

అలోలరశ్మినియతామణిపాదుకైర్వా మారుహ్యసంచ
రతి రంగవతేనరీలం॥ అంతఃపురేషుయగవత్సుద్యశోభసంతే
జోలాభిరోహణరసం త్వయిబింబితాంగ్యం॥ ౭౨౧॥

కాలేషుకాశువపదావనిభక్తివ్రతుః కార్యాణిదేవి భర
తోవినివేదయంతైః త్వద్రత్న బింబితతయాపి ముహుస్సన్వీయం
రాజాననస్థితిమివైక్యభృశంలబ్ధైః॥ ౭౨౨॥

ప్రత్యాగతేవిజయినిత్రధమరఘూణాం విద్యవ్యతిత్వయి
పదంమణిపాదరక్షే॥ రత్నైశుబింబితసశాచర భానరాంత్యాం
పూర్వకణిస్థయివ పుష్పకమన్వపశ్యత్॥ ౭౨౩॥

వైయాకృతీంశమయితుజగతోన హంత్యారతౌ ధు
రంరఘుపురందరపాదరక్షే॥ ప్రాజ్యంయశః ప్రచురచామరబిం
బుల్యైర్వాప్రియ స్త్వయాకబళితంప్రతిభూపతీనాం॥ ౭౨౪॥

ప్రతిదిశమువయాతే దేవియాశోర్నవార్ధం త్వయివి
హరణకాలేబిలిలేతవలోకే॥ ననా సిమణిగజైస్త్యంపాదుకైరం
గభర్తుః కబళిత పకలాధాణాంకాంచి దన్యామివన్ధాం॥ ౭౨౫॥

భగవతిగరుడశ్చే వాహనస్థామృరేత్రా స్త్వయివినిహీ
తపాదేయూ మెవాశ్రయంతి తదపిచరణరక్షేరత్న కాలత్వదీ
యైరతిఫలితని జాంగామృత్యువాహభవంతి॥ ౭౨౬॥

స్వచ్ఛాకారాంశురయవతయస్వ ప్రతిచ్ఛందలక్ష్యై
ద్వాహంతేత్వాంప్రణతి సమయేపాదుకేసాభిమానాః॥ స్త్రీర
త్నానాంవరిభవ విధాన్యప్తిమాశ్చైవతా స్త్రీతైశ్చతుంపరసఖ
మునయార్యశీమూడజాతాం॥ ౨౨౬॥

స్వచ్ఛాకేలిప్రియపహచరీంస్వచ్ఛరత్నాభి రామాశ్చ
నేష్టానినిహితచరణో నిర్విశ్రాంతగనాథ॥ సంచారాంతేపహక
మలయాశేషశయాభి మాధస్త్యత్వాపిత్యాంత్యతివపు స్వ
ప్రతిచ్ఛందలక్ష్యై॥ ౨౨౭॥

త్వామైకామసిగతవతః శేలిసంచారకాలే పాశ్చ్య
స్థిత్యానినిహితదృశోః పాదుకేనశ్యలక్ష్యైః॥ త్వద్రత్నప్రతి
ఫలితయోనిత్య లక్ష్యప్రసాదా వర్తాభూమ్యానిశితభవతి
పాదసేవాంశురారే॥ ౨౨౮॥

ఏకామకః కిలనిరవిశత్పాదుక ద్వారకాయాం క్రీడా
యోగీకృతలహు తనుక్షుడక స్త్రీసహస్రే॥ శుద్ధజీవిత్యదుపని
హితేలింబిగోరత్నచాలే భుంక్తేవిత్యంసఖలు భవతీంఘామికా
నాసహస్రే॥ ౨౩౦॥

హరిపాదసఖేషుభవతి ప్రతిఫలితవైతదపి రత్నేషు॥ ఉ
చితాదుభః పశావనివింబప్రతివింబకాయావయో॥ ౨౩౧॥

ఇతి కవి శార్మిక సింహస్య సహ తంత్ర స్వతంత్రవ్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరజనాథ పాదుకా సహస్రే
వింబప్రతివింబపద్ధతి రేఖింశతిః.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనగమాస్తమహాదేవీ కాయనమః.

శ్రీరజనాథపాదుకాసహస్రే

అథకాంచనపద్ధతి సారంభః.

కల్యాణప్రకృతింపంచె భజంతీంకాంచనక్రియం। పదా
ర్థంపాదుకాంశౌరః పాదపవనివెళితాం॥ 23౨।

మధుజత్తమకాంతితస్కరాణాం జలచానామభయం
విధాతుకామా చపతెవతదంఘ్రిమాశ్రయంతీ భవతీకాంచన
పాదుకేవిభాతి॥ 233।

నిశాపీఠ్యతరమ్యకృష్ణరత్నాభవతీ కాంచనసంపదం న్యన
క్తి పరిశువ్యతిపాదుకే యదీతాసహసాన సమలోష్ఠకాంచ
నత్వం॥ 23౪।

సురభిర్నిగమైస్సమగ్రకామా కనకోర్కర్నవతీ పదావని
త్వం। దిశసివ్రతివన్నమాధవక్రీరనిశోన్నిత్రమశోకవైభవంన॥

పతివణగగుణసువణకాతెర్జగతిభ్యాత మసారభాదవ
ణాం। శ్రుతిసారభకాలినాస్యహేమ్నా భవతీశౌరి వచావని
త్యదభాత్॥ 23౫।

ప్రతిపన్నమయూర కంకభామ్నా పరిశుద్ధనవచావని
స్యకెన। కమలాస్తవభూషణోచితం తద్భవతీరత్నమలంకరోతి
హేమ్నా॥ 23౬।

కాంత్యాపరంశ్రుతు మూప్రణభాత్పువణాం కర్తుం
మాత్వమసికాంచనపాదరత్నే। అన్యాద్యకేదికేసియావినతస్య
మూరాకారాగృథస్తలిక సంపదమిందుమారే॥ 23౭।

చంద్రాకృతిః కథమకల్పయథాస్తదాసీం వైమానిక
ప్రణయినీపదనాంబుజానాం । విక్రాంతికాల విరతేననిజనధా
మ్నాబాలాతపం బలవిజుడకాన పాదుకేత్వం॥ ౨౩౯॥

రేభేతదాప్రభృతినూనమియంభవత్యాః కాంత్యాకవ
రతనయాకనకా పగాత్వం । యావన్మృగుండ కుదహేమపదావ
నిర్వృత్త్యాం విభూషితవతిపురినంతదీయం॥ ౨౪౦॥

చిత్రంసరోజనిలయా సహితస్యశౌర్యస్వాచితానిచ
రణావనిసంవిధితోః॥ సద్యోవికానముపయంతి సమాధిభాజాం
చంద్రాతపితవమాననపంకజాని॥ ౨౪౧॥

త్వయ్యేవపాద మధిరోవ్యసంప్రవాహం నాధేవదావ
నినికామయితంప్రవృత్తైః ఆత్మీయకాంచనరుచా భవతీవిధతై
హేమూరవింద భరితామివహేమసింధుః॥ ౨౪౨॥

విహరతిపురినేమత్వత్సఖే రంగనాధే కనకనరిదియంశే
పాదుకేహేమధామ్నా । వహతినలిలకేళిస్త్రస్త శోభావరోధ
స్తనకలక హరిద్రాకుంకపింగామవస్థాం॥ ౨౪౩॥

మరభిగమగంధా సౌమ్యవద్భాకరస్థా కనకకమలిసేవ
ప్రేక్షసేపాదుకేత్వం । భ్రమరఇవసదాత్వాంప్రాప్తనానావిహార
శ్చతమఖమణిసీలస్సేవతే కాజగధన్వా॥ ౨౪౪॥

కనకరుచిరవర్ణాం పాదుకేవహ్యసింధు శ్చియమివమ
హసీయాం సింధురాజస్యపత్నీం । స్వయమిహాసవిధస్థా సౌమ్య
జామాతృ యుక్తాముపచరతిరసేన త్వమపత్యాభిమానాత్॥

అనుకలమువజీవ్యా దృశ్యసేనిర్ఘరాణాం త్రిపురమధవ
మూలౌశేఖరత్వందధానా । ప్రతిపదమగిగమ్యప్రాప్త శృంగాసి
శౌరస్తదపిచరణరక్షే పూర్ణచంద్రాకృతిస్తవం॥ ౨౪౫॥

కనకమపితృణాయేమన్యతే వీరరాగాన్వణమపికనకం
కేజానతేత్వప్యౌకైః । మధుఃప్రపదరక్షయత్వదభోగపసితా
పరిణమయసిహైమాన్ దేవిదూర్వాంకురాదీన్ ॥ ౭౪౭॥

విశుద్ధిమధికచ్ఛతిజ్వలననంగమాత్కాంచనం విదంభిత
జగంతిరన్నఖలుతద్వివర్ణవ్యతి । కథంకనకపాదుకే కమలలోచ
నే సాక్షిణేత్వయైవ పరిశుద్ధతాహుతభుజోపహుట్యతే ॥ ౭౪౮॥

తారానంగప్రధిత విభవాంచాకు జాంబూనదాభాం
త్వామాయాధస్త్రీదశమహితాం పాదుకేరంగనాథ ॥ సంచా
రిణ్యంసురశిఖరిణై వృష్ణసామేఖలాయాంధతే మత్తస్విరద
పరినా సామ్యకాయానమిత్యాం ॥ ౭౪౯॥

కనకరుచిరాకాశ్యాఖ్యాతాకనైశ్చరణోచితా శ్రితగు
రుబుధాభాన్వ ద్రూపాద్యిజానివసేవితా । విహితవిభవానిత్యం
విష్ణోవదేమోపాదుకేత్వ మసిమహతీవిశ్వేమాంసశ్శభాగహ
మండలి ॥ ౭౫౦॥

ప్రజ్వలితవంచహేతిహిరణ్మయ్యాంత్వాం హిరణ్యవిల
యాహాః । ఆవహతాజాతవేదాశ్చియమివసః పాదుకేనిత్యం ॥

ఇతి కవిరార్కిక సింహస్య సనకతంత్ర స్వతఃత్రస్య

శ్రీమదుద్వేంకటనాథస్య శ్రీమదుద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషు శ్రీరత్ననాథ పాదుకాసహస్రే

కాంచనపద్ధతిః చ్ఛావించితిః.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

త్రయోవింశతి శ్లేషపద్ధతి ప్రారంభః.

వృష్టాంభూమావనంతేన నిత్యంశేషసమాధినా అహం
సంభావయామిత్వా మాత్మానమివపాదుకే॥ ౭౫౨॥

వచ్చాభోగాత్పాదుకే రంగభర్తుః పాదస్పర్శాద్భోగమ
స్యప్రపిన్నో॥ శేషస్యైకాంభూమికామబ్రవీత్సామాచార్యా
గానుగ్రహిర్యామునేయః॥ ౭౫౩॥

శేషత్వమంబయది సంప్రయతిప్రకామంత్యద్భూమికాం
ననుధిగమ్యభుజంగరాజః॥ త్వామేవభక్తివివతైర్వహతాంశిరో
భిఃకాస్టాంగతంతది హశేషపాదరక్షే॥ ౭౫౪॥

మాభూదియంమయి నివర్ణపదస్య నిత్యంవిశ్వంభరస్య
వహనాద్వ్యధితేతిమత్వా॥ ధత్సేబలాభ్యధికయా మణిపాదుకే
త్వంశేషాత్మనావ సుమతీనిజయైవమూర్త్యా॥ ౭౫౫॥

తత్తాదృశానిజలలేన నిరూఢకీర్తిశ్లేషస్తవైవ పరిణామ
విశేషపషః॥ రామేణసత్య వచనాయదనస్యవాహ్యంప్రౌఢం
పురావసుమతీంభవతీ నియతా॥ ౭౫౬॥

శేషత్వనీమనియతాం మణిపాదరక్షేత్వామాగమానిః
కులవధూమినబాలపుత్రాః॥ త్వదూపభేదశయితస్య పరస్య
పుంసః పాదోపధానశయితాను పధానయంతి॥ ౭౫౭॥

భరతశిరసిలగ్నంపాదుకే దూరతస్త్వాన్వరత్నమపివ

వందేలక్షగళ్యేషభూతః॥ కిమిదమహవిచిత్రం నిత్యయుక్తస్సిషే-
వేదశరథతనయస్స సంగనాధస్త్యమేవ॥ ౭౫౮॥

భూయోభూయఃస్తిమిత చలితేయస్య సంకల్పసింధౌబ్ర-
హ్మేశానప్రభృతయథిమెబుద్ధృదత్వంభజంతి॥ తస్మానాదేయ-
గవరిణితోయోగనిద్రాను రూపంకృయతల్పంకిమపిత సుజేషా-
దుజేభూమికాద్యః॥ ౭౫౯॥

అహీనాత్పారంగక్షితిరమణపాదావని వదానతామిధం
త్రాణాత్ప్రీతి నిజసతత్వవిభవా॥ అవిద్యాయా మిన్యా
స్పృశసి పువరేకాహపదవీంక్రతునా మారాధ్యా క్రతురపి
చనర్వస్త్యమసినః॥ ౭౬౦॥

బహుముఖభోగ సమేతైర్నిర్దుక్తతయా విశుద్ధిరూప-
న్నైః॥ శేషాత్మికాపదావనినిషేవ్యసే శేషభూతైస్త్యం॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సవతంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరఙ్గానాథ పాదుకాసహస్రే
శేషపద్ధతిః ప్రయోగింశతి.

చతుర్వింశతి ద్వంద్వపద్ధతి ప్రారంభః.

ప్రపద్యేపాదుకారూపం ప్రణవస్యకలాద్వయం॥ ఓతం
మితమిదంయస్మిన్న సంతస్యాపితత్వదం॥ ౭౬౧॥

మణిపాదుక యోగ్యగంమురారే స్తవనిత్యం విదధాతు
మంగళాని॥ అధీశ్వర్యచరాచరస్య రక్షామరుకంపాః కమయోరి-
వావతారః॥ ౭౬౩॥

చరణౌమణిపాదుక యోగ్యురారేః | వణతాన్పాలయి
తుంప్రవద్యమానం | విపణామిహదైవమానుషీణాం ప్రతికారం
యువయోర్ద్వయంప్రతీమః॥ ౭౬౪॥

అహిలోన్నథనాయసంక్రితానా మలమాలోకవిశేష
శబ్దతోవా | కరయోశ్చరధాంగపాంచజన్యోమధుహంతుః పద
యోశ్చపాదుకేయే॥ ౭౬౫॥

అవదీధితిసాధుపద్ధతీనా మలసానాం మధువైరిపాదుకే
ద్యే | ఇతరేతరసాహచర్యమిత్థం ప్రతిపన్నే ఇవదైవపారుషేనః॥

పార్శ్వయోస్సరసిజావసుంధరే పాదయోశ్చమణిపా
దుకేయువాం | సన్నికర్షథ నచేన్నధుద్విషః కింకరివ్యతిక్రతాగ
సాంగణః॥ ౭౬౬॥

పాదుకేభవభయ ప్రతిపయోర్భావయామి యువయో
స్సమాగమం | సక్తయోర్దమజవైరిణః పదేవిద్యయోరివవరావ
రాత్మనోః॥ ౭౬౭॥

రంగనమన్తి రధాంగలక్ష్మణశ్చింతయామి తపనీయపాదు
కే | శాపదోషశమనాయతత్ప్రదేచక్రహాకమిధునంకృతాస్పదం॥

మానయామిజగతస్తమోవహే మాధవస్యమణిపాదు
కేయువాం | దక్షిణోత్తరగతిక్రమోచితేపద్ధతీ ఇవమయాఖ
మాలినః॥ ౭౬౮॥

రంగనాధపదయోరలం క్రియారాజితేనక పాదుకా
ద్వయూ | తద్విభూతియంగళీవతా దృశీఛందతస్సమ విభాగ
మాశ్రితాం॥ ౭౬౯॥

సాక్షాత్పదంమధుభిదః ప్రతిపాదయంత్యో మానోవప
త్తినియతేమణిపాదుకేద్యే | అన్యోన్యసంగతి వశాదుపవన్నచ
ర్యామాజ్ఞాంశ్రుతి స్మృతి మయీమవధారయామి॥ ౭౭౦॥

విశ్వోపకారమధి కృత్యవిహారకాలేష్వన్యోన్యతః ప్రథ
మేవవరిస్ఫురంత్యోః | దృష్టాంతయంతియువ యోర్మణిపాదరక్షే
దివ్యంతదేవవిధునం దివిషన్నిషేవ్యం | 223 ||

ద్వావేవయత్రచరణౌ పరమస్యపుంసస్తత్ర ద్విధాస్థితవ
తీమణిపాదుకేష్వం | యత్రైవదర్శయ సిదేవిసమాప్త వాత్సంత
త్రాపిమానమసిదర్శిత తావదాత్మ | 224 ||

వర్యాయతోగతి వశాన్మణిపాదరక్షే పూర్వాపరత్వని
యమంవృత్తివర్తయంత్యో | మన్యాయావాంమహతి విష్ణువదేస్ఫు
రంత్యోనంధ్యేనమస్త జగతామభివందసియే | 225 ||

అక్రాంతసంచరణయో నిజసం ప్రయోగాదక్షాన
తాంచరణపంకజయో దిశంత్యో | మన్యాయావాం రఘుపతే
ర్మణిపాదరక్షే విద్యేబలామతి బలాంచవిచింతయామి | 226 ||

అంతర్లోహదవిదితవతా మాత్మతత్వంయథా వత్సద్వా
మితంపరిచితవతా పాదుకేపావయోన్యాం | నిత్యంభక్తైరనుగుణ
తయానాథపాదంభజం త్యోవిష్టే సాక్షాత్స్వయ మిహాయువాం
జ్ఞానకర్తా త్రికేసరి | 227 ||

స్యవైవిధ్యః పదమహామహత్సేన భూమ్నావహం
త్యోఽపిరామ్నాయాభ్యామవిహరిగతిం వర్తయంత్యోనిజజ్ఞాం |
అసన్నానాంప్రణయ పదవీమాత్తనాపూర యంత్యోజ్యైస్వరా
జ్యశ్రీర్భవతిజగతామేక రాజ్యేభవత్యోః | 228 ||

అప్రాప్తానామపజన యథస్యం పదాంప్రాప్తిమేవంసం
ప్రాప్తానాంస్వయ మిహపునఃపాలనాధణ్యతేదే | సాక్షాద్రం
గక్షితిపతవదం పాదుకేసాధయంత్యో యోగక్షమానుచరితవ
శాన్మూర్తిమంతేయవాంసః | 229 ||

బద్ధహరిపాదయుగళం యుగళంతపనీయ పాదుకేయు
వయోః। మాచయతిసంక్రితానాం పుణ్యాపుణ్యమయశ్చంఖలా
యుగళం॥ ౨౪౦॥

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ తంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిమ శ్రీరజనాథ పాదుకా సహస్రే
ద్వంద్వపద్ధతి శ్చతుర్వింశతిః.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజనాథపాదుకాసహస్రే

పంచవింశతిః స్సన్ని వేశపద్ధతి ప్రారంభః.

అఙ్గారణీయసీంవిష్ణోఃమహతోపిమిహాయసీం। ప్రపద్యే
పాదుకానిత్యం తత్ప్రదేనై వసంమితాం॥ ౨౪౧॥

ప్రతితిష్ఠతిపాదసంమితాయాంత్యయినిత్యంమణిపాదుకే
ముకుందః। ఇతరేతుపరిచ్ఛదాస్త ఏతేవిభవవ్యంజితహేతవౌ
భవంతి॥ ౨౪౨॥

తవరంగసరేంద్రపాదరక్షే ప్రకృతిస్సన్నపి భక్తిపార
తంత్ర్యాత్। భవతీంవహతీవపన్నగేంద్రఃప్రధితస్సన్తికలక్షణై
శ్చిరోభిః॥ ౨౪౩॥

తకస్యపుంసః పదసన్ని వేశప్రయుంజతేభావిత పంచరా
త్రాః। అఘద్రతీపానపదిశ్యపుంశానంగేషు రంగేకయపాదు
కే తాం॥ ౨౪౪॥

విమృశ్యరంగేంద్రపతివరాయాశ్చ) తేస్థితాం మూర్ధ
నిపాదుకేత్వం। బద్ధంతివృద్ధాస్సమయేవధూనాం త్వన్మృది
తాన్యాభరణానిమాతా॥ ౨౫॥

వహంతిరంగేశ్వరపాదరక్షే దీర్ఘాయామాందర్శితభక్తి
బంధాః। ఆకాధిపానామవరోధనార్యస్త్వన్మృదితాం మంగళ
హేతునూతైః॥ ౨౬॥

పూర్వాక్రమేణప్రధితార మ్రగేనందర్యయంతీం మణి
పాదుకేత్వం। పాతుంతిలోకంపదపద్మభాజం సాదర్శినీభక్తి
మనైమిశౌకేః॥ ౨౭॥

బద్ధాసికాకసకపంకజకర్ణికాయాం మధ్యేకృతాం ముర
రిపోర్మణిపాదుకేత్వం। సందృశ్యనేవరసిజాసన యాగృహీతం
యాపాంతేకిమవీరంగ విహారయోగ్యం॥ ౨౮॥

మానోచితస్యమదధీనజనస్యనిత్యంమాభూదతః కృపగతే
తివిచింతయంత్యా। బంధీకృతంధ్రువమనైమివిలగ్నదేశేకార్యం
త్వయాకమలలోచన పాదరక్షే॥ ౨౯॥

మధ్యేకృతాముభయతః ప్రతిపన్నవృద్ధింమన్యేనమీశ్వ
భవతీంమణిపాదరక్షే। నిత్యంముకుందపదసంగమ విప్రయోగా
నిశ్చిన్యతే కృతధియస్సుఖదుఃఖకాష్టాం॥ ౩౦॥

రంగేశీశుశ్వరణపంకజయోర్భజంతీ రక్షాప్రసాదసవిక
ల్పసహామనస్థాం। మాన్యాకృతిర్నివిశనేమణిపాదరక్షే మధ్య
పరిచ్ఛిద విభూషణవర్గయోస్తాం॥ ౩౧॥

అంగాంతరేషునిహితాస్యజలానికామం వర్యాయకల్ప
ససహానివిభూషణాని। నిత్యంముకుందపదపద్మతలానురూపం
నైవధ్యమంబభవతీం నయనాభిరామం॥ ౩౨॥

యేనామభక్తిభరితైస్తవసన్నివేశం నిర్వికల్పనేత్రయగ

తై న్నభజంతిత్వప్రీతిం కాలక్రమేణకమలేక్షణపాదరక్షేప్రసాదే
ణతేపరిణమంతినమాననేత్రాః॥ ౩-౩॥

పదమప్రమాణమితివాదినాం మతంమధుజిత్వదేమహ
తిమాన్మధుదితిః పృథపాచితస్యచరణావనిర్వయా నిగమాత్మ
నత్రవనమప్రమాణతా॥ ౩-౪॥

అప్రభుతమభవజ్జగత్ప్రాయం యస్యమాతుముదితస్య
పాడుకే! అప్రమేయమమితస్యతత్పదం నిత్యమేవవనుసంమితం
త్వయా॥ ౩-౫॥

అలవాలమివభాతిపాదుకేపాదపస్యభవతీ మధుద్విషం!
యత్సమీపవిశతస్యశూరి నస్సాసిభవతిమాళినిమ్నగా॥ ౩-౬॥

మోదమానమునిబృందషట్పదాభాతిముక్తి మకరందవ
ర్షిణి! కాపిరంగన్యపతేపదాంబుజే కర్ణికాకనకపాదుకామయా॥

యుగపదనువిధాన్యాయావతంతుల్యరాగం యదపతిర
ధిచక్రేయావతోరూపభేదాః తదిదమతివికల్పం చిభ్రతీనన్ని
వేశంతవఖలుపద రక్షేతావకీ మూర్తిరాసీత్॥ ౩-౭॥

తత్తద్వృత్తైరనుగుణ తయానామసంవ్యాపిసం వాప్రా
ప్తేరంగప్రధిత విభవాభూమికాం సూత్రధారే! మన్యేవిశ్వస్థితి
మాయమాహానాటి కాంనేతు కామానానాసంస్థాభవతిభవతీ పా
దుకేనర్తకీవ॥ ౩-౮॥

మానేషరంసమానే ప్రత్యక్షేణాగమేనాపి హరిచరణ
స్యతవాపితువైషమ్య రక్త్యరత్నకర్వాభ్యాం॥ ౩-౯॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సవతంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరఙ్గానాథ పాదుకాసహస్రే
నన్నివేశపద్ధతిః పంచవింశతిః.

శ్రీరత్ననాథ పాదుకాసహస్రే,
 పద్మవర్ణిణి రత్నాంబికావర్ణిణి

ఉదగ్రయంత్రికాంశంజే పాదుకాయన్ని వేళనాత్ ।

ఉపర్యపిపదంబిష్టా ప్రత్యాదిష్ట పసాధనం ॥ ౫౦౧॥

ప్రసభంప్రతిరుద్య కంటకాదీభవశౌకారి పదాంబుజాద
 ధస్తాత్ । చరణావనిధారయత్యముష్టిన్ను చితద్భాయ ముపర్య
 ప్రివరీకం ॥ ౫౦౨॥

మురళి న్నణిపాదుకేర్వదీయా మనఘానుంగుళి యంత్ర
 కానువైమి! స్వయమున్న మితా ప్రదేశసీతేవరమం దైవతమే
 కమిత్సృచంతీం ॥ ౫౦౩॥

స్వదలేమణిపాదుకేర్వదీయా పదకాఖాయుగ యంత్ర
 కానిచిత్రా! వరమంపురుషప్రకాశ యంత్రప్రణవస్యేవ వరేయ
 మదకామాత్రా ॥ ౫౦౪॥

అనుయాతమనోరథా మురారేర్వవరీ కేళిరధశ్రియం
 దధాతి! చరణావనియంత్రికాతవై సాతను కేకూబర సంపంక్షం
 పురస్తాత్ ॥ ౫౦౫॥

శంకేభవత్యాస్సుభగం ప్రరీకంరంగేశ పాదాంగుళి
 సంగ్రహాధకం! త్రాణాయపాదావనివిష్టపానా మాజ్ఞాకరీమం
 గుళిముద్రికాంతే ॥ ౫౦౬॥

అలంకృతంకన్తికతౌః పరిష్టాదుదగ్రనాశంత వయంత్ర
 కాంశం । పద్మాపతేః పాదసరోజలత్తాః ప్రత్యేమిపాదావని
 కేళివర్ణం ॥ ౫౦౭॥

ఉపరివినిహితస్యకేశవాంఘ్రే రుపరిపదావనియంత్రికా
 త్మికాత్వం! ఇతితవమహితాలఘూకరోతి ప్రణతసురేశ్వరమా
 రీకేళిరాధిరోహం ॥ ౫౦౮॥

విత్యంపజావనిబద్ధకిరీటశోభం వచ్చాలయాపరిచితంప
దముద్వహంత్యాః | అంగీకృతోతిదుచితుంగులిఖంత్యైకాతే సా
మ్రాజ్యసంపదను రూపమివాతపత్రం | " ౮౦౯ |

ప్రథమాకతేవభవతీచరణావనిభాతి రంగచంద్రమసః |
శృంగోన్నతిరివయత్ర క్రియంవిభావయతియంత్రికాయోగః |
ఇతి కవిరాత్మిక సింహస్య సహతంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరజ్జనాథ పాదుకాసహస్రే
యంత్రికాపద్ధతిః వద్వీంశతిః.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమా న మహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

నప్రవీంశతి రేఖాపద్ధతి ప్రారంభః.

మహాయలీస్వరేఖాభరనాలేఖ్యసరస్వతీం అలేఖనీయ
సాందర్భామూలకయే శౌరిపాదుకాః | " ౮౧౦ |

మణిమాలినిమహానాథ్పురాణం వహనేకాంచనపాదు
కేవిచిత్రం | కమలాపతిపాదపద్మ యోగాదపరంలక్ష్మణమాధి
రాజ్యసారం | " ౮౧౧ |

అభిహోమణిపాదుకేస్తువరా నైవరేఖావితతేస్తదావి
ధాయాః | మురవైరిపజారవిందరూడై రనుకల్పయితమాశి
రాజ్యచిహ్నేః | " ౮౧౨ |

రేఖయావిసమతాం వివేకసాం మాళిరన్న మరీము
భోక్త్రయా | పాదుకేవహాసిసూనమద్భుతం శౌరిపాదపరిభోగ
లక్షణం ౧౧౪

త్రిదశశుకుట రత్నోల్లేఖరేఖావదేకా త్పరిణమయసి
పుంసాం పాదుకేమూర్ధ్నిలగ్నాం సకలమధనసేనానంపదం
సాధయిత్రినిజుతివివిధరావాం నిమ్మతిడువీనాం ౧౧౫

పదకమలతలాతైసం శ్రీరావ్యాతవత్రద్భుత సవసిజము
భ్యాన్తైక్యకీలకాని అపగమయసికౌశిలంపాదుకేమూర్ధ్వా
నా మువరిపరితైస్త్వేదే విరేఖావిశేషైః ౧౧౬

స్నాతాపదాపనిచిరంపరిభుజ్యముక్తా పాదేనరంగవృ
పతేక్కుభలక్షణేన | రేఖాంతరైర్నవనై మహాభోజనీత్వంసం
స్కారచండనవిలేపనంకలగ్నైః ౧౧౭

భక్త్యాముహూఃప్రణమరాంత్రీదశేక్వరాణాంకోటిరకో
టికషణాదుమతాయమానైః | అభాతిశౌరిచరణాదధికానుభావా
రేఖాశ్చైవైవవపదాపనికాపిరేఖా ౧౧౮

పాదాపనిప్రతిపదంపరమస్యత్రంసం పాదారవిందపరి
భోగవిశేషయోగ్యా | స్వాభావికానుభవభక్తివిశేషదృక్యా
రేఖాత్మకా వహాసివత్రితరావిశేషా ౧౧౯

రేఖాపదేశత స్త్వంప్రకమయతం ప్రకయిల్లతాశం
కాం పహసిమధునిత్పదాపనిమన్యే నిగమన మాతృకారేఖ్యం

ఇతి కవితార్కిక సింహవ్య సమాంతర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకాసహస్ర
రేఖాపద్ధతి స్పష్టమితి ॥

శ్రీమద్వివేకాక్షరములు

శ్రీయై నమః.

శ్రీమత్సంగమస్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీరఙ్గనాథపాదుకానమాస్తే

అష్టావింశతిః శ్లోకాపితపద్ధతి ప్రారంభః.

కలనుకాపామూర్తిష్టాభూమ్ని సంబంధినామిది పాదు
కారంగధుర్యస్య శరతారాధ్యతాంగతా ౧౨౧

సంతస్స వ్యజేశపరదేశ విభాగకూన్యంహంతవ్య వృత్తి
మనఘానపరిత్యజంతి ప్రాత్యేవనేది రఘువ్రంగవసాదరక్షేనై
జంజనానఖలుకంటక శోధనంతత్ ౧౨౨

అప్రాప్తరామధిజగమత్యం ప్రయోక్తం త్ర్యంశక
శ్యమభవవత్సయసానిధివాక పృథ్వీంశకానపరిముక్తపదం
పదత్రయంవానశం భవతిశీరివిధావిభూనాం ౧౨౩

అన్యేషునత్సక్తికారేంద్ర సుతేమ్యైవాద్యుక్త్యవచాదధి
కరోతిపదంపదాహాః ప్రాయోనిదకాయతిరత్పరమరఘూ
గాంతర్పాదయోః ప్రతినిధీమణిపాదుకేవా ౧౨౪

తరణమనఘవృత్తేః కస్యచిత్పాస్యవిర్యం పకలభవనగు
ప్రైవతత్పరేవరతేయః సరపతిఃసహాయానం పాదుకేవాధిగచ్ఛ
సభవతిసమయేషు ప్రేక్షితక్షేమపాస్యః ౧౨౫

రామేరాజ్యంపితురధి మఠింసమృతంక ప్రజానాంనూ
తావనైతదిహాభరతే సత్యవాదీదరాచి చింతాతీతస్సమనితవా
పాదుకాగ్యాత్రిశిషోకోమర్విజ్ఞానస్సృజ్యదయత్రాహూయైవ
మత్ప్రకూణం ౧౨౬

నాత్రికామృత్యురణవహనా త్పాదుకేపాదపీఠం య
జ్ఞానమ్నం పరమహనచాభాతిరాజాననమ్ పూర్వత్రైవిద్య

౧౩౬ శ్రీపాదుకాసహస్రే,

హితమభూద్ధతరామేణరాజ్యంశంకేభ ద్దుర్వహమతమిదంవిక్ర
మేనాహచర్యం॥ ౮౨౭॥

వ్రతిపదచపలాపి పాదుకారఘవతి నాన్వపదేనివేళితా
నమజనినిభృతస్థితి నైవాభవతిగుణాశ్రయ మభ్యుపేయమా॥

గతిహేతురభూత్క్వచిత్పదేస్థితిహేతుర్మణి పాదుకేక్వ
చిత్ । నహివస్తుమకక్తి నిచ్చయో నియతిఃకేవల మీ
శ్వరేచ్ఛయా॥ ౮౨౮॥

అధరీకృతోపిమహతాత మేవసేవేత సాదరంభూష్టం॥
అలభతనమయై రామాత్పదా క్రాంతాపిపాదుకారాజ్యం॥

ఇతి కవి తార్కిక సింహస్య సహ తంత్ర స్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిమ శ్రీరజనాథ పాదుకా సహస్రే

సుభాషితపద్ధతి అష్టావింశతిః.

శ్రీరజనాథ పాదుకాసహస్రే,

శ్లోకసంకలనం త్ప్రకీర్ణపద్ధతిః

విధాప్రవృత్తయద్ద్రవ్యం గుణసంస్కారనామభిక్రేయ
స్సాధనమామ్నాతంతత్పడతంతధాస్తుమ॥ ౮౩౦॥

మధురస్మితరమ్యమాక్తిశ్రీర్విశ నీవ్యంశిత మణిశప్ర
ణాదా । సహరంగస్య హేవానగనాంతసు మధ్యమణిపా
దుకేర్మయమా॥ ౮౩౧॥

మణిశబ్దవిశేష సంకీర్తనాభిర్భవతి శౌరివదావనిక్రియా
భిః । అనుత్పత్తినూనమాశ్రితా నామణిరో కద్రవకాంతికంన
వీణం॥ ౮౩౨॥

మణిభిర్మదవైరి పాదరక్షాభివృద్ధి విక్రమజాత్రవధానా
నా । యుగవద్భవతాంయూగాంతకాలేనిలక్ష్మీం విదధేదివా
కతాగాం । ౨౩౩ ।

మంజుస్వనాం మణిమయాభివృద్ధినిర్వహంత్యం దృష్ట్వా
పదాసవిధవినివేశ్యమానాం । గూఢీభవంతిగరుడధ్వజ పాదర
క్షాః పూర్వార్థవంతి పురవైరి విభూషణాని । ౨౩౪ ।

మధ్యేపరిమృతనిర్మలచంద్రతాతాప్రాంతేషురత్ననిశే
రేణ విచిత్రకల్లా । పుష్టాసిరంగస్పృహతే ర్మణిపాదుకేత్వం చ
యూర్వశీకరణయంత్రవిశేషశంకాం । ౨౩౫ ।

పాదేషరంగస్పృహతే పరిభుజ్యమానా ముక్తాఫలప్రక
టితక్రమవారిచింతుః । ఉత్కటకామణిమయాభివృద్ధి
గ్రాసీతార్థిణివచరణావనిశింజలైస్త్యం । ౨౩౬ ।

దూరప్రసారితకానినదైర్మణీనా మాయూతిదైత్యరి
పురిత్యసకృద్భృతాగా । దైత్యైశ్వరాసభిముఖాః పరితాపక
పామన్యేనివారయసి మాధవపాదుకేత్వం । ౨౩౭ ।

అచ్యుద్యరశ్చినియత క్రమరత్నధుర్వానిష్కం పకూల
రనిభంజధర్మిణీకం । క్రీడాగతేషు మధుజత్పదవద్భుజ్జ్యోతి
రీరథస్తమసికాంచనపాదరక్షే । ౨౩౮ ।

మంజుస్వనామరతకోపలమంచకాంగీ శోగాన్యమండయ
చిరామణిపాదుకేత్వం । పద్మావిహారరసికస్య పరస్వయూసః
పత్యామితాంభజసి పంజరసారికాగాం । ౨౩౯ ।

శోణోపలైశ్చరణ రక్షిణి సంక్రితేషుచాయాత్మనా
మరకతేషుతపావగాధః । అన్యేతికారిరభిరః ఫలమక్తిశోభి
న్యాత్మానమవశయితం పటపత్రమధ్యే । ౨౪౦ ।

స్థితంపదావనిరవన్నపనాద్రమూర్తే కామరూపిణీమ

భూక్మణిరశ్మిజాలం । రీతోచితంకఘనుతవ్య కరవ్యమానా
యామానియస్యపలయోననిపెప్పితానిః ॥ ౮౪౧॥

రత్నాంసుధిస్తవతవా మణిపాదరక్షే శంకరబ్రహ్మసవ
త్రుషాంరజసిమఖేను । అక్షస్మికాగతమదర్శి మహావక్షధీర్వం
పాతతత్తన శమీకరుహంబ్రుమాణాం ॥ ౮౪౨॥

రామవనందశరధేచదివం ప్రయాతే నిధూతవిశ్వరిమి
తావహసాజభూవ । భూయిష్ఠరత్నకిరణాభవతి రఘూగాంబూ
యః ప్రతాపతననోదయి పూర్వసంధ్యాః ॥ ౮౪౩॥

ప్రీతేనదేవివిభునాప్రతిపాదసియాంచావావన్నితతివదోది
తమంజనాదాం । విజ్యాంవిదుర్భగవతః ప్రతిపాదనార్హం పారా
యగాగమివయోనిధిపాతగాస్త్యాం ॥ ౮౪౪॥

మూక్తాంశుశేనకవతి స్థిరవజ్రదంష్ట్రా ప్రహ్లాదనంవకను
రూపహిరణ్యభేదాః మూర్తిశ్చయోభవసిమాధవపాదరక్షేనా
భవ్యమానమిదితా వరసిన్హమూర్తేః ॥ ౮౪౫॥

సంభావయంతి కపయిశ్చతురప్రచారాం మంజస్వనాం
మహితమాత్మికపత్రలాంగీం స్వాధీనసర్వభువనాం మణిపాదక
త్వాం రంగాధిరాజపదవంశరాజహంసీం ॥ ౮౪౬॥

మూక్తామయూఖరుచిరాం మణిపాదరక్షే మంజస్వనాం
మణిలిరాహితవర్ణవర్ణాం మిన్యమూకుంపవదవద్మమధుప్రతీనా
మన్యామకృత్రిమగిరామధిదైవరాంత్వాం ॥ ౮౪౭॥

అపాద్యకేయసుతా వరకానమూలం కాళంప్రదోష
మనిరీక్ష్య రమానహాయం । మంజప్రణాదరహితామణిపాదరక్షే
మావప్రసం కిమపిసూనమప ర్తయన్త్యం ॥ ౮౪౮॥

తైమూర్యరమ్యసలిలా మహిరామకృష్ణార్చయాపతి
మరతకోవలరశ్మిజాలైః । అక్రాంతమాహవదవీశధిశస్యజుతో
ద్వైరాంతభూమిరవరోరవకావనిర్వం ॥ ౮౪౯॥

అద్యేరఘుతిథుజామభిషేకదీప్తే రాహ్యాయామైవవత్సా
వనిరశ్చితాతైః॥ మందీచకారణవనోవ్యవసేతభీతిర్మందీదశీవజన
చంద్రమసోమయూభాః॥ ౨౫౦॥

మాన్యాసమప్తజగతా మణిభంగసీతాపాదేనిసర్గ ఘటి
తా మణిపాదుకేత్వం । అంతఃపురేఘులలితా నిగరాగతానిభా
యేవరంగవసతే రనువర్తనేత్వం॥ ౨౫౧॥

రంగాధికాజనదపంకజమాత్రయంతీహైమిన్వయంపరి
గతాహరినీలరత్నైః॥ సంభావ్యసేనుకృతిభిర్నడిపాదుకేత్వంపా
మాన్యమూర్తిరివసంధునుతాధరణ్యః॥ ౨౫౨॥

అభ్యుచితానుమనసాం నివహైరజత్రంముక్తానుగోప
లనఖాంగుళిపల్లవక్రైః । శ్రేయస్కరీ మురభిదక్ష్పకణద్వయ్యావ
తాంతింసమాత్రయసితాంచనపాదుకేత్వం॥ ౨౫౩॥

నిర్భుష్టగాత్రజుచిరామణిపాదుకేత్వం స్నానానులేకమ
రభీకావమాల్బచిత్రా । ప్రాప్తేవిహారనమయేభజసే మురార
పాతారవిందపరిభోగమనన్యతభ్యం॥ ౨౫౪॥

నాభేవతావనితధాతవనన్నివేళే నిర్దేశన క్రమమన
హ్యమపాచిక్షేద్దు॥ యైరేకలోచనశతైరలింగతేత్వాంశైరేకప
న్నగపతి శ్రుతిమాన్యభూవః॥ ౨౫౫॥

పాదావనిమ్భుటమయూఖనహస్రదృశ్యా విష్ణోఃకదేశ
భవతివిహితప్రచారా । త్వద్భక్తియంత్రితవప్రథమన్యకంభో
రైవైక రసమధికరోతివిహారమూర్తిం॥ ౨౫౬॥

రాశ్యేవసేవ రఘువీరవదోచితాయాః సంస్మృత్యగత
మవధూ పరిరక్షణంశే । హన్యేనమాహితధియో మణిపాదుకే
త్వాం మూర్ధ్నాభం త్యజుదిసంమునిధర్మచారాః॥ ౨౫౭॥

త్వామూర్తితో మణిమయూఖసహస్రదృశ్యా త్వద్భిం
జితేనగహరంగవతిస్సముద్యతాః శంకృతేనుమతీభిర్తృణిపాదరక్షే
విద్యాసఖస్యవిత్సమండలమధ్యవర్తిః ॥ ౮౫౮ ॥

రత్నాన్వితైర్వైరివదం మణిపాదుకేత్వం స్పృష్ట్యైకై
త్సృతిరసాయనమంజనాదా తత్త్వంతజేతదిభోధయనీవసమ్య
గ్వేతాస్స)తాదితవతోవివిధాన్కుదృష్టిః ॥ ౮౫౯ ॥

ఆనందమూర్తిపణయినామసముద్రసాదా రంగాధిరాజపద
రక్షిణిరన్నభాసా సృష్టేనుమనికజభరే స్థిరతాంభుజంత్యాగ
త్నాంశుకంవితగనీవవసుంధరాయాః ॥ ౮౬౦ ॥

త్వంచిత్రభాసురసిరత్నవిశేషయోగా ద్భూమ్నానితేన
పరిపువ్యసిపావతత్వం సేవనైకశౌచరణావని చంద్రసూపాతేజ
స్త్రయీవమిళితాసితమోషహః ॥ ౮౬౧ ॥

ప్రాధప్రవాళదుచిరాభువనైకవంద్యా రంగాధిరాజచర
ణావనిరమ్యచంద్రా సంభిన్నమాక్తికీరుదిస్సతతం ప్రజానాం
తావత్రయం దిశసితారక్తితేవసంధ్యా ॥ ౮౬౨ ॥

రంగేశ్వరస్యపురతో మణిపాదుకేత్వం రత్నాంచుభిర్వి
కిరసిస్ఫుటభక్తిబంధా పాదౌవిహరయితుమద్భుతసాకుమార్యా
ప్రాయస్సరోజకుముదోత్పలవత్రవంక్తిం ॥ ౮౬౩ ॥

ఆనన్దవృత్తిరవరోధగృహేషుశౌరే రాపాదయస్యను
వదంవరవర్ణిసినాం ఆబద్ధరత్నకిరణామణిపాదుకేత్వం మంజ
స్సవామదనబాణనిఘ్నమకంకాం ॥ ౮౬౪ ॥

వర్యా పక్షాక్తికనఖాస్ఫుటపద్మరాగా శేఖావిశేష
దుచిరాలలితప్రచారా రంగాధిరాజపయో ర్మణిపాదుకేత్వం
సాయుజ్యమూర్తితవతీవసమస్తవంద్యా ॥ ౮౬౫ ॥

భావం

ప్రాప్తాభిషేకా మణిపాదుకేత్వం ప్రదీప్తగత్నారఘు
రాజధాన్యా: | ప్రదక్షిణ ప్రకమగాదకాక్షింప్రాకారమాగ్నే
యమివప్రభాభి: || ౮౬౬ ||

రత్నాననేరాఘవ పాదరత్నై ప్రదీప్తమానాస్తవపద్మ
రాగా: | ప్రాయోవరేంద్రా భరతస్యజేతు: ప్రతాపపహ్ని
రభవప్రరోహ: || ౮౬౭ ||

శుభప్రగాదా భవతీశ్చురీనాం కంఠేషువైకుంఠవతిం వ
రాణాం | బద్ధాసినూనం మణిపాదరత్నై చూరకశ్యసూత్రంను
ణీరశ్శిఖై: || ౮౬౮ ||

విదితవర్ణాశ్రుతిరమ్యకబ్ధానిశేష్యసేనాకనదాంశిరోభ: |
షుభుద్విచస్త్యం మణిపాదరత్నై శ్రేయస్కరీశానన పత్రికేవ ||

స్థీరస్వభావా మణిపాదుకేత్వం సర్వసహస్వాదుఫలప్ర
కూతి: | స్పృశ్యవపద్భ్యాంపరమస్యపుంసంస్పృజ్యసేదేవి విస్మ
జ్యసేచ | ౮౭౦ ||

పశ్యంతిరంజేశ్వర పాదరత్నై పూజానుజేసంవృతపుష్ప
జాలా: | మృగీదృశోవాసవరత్నరేఖాంసుచిత్ర పుంఖామివమ
న్మధచ్ఛాం | ౮౭౧ ||

కరైరుదగ్గస్థురతాం మణీనామంజుషనాం మాధవ
పాదుకేత్వాం | అనూవదేశే కనకాపగాయా: కరై: ప్రవేశంప్ర
తిషేధసీవ || ౮౭౨ ||

ఆశ్రాంతవేదిభవతీ తదానీం అదశిముక్తాద్విరళోగర
త్నా | కరగ్రహార్థంభరతేనభూమ్యా: లాశోత్కరైర్వహ్ని
భేషకైర్ణా || ౮౭౩ ||

పత్రలామణిగజైర్హిరగ్మమైభాకసిరింగవతి రత్నపాదు
కే | కేళిమంటవగతాగత్పలా భూమికేవగరుడేనకల్పితా |

ఉన్నతంబులిగోధి నన్నదా పాదుకేపదసరోజమాశ్రితా
మాక్తికస్తబకమధ్యసమ్మితం ప్రోక్ష్యమవత్పదతులానులంభయః॥

కోమలాంగుళిని వేశయంత్రికాన్యస్త మాక్తికమయూ
ఖదంతురా । మంగళానిది శనీవదేహినాం రంగరాజ మణి
పాదుకేన్యయం॥ ౮౭౬॥

పంకజాసహచరస్యరంగిణి । పాదుకైవిజపదాదనంత
రంస్యస్త్యతస్త్వయిజగంతిజాయతేనాగభోగశయనంనిరంకుశం
సాధయంతి మధువైరిపాదుకే సాధవస్థిరముపాయ
మంతిమం । త్వత్ప్రవృత్తివినివర్తనోచితః స్వప్రవృత్తివినివర్తనా
న్యితం॥ ౮౭౭॥

నందసూనుపదపద్మ మిందిరా పాణివల్లవనిషిక్షనాసహం
పాదుకేతవబలెనవర్యభూ దూష్మలామరగమాళిశర్కరాం॥

మణినికరస్పము కైస్సర్వవర్షామయూభైః ప్రకటితశు
భనాదా పాదుకేరంగభర్తుః । నిఖిలనిగమగీతైర్బహుభాష్య
త్సనాథా మవగమయసిహృద్యామర్థమాత్రాంచతుర్థీ॥౮౭౮॥

శ్రుతివిషయగుణాత్వం పాదుకైదైత్యహంతు స్సతతగతి
మనోజ్ఞాస్వేనధామ్నా జ్వలంతీ । జవితభువనవృద్ధిర్వృత్త్యసైన్ధ
ర్యయుక్తావిధృతనిఖిల భూతావేళయస్తీవమాల॥ ౮౭౯॥

రఘువతిపదసంగా ద్రాజ్యభేదంత్యజంతీ పునరపిభవతీ
స్వాన్దర్శయస్తీ విహారా అభినమధితవృద్ధి హర్షకోలాహలా
నాం జపపదజనితానాం జ్యాయసాశింజితేన॥ ౮౮౦॥

హరిచరణముపఘ్నుం పాదుకేస్సంశ్రితాయా మధిగతబ
హుకౌళావైభవదశేయంత్యా అభిజతేధిహస్తస్యస్తభస్యప
వాహం॥ ౮౮౧॥

త్వయిముఖశసమ్మద్ధిం మాక్తికశ్రీస్తదావీం కనకరుచిర

కాంతిః కల్పితాశోకభారా కృతపదకమలశ్రీః క్రీడతామాధ వె
నా దిశిదిశిసునునోభిర్దశనీయానుభావా సురభిసమయలక్ష్మిం
పాదుకేపువ్యసిత్వం॥ ౮౮౪॥

ప్రణిహితపదపన్యా పాదుకేరంగభర్తు శ్శుభతరగతిహే
తుంచారుముక్తా ప్రవాళా । స్థిరపణితరాగాశుద్ధబోధానుబూ
ధాం స్వజనయసిమునీనాంత్యస్మయించిత్తవృత్తిం॥ ౮౮౫॥

విరచితవభాగారత్న భేదైర్విచిత్రైర్వివిధవితత శేఖావ్య
క్తసీమావిభాగా । హరిచరణసరోజం ప్రేర్వ్యతామర్చనీయం
ప్రథయసి నవనాథంమండలం పాదుకేత్వం॥ ౮౮౬॥

పరిణతగుణజాతా పంక్తిభిక్తాక్తికానాం బహువిధమణి
రశ్మిగంధి బంచావిరామా । రఘుపతిపదరత్నే రాజవాహ్యస్య
కుంభే కలితరుచిరభూస్త్వ కాపివక్షత్రమాలా॥ ౮౮౭॥

చరితనిఖలవృత్తి శ్చారుపద్మాసవస్థా గుణనిబిడితముక్తా
పంక్తిబాధాపీమాలా । సవిధమధిపసంతీ పాదుకేరంగభర్తుశ్చర
ణానుమృతర్చిచితు ధ్యాయశీవ॥ ౮౮౮॥

అనుబంధిపరిక్షనైకపుత్రాభిమానా ద్యుపసమిదమ
శేషం పాదుకేరంగనాథ॥ నిజపదనిహితాయాం దేవిలిప్తస్స
జాతాం త్వయినిహితభరోభూత్కింపుసస్సావమృచ్ఛ॥

త్వరితముపగతానాం పాదుకేరంగభర్తు స్త్వదుపహిత
పదస్యన్వైరయాత్రోత్సవేషు । ముఖరయతిదిగంతా స్తుహ్య
తాంత్యత్ప్రశస్తావిహితకుసుమవృష్టి వ్యావఘోషీసురాణాం॥

మనసినియమపాత్రైర్వర్తమానామునీనాం । ప్రతిపద
ముపయాన్తీభావనీయ్యక్రమత్వం । శ్రుతిరవనిజశ బైఃపాదుకేరంగ
భర్తుః పదమనితరగమ్యం వ్యంక్తుమర్హత్వమేవ॥ ౮౮౯॥

అవికలనిజచంద్రా లోకసందశకసిగ్ధ్య ప్రతికలముప
భోగాపాదుకేరంగభర్తుః ముకుళయితమశేషంమా క్తికజ్యో
త్స్నయానఃప్రభవసితిమిరాఘం పార్షమాశీనిశేః ॥ ౮౯౨॥

హంసశ్రేణీపరిచితగతి ద్వారిణీకల్పమాగాం మాఘాశం
భోస్థిస్థిమధిగతాముగ్ధ చంద్రానుబద్ధా రాజ్ఞామేకారఘకుల
భువాం సవ్యగుత్తారికత్వంకాలే తస్మిన్షీతిమధిగతా పాదు
కేజాహ్నవీవ ॥ ౮౯౩॥

స్వచ్ఛాకారాశ్రుతిసురభితాంస్వామభావైషపన్నాః
మార్గేమాగ్నేమహితవిభవాంపాదుకే తీర్థభేదైః ॥ ౮౯౪॥

శీతస్పృశాం శ్రమవినయసీంగామాతే మందమందంక్రీ
డాలోలం కమలనిలయా దత్తహస్తాయువాత్వాం ॥ ౮౯౫॥

అభ్యన్యంత్యోక్రమమసుపమం రంగభర్తుర్విహారేష్ఠాన
ష్ఠాన స్వరపరిగతిం లభితస్తత్తదర్శాః పర్యాయేణప్రహితప
దయోఽపాదుకే శ్రుత్యుదారః శిలనాదఃస్ఫురతియువయో
శృంఖలాబంధరమ్యం ॥ ౮౯౬॥

అసన్నానాందివసమివసర్వ క్తమాపాదయస్తీస్థితాలో
కామణిభిరభితంప్రాణేనామ సదోమా ప్రహైష్టద్భుష్టా విబుధనివ
హైః పాదుకేరంగభర్తుః పాదాంభోజేదిశతిభవతీ పూర్వసం
ధ్యేనకాంతిం ॥ ౮౯౭॥

రమ్యాలోకాలలితగమనా వద్దరాగాధరోష్ఠీమధ్యేతా
మామణివలయసహాక్తికవ్యక్తహంసా శ్యామాసిత్యంహరితమ
ణిభిశ్శృంగిణిపాదంతే మన్యభాతుర్భువనిమహిళానిర్మతామా
త్మకాత్వం ॥ ౮౯౮॥

స్థిత్యాపూర్వంవచనభవతీ భద్రపీఠస్యమధ్యే రహ్నో
దంశర్మిరణిశరారణిగాపాదరక్షే వ్యాకీర్ణానాంవృపతివీరహ

ద్వేవివర్ణా శ్రమాణాంనూనంసీమావిభజనసహా నిర్మమేనూత్ర
పాతం! ౨౯౯॥

మాతర్మంజస్వసపరిణత ప్రార్థనావాక్యపూర్వ నిక్షిప్తా
యాంత్యయిచరణయోః పాదుకేరంగభర్తుః! త్వయ్యాయత్రంకి
మపికుశలంబాసతీనాంప్రజానాం పర్యాత్తు తన్నఖిలనభవ
త్యాత్మనిక్షేపకృత్యం! ౩౦౦॥

నిత్యంరంగక్షితి పతిపదన్యాసధన్యాత్మి నస్తే శింజానాదం
శ్రవణమధురం పాదుకేదీర్ఘయంతః! కాలేతస్మిన్కరణవిగమ
క్షేత్రజాతం విహన్యస్సంతాపనస్తమిణ తుళసీగంధినోగంధ
వాహః! ౩౦౧॥

సంసారాధ్వ శ్రమపరిణతిం సంక్రితానాం ప్రజానాంతా
పఃసద్యశ్యమయితుమలంకారిణః పాదుకేత్వం! చంద్రావీడే ప్ర
ణమతినవాంచంద్రికా మాపిబద్ధిః ధారానిర్యత్సమకణికా శీక
రైశ్చంద్రకాంతైః! ౩౦౨॥

వజ్రోపేతాంవలభిదుఃఖశ్యామలాం మంజుఘోషాం
ముక్తాసారాం మధురచవలాం వీశ్యవిష్ణుః పదేత్వాం! మా
ర్షోత్కర్షాదుపరి చలయన్నాదుకే చంద్రకాంతం ధత్తేనిత్యం
ధృత ఘనరుచిస్తాండవంసీలకంఠః! ౩౦౩॥

క్రీరంగేందోశ్చరణకమలం తాదృశంధారయంతీ కా
లేకాలే సహకమలయాక్ష్ ప్తయాశ్రోతృవక్రిః గత్వాగత్వాస్వ
యమను గృహాచ్యారమున్నిద్రనాదా పౌరాన్నిత్యంకిమపికు
శలం పాదుకేవచ్ఛసీవ! ౩౦౪॥

చతుశవిహరిణీండుచిరవక్ష రుచింభవతీం మనసిజసాయ
కాననగుణోచితమంజరవాం! అనుపదమూర్తియే మహామ

హేంద్ర శిలామహితాం హరిచరణారవిస్తమకరస్త మధువతి
కాం॥ ౯౦౫॥

కవకరుచాజటామూరగమాలిమణిస్మణిభిః । త్రివిజతరం
గిణీతరళహస్తాక్షిదీధితిభిః॥ కుటిలతయాక్వచిచ్ఛసికలామధరీకు
రుషే । మూరించుపాదుకేవురభి దశ్శిరసావిధృతా॥ ౯౦౬॥

కాలేతల్ప భుజంగమస్య భజతః కాష్ఠాం గతాంశ్రే
షతాం । మూర్తిం కామపివేష్టి రంగన్మపతే శ్చిత్రతాంపదత్రద్వ
యాం సేవానమ నురాసురేంద్ర మకుటిశేషావటీసంగమ
ముక్తాచంద్రిక యేవయాప్రథయతేనిర్మోకయోగంపునః॥ ౯౦౭॥

చంద్రావీడశిఖండచంద్రశిఖరచ్యోతస్సుధానిర్ముకరస్తా
కాశ్చిష్టసురేంద్ర శేఖరరజస్త్యానాంస్తుమః పాదుకాం బ్రహ్మ
స్తంభవిభ క్తనీమవివిధక్షేత్రజ్వలరస్థితిధ్వం సానుగ్రహనిగ్రహ
ప్రణయినీయా సాక్రియారంగిణః॥ ౯౦౮॥

అశ్రీమూపుర శింజితేన గుణిరంనాదంతవాకర్ణయన్నాజ
ఘ్రూగ్నిగమాస్తగంధ తులసీవాతాత్థితం సారథం । కా
లేకు తదివాగతంకరుణయాసాధకంత్వయాచాగ్రతః పశ్యేయం
మణిపాదుకేపరతంఽపద్మేక్షణం దైవతం॥ ౯౦౯॥

వహతిక్షితిస్యవహితాంసాపిత్యాంగరిక్షు పాదుకేరంగీ ।
కమతవతిభుజంగీపరిజృఢ కరివరకులశిఖరిభూమికాభేదైః॥ ౯౧౦॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సవతంత్ర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకానవాసన
బ్రహ్మపద్ధతి రహస్యత్రింశీ.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

త్రింశచ్చిత్రపద్ధతి ప్రారంభః.

ప్రతిష్ఠాం నర్వచిత్రాణాం । ప్రపద్యేమణి పాదుకాం
విచిత్రజగదాధారోవిష్ణుర్యత్ర ప్రతిష్ఠితః॥ ౯౦౧॥

శ్రుణుతేపాదుకేచిత్రం చిత్రాభిర్మణిభిర్విభోః । యుగక్ర
మభివ్రావర్ణా యుగపద్వహనేస్వయం॥ ౯౦౨॥

సురాసురార్చితాధన్యా తుంగమంగళపాలికా । చరాచ
రాశ్రితామాస్య రంగపుంగవపాదుకా॥ ౯౦౩॥

పద్యేవమంగళసరిత్పారం సంసారసంతతేః । దురితక్షేపి
కాభూయాత్పాదుకా రంగభూపణేః॥ ౯౦౪॥

అనన్యశరణస్సీత స్వనంతక్లేశసాగరే । శరణంచరణ
త్రాణంరంగనాధస్య సంశయే॥ ౯౦౫॥

ప్రతిభాయాః పరంతత్వంబిభ్రతీపద్మలోచనం । పశ్యి
మాయామవస్థాయాం పాదుకేముహ్యతోమమ॥ ౯౦౬॥

యామహాశ్రయతీ యాంధ్రత్యైస్యయాత్యాయయాచ్ఛయా ।
యాస్యమానాయయై వాన్యాసామామవతుపాదుకా॥ ౯౦౭॥

చర్యానశ్శౌరిపాదుత్వం ప్రాయశ్చిత్తేష్వనుత్తమా ।
నివేశ్యనేతతస్పద్భిః ప్రాయశ్చిత్తేష్వనుత్తమా॥ ౯౦౮॥

రామపాదగతాభాసా సాభాతాగతపామరా । కాదు
పానంచకాసహ్య హ్యసకాంచనపాదుకా॥ ౯౦౯॥

బాధాఘోరగూటతుచ్ఛేగాదాభానాయపుల్లభే నమా
ధాశరణిచ్ఛూడాంవృణోషిహతిపాదుకే॥ ౯౧౦॥

సాభూసారామపారస్థా విభూపాస్తిసపారతా । తార
పానకపాద్యస్థిపూరపారామపాసుకా ॥ ౯౨౧॥

కారికానశయాత్రా యాగయాస్యసభానుభా । పాద
పాహపాసిద్ధాసి యజ్ఞాఽఽమమపాంజసా ॥ ౯౨౨॥

సరాఘనాశ్రుతౌద్భిష్టా పాదుకాసన్యపాసనా । సలా
ఘనాగతౌజ్జిష్టా స్వాసుర్మే నదుపాసనా ॥ ౯౨౩॥

కావ్యాయాస్థితమావర్గవ్యాజయాతగమార్గకా । కా
మవాగతస్థితైర్మంగళమంగవపాదుకా ॥ ౯౨౪॥

సురకార్యకరీదేవిరంగధుగ్యస్యపాదుకా । కామదాకలి
తాదేశా చరంతీసాధువర్తమా ॥ ౯౨౫॥

భరతారాధితాంతారాంవందేరాఘపాదుకాభవతా
పాధితాంతానాం వంద్యాంరాజీవమేదురాం ॥ ౯౨౬॥

కాదుపాస్యసదాలోకాలోదాహ్మరదామకా । కామ
దాభ్యురీరసాకా కాసారంగేశపాదుకా ॥ ౯౨౭॥

పాపాసూపారపాలీపాత్రిపాదీపాదపాదపా । కృపాకూ
పాజపాలాపాస్వాపామాపాస్మృపాధిపా ॥ ౯౨౮॥

స్థిరాగసాంసదాతాధ్యా విహతాకతతామతా । సత్పా
దుకేనరాసామా రంగరాజపదంనయ ॥ ౯౨౯॥

స్థితాసమయరాజత్పగతకామోదకేగవి । దురంహ
సాంసన్నతాదా సాద్యాతావకరాసరా ॥ ౯౩౦॥

లోకతారాకామచారా కవిరాజమరావచా । తాతా
గతేపాదరామా రాజతేరామపాదుకా ॥ ౯౩౧॥

జయామపాపానుయాజయానుమే । దుదుహేమయా
నుమేకకాకాశేమేమపాదుకామమకాదుపా ॥ ౯౩౨॥

పాపాదపాపాదపాపాపాదపాదదపాదపా । దపాదపా
పాదపాదపాదపాదదపాదపా ॥ ౯౩౩॥

కోపాద్వైతకపాపేపి శృపాపాపాపవాదికా । పూదపా
దోద కాపాదోద్వైపికాకాపివాదు ॥ ౯౩౪॥

పరాశరాధిపత్యేకాశాపతీశీతాశిమత్ । పత్యత్య
 పతిపరాశతేకాశేపతామతా॥

རྟལ་རྟལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་། ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་།

రఘుపతిచరణావనితా విరచితపంచరణావనీపదే! కృత
పరిచరణావనీపదే! ర్నిగత మ్మృతేశ్వరణావనీగతా! ౯౩౭॥

ద ప్రకేలిజగత్కల్పనా నాటి కరంగినా రంగినా రంగినా
రంగినా । తాడ్య శౌకాధిపుతాధ్వరత్యా వినావాదుకాపాదు
కాపాదుకాపాదుకా॥

ಪಾದಪಾಪಾದಪಾಪಾದಪಾಪಾದಪಾಪಾದಪಾ ಪಾದಪಾಪಾ
ದಪಾಪಾದಪಾ | ಪಾದಪಾಪಾದಪಾಪಾದಪಾಪಾದಪಾಪಾದಪಾಪಾದಪಾ
ಪಾದಪಾಪಾದಪಾ! F3F1

సాకేత్రాగవేళ జనితతనం (సాంగగీప్రభాసా
సాభాప్రకీరణవ్యా వియమమమయ వివ్యాపమచ్చేదిలాసా॥

సాలాదిచ్చేదరిగ్గానావదురువనాహీరస్యామరాసా।
సాతామస్యాంఘ్రిమభ్యాజతిఃనవలిజన్మాలమూతాతకేసాఃరగ

రమ్యవేళ్ళినిపాపరాక్షి నభిదా స్వానత్రణీనాయకానం
తుంకర్కణ దుర్క కాలనభియాం పాహంతనాధీకృతా! ౪౪౬

నవ్యాట్యధమిగానుతాప సతహావిప్రసంభభూయగ్రితా
కాన్తిస్సైరగమేనకేళిగుయేకాన్యానతాపాదుకా॥ ౯౪౩॥

శ్రీ సువేదవర్మ కృష్ణసుఖవ్యాయుధ్ధ కైర్యస్థులకి శ్రీ
పాపానిని స్మరణిసుఖానంద్య గేయ మితియనా వేదాంతా

నుభవతిపాతిసుతను స్సాం దేధ్యభావప్రదేకస్థావాచ్యుత దివ్య
దాన్యసుమతిఃప్రాగన్ధసీతాధనః ౯౪౪॥

కనకపీతానివిష్టరజఃకిన్తుచాసుమతిచాయనిజానుభవస్సృ
తావిధికివప్రముఖేఃఅభివందితావిజయతేరఘుపుంగవపాదుకా ౯౪౫॥

దీనగోపీ జనక్లిష్టా భీనుత్పకారామ పాదావనిస్వాను
భావస్థితా । ఏధిమేవశ్యమూర్తారభావశ్రితాతేజసాతేనఘుష్టింగ
తాపాలికా ౯౪౬॥

ధామనిరాకృతరామనలోకాధార్యమస్తేర్విసతానిజవా
నైః॥పాపమశేషమపాకురుషేమే సామవిభూషితకాళునపాదా ౯౪౭॥

కృపానగ్రతలనుభూరక్షస్తా మధ్యారుచా పారిజా
మభూపాపాదావనిస్త్యానసుఖే నకల్పస్తాకాంత్యానమేతాధిక్య
తానికోధా ౯౪౮॥

సారససౌఖ్యనమేతాఖ్యాతా పదపాభువిస్వాక్షాం । పా
పానకార్యవనాకాధీరావసుదానవన్యాసా ౯౪౯॥

సాన్యావనదాసు వరాధీకానా వర్యకాసమానా । జ్ఞా
న్యావిభు పాదవతాఖ్యాతామేనఖ్యసానరసా ౯౫౦॥

తారస్థారతరన్వరరసభరరాపాపదావనీసారా । ధీరన్వై
రచరస్థీర రఘువుతవాసరతిగామసనా ౯౫౧॥

చరమచరంచనియంత్రుశ్చరగావని దంపరేతరాశౌరేః ।
చరమపురుషార్థచిత్రైచరగావనీదిశసిచత్వరేషుసతాం ౯౫౨॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య సవార్తింత్ర స్వతంత్రస్య

శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషు శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకాసహస్రే

చిరపద్ధతి స్త్రీంశి.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతేనిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథ పాదుకా సహస్రే

నిర్వేదపద్ధతి ప్రారంభః.

ప్రపద్యే సాదుకాండేపిం పరవిద్యామితస్వయం యా
మర్పయతిదీనానాం దయమానోజగద్గురంః॥ ౯౫౩॥

అపిజన్మనిశామకే పరస్మిన్ననమైః కర్మభరీదృశోభవే
యం యథామేవినయేనకంక శత్రుస్సమయేత్వాం పదయోస్స
మర్పయంతి॥ ౯౫౪॥

పరివర్తయితాపితామహాదీర్ఘత్వమివానం తమసౌపహ
త్యనేహః । అధుశాపినశౌరి పాదుకేత్వామనఘాటంజనమభ్యు
పైతిచిత్తం॥ ౯౫౫॥

కమలాఘృషి తనిభానిరీహే సులభేతిష్ఠతిరంగ కోశ
మధ్యే । త్వయితత్ప్రతిలంభ నిస్థితాయాంపతమన్విచ్ఛతిపాదు
కేమనోమి॥ ౯౫౬॥

యద్యప్యహంతరిశ ధీస్తవనస్మరేయం నన్న ద్రుమహా
రికధంభవతిస్వయంమే । వత్సేవిహారమతుకంకలయత్వ వస్తాకా
నామకేశవపదావని వత్సలాయాః॥ ౯౫౭॥

మాతర్దుకుండ కరుణామపి నిహ్నునానాకంవాపరం
కమపి కిల్బిషతోమదీయ్యాత్ । గాఢంగృహీతచరణాగమనా
పదేశాత్ తత్ప్రేరణప్రణయినీతవచేన్నలీలా॥ ౯౫౮॥

ప్రీతాసికాంచనకదా పనికైటభారేః పాదారవిష్టమక
తస్థనిపేవణేన । దేవిత్వదంతికజపః కథమన్యథామే । దీనాక్ష
రాణినకృణోషిదయాధికాత్వం॥ ౯౫౯॥

మాత స్త్యదర్శితభరిత్యముకుస్తపాదేభద్రదేతరాణి యది
నామభవన్తి భూయః కీర్తిః ప్రపన్నవరిత్యుణ దీక్షితాయాః
కిన్నత్రపేతతవశాంచనపాదరక్షే॥ ౯౬౦॥

దావారికద్విరసప్రబలాంతరామైః దూయేవచావని
దురాధ్యబిలప్రవేళైః । తద్రంగధామనిర పాయధనోత్తరా
యాంత్యయ్యేవనిశ్రమయమంతమనోరథంమే॥ ౯౬౧॥

వ్యాముహ్యతాంత్రివిధతా పమయేనిదాఘే మాయా
విశేషనితాసుమరీదికాసు । సంస్పృష్టశౌరిచరణా చరణావ
నిత్వం స్థేయాశ్వయం భవసినఃశ్చరమేపుమధే॥ ౯౬౨॥

అచ్చేద్యయావిషయ వాగురయానిబద్ధాదీనాననా
ర్దనపదావనిసత్పథస్థా । ప్రాయఃక్రమేణభవతి పరిగృహ్యమాశా
కాశీనమోచయతినఃశ్చవయాననాథా॥ ౯౬౩॥

సంభావికా చరణయోర్తణి పాదరక్షేదేవస్య రంగవ
సత్తేరయితాననుత్వం । కస్త్యాంశివాతయితుమర్హతియోజయన్తీం
మాతస్సుతద్గుణగణేషు మమాపరాధా॥ ౯౬౪॥

కింవాభవిష్యతిపరంకలుషైకవృత్తేః ఏతావతావ్యనువ
జాత మనేహసామ ఏకంతదస్తియదిపశ్యసిపాదుకేతే పద్మా
సశాయ పదపద్మభోగసామ్యం॥ ౯౬౫॥

వివిధవిషయచింతా సంతతాభిశ్చిరంమాంశుతకలుషమి
ద్ధందేవి దుర్వాసశాభిః । పదసరసిజయోన్త్య పాదుకేరంగ
భర్తుపరినుళపరివృహేః పాననైర్వాసయేథాః॥ ౯౬౬॥

శరణమధగతత్వాంశాజీణం పాదరక్షే సక్పదపివిని
యక్తంత్యత్సపర్యాధికారే । పుసరపిథమేనంహస్తముత్రాసయే
యంభసమదముదితానాం మానవానాంనమూజే॥ ౯౬౭॥

యదిశిశుపిసమీహ కర్మకర్తం యథావత్ప్రతి పదము
పఠాల్లై: ప్రత్యవేయాంసిమిల్లై: । ఆవధిరసియదిత్వం తత్రనై
మిత్తికానాం శరణమిహనకింమేశారి పాదాపనిస్యాః॥ ౯౬౮॥

అంతర్లినైరఘపరికరై కావిలాదిత్తన్మతి: శబ్దాదీనాం
పరవశతయా దుర్జయగోంద్రియాణి । విష్ణో:పాదప్రణయశిచిరా
దస్యమేదుఃఖసింధో: శారంప్రాప్త్యం భవతిపరయాదిద్యయూనా
త్వయావా॥ ౯౬౯॥

గోమాయూనాం మలయపవనేరస్కరాణాం హిమాం
శౌదుర్వ్యుత్తానాంసుచరితమయే సత్ప్రభేత్వత్సనాభే । రత్నజ్ఞాన
తరళమనసాంశాజిగణ:పాదరక్షేనిత్యోద్వేగోభవతినియతేరీ
దృశీదుర్విసితి॥ ౯౭౦॥

కాలేజంతున్మయవకరజైః క్షిప్రమూకారయన్త్యాః ।
ఘోరంనాహంయమపిషదోఘోషమాకర్ణయేయం । క్రిమిద్ర
ంగేశ్వర చరణయోరంతరంగై: ప్రయుక్తంసేవాశ్వాసంసపది
శ్రుణుయాంపాదుకాశేవశేతి॥ ౯౭౧॥

పాపాగళ్యమంతేపరిచితగౌరవపరిగ్రహన్యాయాత్ ।
పరిపదపరిచరగార్హంపరిగమయముకుందపాదరక్షిణిమాం॥ ౯౭౨॥

ఇతి కవిత్వార్థిక సింహస్య సమాంతర స్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య
కృతిషు శ్రీరఙ్గనాథ పాదుకాసమాగ్రే
నిశ్చేదపద్ధతిః శేకత్రింశి.

శ్రీమైసమః.

శ్రీమతేనిగమాస్తమహాదేశి కాయనమః.

శ్రీరజ్జనాథపాదుకాసహస్రే

ఫలపద్ధతి ద్వాత్రింశీ పారంభః.

ఉపాఖ్యాతాంతజాత్యేన వసిష్ఠాద్యైర్మహర్షిభిః । ఉ
పాయఫలయోః కాష్ఠాముపాసేకామపాదుకాం ॥ ౯౭౩॥

నివిశేయనిరంతరం ప్రతీతస్త్రికళానాం విభవంరృణా
యమత్వానవిశేతవదేవి రంగభర్తృఃపదలీలాశమలం సముద్వ
హంత్యాః ॥ ౯౭౪॥

కిమహంబుణి పాదుకత్వయామేసులభేరంగనిధౌక్రియా
ననాథే । కరణానిపునః కదర్థయేయం కృపణద్వారదురాసి
కాదిదుప్తేః ॥ ౯౭౫॥

నకృదవ్యనుభూయరంగ భర్తున్వడుపశ్లేష మనోహ
రంపదాబ్జం । అపునభవకౌతుకంతదైవ ప్రశమంగచ్ఛతి పాదు
కేమునీనాః ॥ ౯౭౬॥

అపరస్పరపాతినామమిషాం అనిదంపూర్వనిరూఢసం
తతీనాం । భరతస్యశనాదనూన సీమ్నాందురితానాం మమని
ష్కృతిస్తవమాసీః ॥ ౯౭౭॥

త్వదుపాసనసంప్రదాయ విద్భిస్సమయే శాత్వతసేవితేని
యాక్తాః । భరతవ్రతినోభవాం బురాళింకతిచిత్కాంచనపా
దుకేతరంతి ॥ ౯౭౮॥

అలమచ్యుతపామకేయధా వద్భవతీయచ్ఛపదం త్వదేక
ధార్యం । ఇతరేతరభూషితంత దేతద్విరయంశంవననాయచేత
సానః ॥ ౯౭౯॥

అనన్యసామాన్యతయామురాక రంగేష్వవాప్తేషుకీరీట
ముఖ్యేః । పాదావనిత్వంవిజమేవభాగం సర్వాత్తపాధారణ
రామనైషీః । ౯౯౦ ।

సమాశ్రితానాం మణిపాదుకేత్వాం విపక్షితాం విష్ణువ
దేవ్యనాథాకథంపున స్తేకృతినోభజేరక వాసాదరం వానవరా
జధాన్యాం ॥ ౯౯౧ ।

విమృశ్యరంగేశ్వర పాదరక్షేవారక్రమన్నూన మవాశ
ణీయం । వద్వాగృహేవిస్పృశతీత్రతీతా ఘోరేనయాపేణవసుం
ధరాత్వాం ॥ ౯౯౨ ।

అభిరక్షసిత్వమనపాయనిధింమణిపాదుకేమధుభిక్షృరణా
అతపవదేవితదనస్యధనాశిరసావహన్తి భవతీ కృశివశి ॥ ౯౯౩ ॥

పదయుగమువ పాదుకేమురాకె రభవతివిఘాతరకంటకా
త్వయైవ । కథమివహృదయాని భావుకానాంత్వదనుభవాడువ
జాతకంటకాని ॥ ౯౯౪ ॥

జ్ఞానక్రియాభిజ్ఞసీమవిదూరవృక్షే వైదేశికస్యతదవా
ప్తికృతాంగుణానాం । మాళేనుమాసిమధుసూదన పాదుకే
త్వం గంగేవహంతవతితా విధినైవపశ్యోః ॥ ౯౯౫ ॥

రంగేశ్వరస్యయదితం మణిపాదరక్షే పాదారవిందయ
గళం భవతీనమేతం । పుంసాముపాషిత విలోచనపారశార్వాం
క్షీరంతదేతదిహశర్కరయానమేతం ॥ ౯౯౬ ॥

కామాదిదోషరహితంత్వదశస్యకామాఃకర్మత్రయోదశ
విధం పరిశీలయన్తః । పాదావనిత్వదశమంగవిశేషదృశ్యం ఏ
కాన్తినః పరిచరన్తిపదంమురారేః ॥ ౯౯౭ ॥

మౌళాస్థితామభిభుజామధవాశ్రుతీనాం తదంగ రాజ
చరణావనివైభవంత । అస్మాద్భూతామపి యదిప్రధితంతతస్యా
తస్యైభ్యమంబతదిదంతససార్వభౌమం ॥ ౯౯౮ ॥

స్వప్నపితృత్వమసిమూఢినిసన్నివిష్టానమస్యమెసర
కమర్దనపాదరక్షే! న్నానేరదైత్యహదేవియతస్సమాధానంతో
విదుస్తమపితాద్యశుభిగత్యుమ్॥ ౯౯౯॥

బద్ధాంజలిఃపరిచరన్నియమేనరంగేవిశ్రాణితాచ్యుతనిధిం
మణిపాదుశేత్యాం । కన్యాపిహాణితద్యుతోధనినః పురస్తాడుతా
నయేయనకదాపికరంవికోశం॥ ౯౯౦॥

త్వయ్యర్పితేనచరణేనగదధ్వఖాః పాదావని ప్రధిరసా
త్వికభావద్యుత్యాః । రంగేశవద్విదధతేముహురంగహారా రం
గమహీయసిన్యా ఇవభావుకాస్తే॥ ౯౯౧॥

యేస్థితాశిరిసిమ విధినాధునాత్వం శేస్తేవదేవినియ
తమమనాంపరామే । లక్ష్మీకరివ్యసి పదాశవిరంగనాథం అక్ష్మీ
పదాంబురుహయావక పంకలక్ష్మ్యం॥ ౯౯౨॥

హరిచరణసరోజేభక్తిభావాంజనానామనుకరణవిశేషే
రాత్ననైత్రాకరణ్యం । పరిణమయదయాద్ధా పాదుశేతాద్య
శంఖాం భరతపరివదంతర్వర్తిభిః ప్రేక్షణీయ్యం॥ ౯౯౩॥

దురితమపనయంతీదూరతః పాదుశేత్వం దనుమధన
లీలాదేవరామానయస్తే! అనిరకశరణా నామగ్రిహవ్యాన్యజన్తో
రవశకతగవ్యప్రేరగ్రతిస్సన్నిధేయాః॥ ౯౯౪॥

పరమనిగమగీతే సప్తతంతోసమాప్తేనిజ శదనసమీపే
ప్రావయ్యవ్యన్విహారం । జ్వలనమివభవతో శృణ్యగారోపయే
న్మాంప్రథమవతణవశ్యః పాదుశేరజ్జనాథః॥ ౯౯౫॥

పునరుదరనివాస చ్చేదనసంహ్యాసింహోః పునీనమధివసే
యం పుణ్యమాబ్రహ్మభూత్ । పరిణమతిశీరే పాదుశేయ
త్రపుంసాత్వమసినిగవగీతాశాశ్వతహూతిరన్నం॥ ౯౯౬॥

బహువిధపురుషార్థే గ్రామసీమాంతరేఖాం హరిచరణ

సరోజన్యాపథన్యామనన్యః । భరతసమయసీదాం పాదుకేభావ
యన్యాన్యశతమిహశరదస్తైశ్రావయేయం సన్కుద్ధిం ॥ ౯౯॥

తిలకయసిగిరో మే శౌరిపాదావనిత్య భజనిమసనిత్యం
భూమికా భావనాఘ్నా వచసిచవిభవై నైవ్యర్వక్తివిధం ప
యూతా తదిహపరిణతం మేతాద్యశంభాగధేయం॥ ౯౯౮॥

అజనిషిచిరమాదౌహంత దేహేంద్రియాదిస్తదనుతదధి
కస్సన్నద్భశోహంభభూవ|అధభగవత ఏవాభూవమథాదిదానీం
తవప్రసరహమాసం పాదుకైధన్యజన్మా||

త్వయ్యారీయతైభగవతి శిలాభస్యనోః ప్రాణదానాదా
స్త్రీబాలప్రసతివిభవో పాదపద్మామురారేః । త్వమేవా
హంశిరసినిహతామద్య పశ్యామ్యదైవా దాత్మధారాంజననిభ
వతీ మాన్యలాభ ప్రసూతిః॥ ౧౦౦౦॥

కథంకారం లక్ష్మీకరకముల యోగ్యంవిజయదం నిదదా
ద్రంసశఃకులికకటిస్మృతమనసిని । సచేదేవంమధ్యవికతదయ
యాదేవిభవతీనిజాశ్రాంతిక్ష్మస్మరశరీరిఖాకంటకతః॥ ౧౦౦౧॥

శ్రీదాతాల్వం కిమపిసమయే పాదుకేపర్జయంతి నిర్వేశం
స్వూహశసి భవతీనాః యోః శ్రీధరణ్యోః । మామప్యేవంజన
య మిధుజత్వాదయోరంతరంగంరంగం యాపాజనయసిగుహై
ర్భార్యేన్ద్ర తరంగం॥

ఇతిరంగ ధునిసామకేశ్వర మైలిత్యేణసహస్రశోవి
 మ్మస్తా సఫలమనజన్మతానదేర్ద్యుహతాస్యమతః పరంకిమే
 తన్ । నూతస్యరూపనివరంగనతేస్సేవిపం ॥ నాచామసీయని
 వదాననివైధనంతే మోహదభీష్టుతనతోమమమాదబుద్ధేర్బాల
 స్యసాహసమిదదయయాసహేభాః ॥ ౧౦౦౩॥

యేనామభక్తివియతాశనయోమదశ్య మాతస్తువన్తి
మధుసూదనపాదుకేత్వాం లక్ష్మణుణావిశేషవేగిత మాననా
నాంశేమామహానబహుమానసాశ్చ కిత్వాసి॥ ౧౦౦౪॥

సంఘర్షయన్తస్మాదయాశ్యసతాంగుణాంశేసంతస్తు సంత
తిమహిమధయన్తిహోవంతద్రంగనాథ చరణావలితే స్తుతీనాం
ఎకావరంబదసంశోభనానా త్రితీయా॥ ౧౦౦౫॥

శ్లోకర్పమీనజకేళిన హరికార్తరిక్వాకునాథ పరిపంక
జయోదయన్యా । స్వీయ్యూపదావలి మయాసుమపంచురిత్రంసీ
తేజదేవినా శేషశీర్షకేణ॥ ౧౦౦౬॥

శ్లోధుకేదవశంఖ స్పర్శకేత్వాకిదాచిద్భగసి విసహితా
హంస్వేనభూమ్నాత్లవైవ । స్తురీయముప జాతామన్తుభేనే
త్యోయఃపరిచరణ పరాస్తపామకే పాస్తవోహతి॥ ౧౦౦౭॥

యదస్త్రీకృతాభక్తిః పరాయణావాదోపరివహంబదత్రా
ణాస్త్రీకృతాభక్తిః పరివహంబదత్రా ఖేతభక్తిః పరివహంబదత్రా
చినుభావైః ముహూర్తాభిరేకాభిరేకమయరంభేనహృదయః॥

జయతీయతీరాజస్యై జయతీయకున్తస్య పాదుకాయుగ
ళీ తమధయథనాస్త్రీవేదీ అనంధ్యయత్తో జయభువిసంతః॥

ఇతి కవి తాత్కళిక సీహస్య సహ తంత్ర స్వతంత్ర్య

శ్రీమద్వే కటనాథస్య శ్రీమద్వేదాంతాచార్యస్య

కృతిమశ్రీ నాథవిద్యమహివాదుకావహాన

ఫలపదతి గన్వత్రిశీ

శ్రీరఙ్గనాథవామకావహానా సా సా వృద్ధిమ

10640

